

העולם הזה

יועלו עצמות

ג'באש"גםק"

מדוע מתנגד

בן-גוריון?

*

מה אומר

הצוואה?

*

הלויה פרטית

או מעמד מלכותי?

העולם הזה

קחוב גליסטרן 8, תל-אביב, טלפון 26785
ת.ד. 134, טען למברקים: "עולמפרס"
המוציא לאור: העולם הזה בע"מ
דפוס משח שחם בע"מ, ת"א, טל. 62239
החפפה: דוד סופר וג'ורג' תל-אביב
הסערת: איגרת אחראית לתוכן חסודפיק

מנכ"ל הראשי:	
אורי אבנרי	
ראש המערכת:	
שלום כהן	
עורך משנה:	
יוז'ף זינגר	
עורך כיתוב:	עורך תרגום:
יוז'ף זינגר	אחרון שור
כתב בכיר:	שלום המערכת:
א"י תבור	אריה סרו

העיתון הנקרא ביותר במדינה

2.6.27

בקפדנות בתיק, יחד עם יומן הפעולה של הכתב שניהל את החקירה. לא היה די במקורות הישראליים. המערכת פנתה לממשלה התורכית, קיבלה אישור לחלק מן האינפורמציה שנאספה. אולם גם זה עוד לא הכל. העולם הזה אינו פועל מאחורי הגב של האנשים הנאשמים בחקירותיו. גם אין הוא מוליך אותם שולל בדברי חלקלקות, כפי שנוהגים בארץ גם עיתונים מכובדים מאד, המבקשים לסחוט מקרבנותיהם אינפורמציה בדרך מופקעת זו. כאשר הגיעה החקירה לשלב בו התגבשו האשמות ברורות נגד פרישמן, פנה אליו נציג המערכת, ויהא את עצמו, פירט באוזניו את האשמות וביקש אותו לתת את תשובותיו וטענותיו — אם ישנן. פרישמן ניצל הזדמנות זו בצורה מקורית: הוא ביקש לדחות את הכתבה (דבר שהמערכת נעתה לו) — אך במקום לספק למערכת את האינפורמציה המובטחת ואת גירסתו שלו על הפרשה, יצא מן הארץ. הוא חזר רק כעבור שנה.

★ ★ ★
המשפט כולו הדגים את התכונות המיוזרות של שבועון חדשות כמו העולם הזה. עתון יומי ישראלי אינו מצויד לא בכלים, לא בשיטות ולא בסגל החוקרים הדרוש כדי לנהל חקירות ממושכות ומדוקדקות מסוג זה. גילוייו מבוססים לרוב על שיחה אחת עם מישהו. אולם שבועון החדשות, המתמחה בחקירות, מגבש נוהלים של הגינות ומהירות, פועל בצורה לגמרי אחרת. הוא ממלא תפקיד חשוב — כמעט ממלכתי — בחברה דמוקרטית. כל זה נתגלה עליידי כתב העולם הזה שלא התכוון כלל לעדותו, מאחר שנקרא לדון העדים באופן מפתיע לגמרי, כעד הראשון של הצד השני. אני מסופק אם חוקר משטרתי, הנשען על מנגנון ממלכתי עצום, היה מוגים בעדותו שיטות פעולה קדוניות יותר. קוראי העולם הזה, הרואים ברחוב את השער המכריז על חקירה חדשה וקוראים בענין את התוכן, אינם יכולים לדעת איזו עבודת-נמלים היתה דרושה, כמה ימים וכדי שבועות והקדשו לאסוף אינפורמציה, כדי לספק כתבה המשתרעת לפעמים על חצי טור בלבד. יירשם לזכותם של הקבלן פרישמן וסניגורו שעזרו לנו להדגים פעם אחת לעינו כל איך מבוצעת עבודה אחראית ומייגעת זו.

אורי אבנרי

מכתבים

את מחיר הסניגוריות ללא התחשבות בהביטחון הראשונה? ומה נאמר אחרי מכתבו של ראש הממשלה למר סהר: "וכי לחקים מיטרה מן המעולות בעולם".
ברם, לאישיות הראשונה במעלה שהיתה בעינינו כסמל הצדק והיושר עוד נשארה שלחבת אומון. ונחלת עושמת ואת כבתה גם היא לעינינו, במתן ההגינה למר שלום רון שמעל בסכום של 35 אלף ל"י וזאת אחרי שבית-הדין העליון החמיר בענינו (העולם הזה 1081). עד עתה מרם שמענו על חנינה שהעניק הנשיא לנגב שנב מתוך מצוקה כלכלית. וכל זה להנה? מכיון ש-לנגב הקטן והרעב ללחם אין מהלכים במסדרונות הממשלה. אבל לנגב נרדף שחי חיים סדירים ושמועל רק 35 אלף ל"י, ומרם יושב בכלא שעה אחת, לזה מניחה חנינה? האימון היחידני שטרם כבה כי

נשיא כי יחטא
אורה על האמת, זה זמן רב התערערו כי אשיות האימון למסורות המינהליות ו-המשתלמים בארץ. לאור ההתרחשויות הן עוברות לנגד עינינו כחיי היום יום, מן הכמעט הוא שישאר שסמך של אימון למסורות אלה. כל יום ומעלה בצידו; לא עובר יום, ובי שאל יתפס איש פקיד בכיר במעלה, ובי על הצבור שלים אמונו ומבטחו אם לא בפיקודו הנבחרים המעצבים ומנהלים את רכוש העם הקטן והנעדר? והנה נוכחתי לדעת כי טעות בדינן, האימון שהיינו צריכים לרדוף להם הולך ומתערער כתוצאה מהתנהגות המעולה. אלה היושבים בממשלה וכוננים גם עליהם עברה הכנס, כי מה נביד אם לפני כמה חרטים הבטחית מרד האוצר כי הם ככלו על הסניגוריות לא יאמיר וכעבור ימים מספר העלה האוצר

אורה, האימון שעוד נשאר לפליטה בלבבות אזרחים רבים, גם הוא הלך ואיננו. נשיא כי יחטא...
זלמן פיק, תל-אביב
אם נכון שבניגוריון הוא הפטרון של שלום רון, אז כל המדינה היא תיאטרון. יהושע שרון, ירושלים
אורי אבנרי.
כאיש אופוזיציה שכבוד הנשיא יקר לו מכל, יש לי אמונה כי לשכת הנשיא תביא לידיעתו את תוכן הכתבה, פושעים מורחסיים" כעתונכם, וסקרה זה לא ישנה שנית. דרך אנב, אינו להצטער במיוחד מחזרתו של נשיא בית-המשפט העליון למקרה זה. אם ניקח בחשבון שרק לפני שבועות מספר מצא לנכון להלל ולשבח את יחוסאל סהר, בדבר עם התקפה על העתונות החופשית. יצחק בריכובא, ירושלים

אחרי שקראתי על עלילות השודר בי תחתונים הנעתי למסקנה שכנר זה אינו פושע פשוט. אני מצרף את הצעת, שי בהתאם לנוהג המקובל יהיו נשיא המדינה את השודרציק, ואפשר אולי לסדר לו השיחמות לשנה-שנתיים בחוץ-לארץ. יעקב ג. חיפה

כתבות נילוני השחיתות שלכם קיבלו בזמן האחרון אופי יותר רציני. פעם הייתם כותבים הכל בסגנון סרקסטי, היום אתם ניגשים אל הבעיה בנייה יותר רצינית ובוגרת. המעלה ממילא את ערך הדרים הכתובים. כתבתכם על הפושעים המיוחסים היא דוגמא מאלפת לכך. רחל פרסיאד, יפו

סודרי פוחר
יחנן שכל ההאשמות שהעליכם נגד מר ביב נבחרת ישראל ששואל סוחר (העולם הזה 1081) נכונות. אולם בשביל זה אינו צורך להוריד אותו לדרגת סוואי. תמחתי שכתבות השער של סוחר הורדתם את "שירותי הפלאפליס". דן לבני, נהריה

העולם הזה הוריד את סימני-הדרגה של אלוף-משנה סוחר מתמונת-השער, כדי שלא לערוב את צה"ל בפרשה מופקעת שאינה נוגעת לו.

כל הכבוד על העזתכם לנוצל בפני קוראיכם את אחת הפרשיות המכוערות במדינה. ישעונוס אחרים ניסו משום מה לטשטש. ניסים אלמני, רחובות
כתבתכם על חרפת טוקיו היתה אחת הכתבות המבריקות שקראתי לאחרונה. היה זה ניתוח יסודי ומקצועי, שנתן תמונה מקיפה על המצב בשרה הכדורגל הישראלי גם לאלה שאינם מתמצאים בשטח זה. ראובן שניצר, תל-אביב
נכון שהיה הרבה מן המחפיר במסעה של המשלחת הישראלית למשחקים האסיאתיים לטוקיו, אולם לא הייתם צריכים להתעלם גם מסעם נקודות האור שהיו במסע זה: הבאת שם ישראל לרבות אסיאתיים שלא הכירוהו קודם לכן. להיפך, הייתם

צריכים להרגיש את פנייותיהם של הישראליים עם "שחקנים אסיאתיים ואישיים את רים, שתמונה הרבה להכרת אנשים אלה כי ישראל שייכת לאסיה".
צבי לור, חיפה
כמו פנישתו של שחקן הנבחרת נוח רונק עם אחיו של קיסר יפאן (ראה תמונה).

השתלבות
בבריו בפני בית-המשפט, בתביעת העולם הזה נגד רבר השבוע, מסר ראי אבנרי על קבוצת אנשיות ששקפה בעיבור מעע רעיוני חדש למדינה. מזה שנים מספרים מר אבנרי מאמרים בעלי קו פוליטי מסוים, ונדרמה לו כי הדעות המכוערות במאמריו אלה משקפות את היסוד למצע הנ"ל. לדעת קיים בארץ חוג, המונה וראי אלפים רבים והרואה בשבועונכם לא רק את גילויי העת (והנחמדות מאוד לשלעמון), והמיו הדעה עקרונית עם הצורך להשתלב במרחב. סבורני כי מן הראוי שהעוסקים בכך יקשלו אם לא הניעה העת לפירסום מפורט של המצע הרעיוני החדש, על מנת להסביר בהקדם לנחלת הרבים ולאפשר ויכוח עליו וגיבוש דעות. לי נראה כי הניעה העת לכך וכי רב יהיה מספר המצטרפים לדעת, הרואים בעקרונות ההשתלבות במרחב ו-בשלחמה בשיטות הצבורית יסוד לאסטרטגי סיבה למשטר הקיים. א. נגיד, תל-אביב
אוטופיה נאה סיגל לעצמו עתונכם — השתלבות במרחב. אליאב דאמט, נאם ואף

מוסריים דעותיכם אלא שקיימים גם איגור מטנים מתנודים. שנים על שנים קראנו את מדינות ערב שלשום והללו השוכנו בשטחה. תנר ורצה, המה ואד המה יצור עוברני את המושג "אין בריה". אין לנו אלא להיות חזקים מהם, להורות להם לשבשם ברזל אם יחריפו את מחשבות השטנה שלהם. בדיעבד יעלים עוברנו חיים שקטים ו-שלום במרחב, מאשר חיים של אין בריה. אפשר ויבוא יום ורזה זאת של שלום כנה תנוח על אותם עמים, אולי אז נעלה את הרעיון של כינון ויצירה משור תפים. אלא שער זה, אין בריה; מחובת המציאות הוא האופי החזק והנכבד. מוראי יוסף פרנקל, צה"ל

ברצוני לענות על מכתביהם של שני הר ערבים מקנזכואה, מחמור ריאר ועבר אל-חמיר פרזני (העולם הזה 1080). צדקתם בדברכם על מלשינים, שהיו גם בקרב העם היהודי. מלשינים כאלה ישנם בכל אומה. אולם יחס המדינה כלפי המושעים הערבי אינו כה רע כפי שאתם סבורים. כל מדינה אחת לא היתה מתחסת אלרכם סוב או רע מאשר מדינת ישראל. נכון שלו הייתי בממלכתם גם אני הייתי רוצה להשתחרר מממשלה צאני, אך כזה הוא העולם. נכו נא להסתכל מהדג השני של התמונה. ראו את יחסו של מדינות ערב אל המיעוטים היהודיים שלהם. האמן לי, עבר אל-חמיר, אני לא הייתי זוכה ללמוד באוניברסיטה ערבית כפי שאתה לומר באוניברסיטה ע"י רית.

אסתר ו. תל-אביב
גלות ונופש
באחד מגיליונותיכם (העולם הזה 1078) הופיע מכתב מקורא אלמוני מירושלים, התורם חמש ל"י לנולי מס"י בצפת. תור קורא תושב צפת, הרואה את הנולים כמה פעמים ביום, ברצוני להעביר את אותה קורא על סעונו. אין זה נכון שהכריחו את 16 הנולים לנוי בחרר אחר. הציעו להם מגורים נפרדים, אולם הם סרבו. תפקידם בנלות מתבטא כרנע כהליכה ממסערה אחת לשניה במשך כל היום, חוג מתחיצותם במיטרה. לא רק משפחותיהם מספרות אותם כל הזמן, אלא עשרות ידידים מקר רחבי הארץ. בצפת, בכל אופן, הם נראים בראשית הקייטנים המבשרים את פתיחת עונת הקיץ.

אליעזר אונגר, צפת
זכר הזיועו
למה נשנא נרמנים? במילים אלה השיב ראש ממשלתנו, מר דויד בניגוריון, בראיון עם עתונאי נרמני על השאלה: האם נדולה השנאה בישראל לנרמנים, יתכן כי צורות השילומים יזכו את בניו בשכחה. אולם דבריו כראש ממשלה מחייבים את העם כולו. והעם לא יוכל למחול לנרמנים על חוולות שחוללו לנופו ונפשו. האם קשה לראש הממשלה בישראל לתאר לעצמו כי יש רבבות יהודים, שנמשם עוד סולדת כיום מסנע עם נרמנים? הוכיח בתדהמה מדברי ראש ממשלתנו, לא פחות מאשר אותו עתונאי נרמני.

א. מרקוביץ, גבעתיים
הפירן המתדנץ
הופעתו לקראת כעתונות, כיצד מטה הגנב ישראל בגניוני את מהלך המיטפ

ברורגלן רזניק (שמאל) ואחיו המיקאדו
למכות. כשהוא מתנהג כחולה נפש ומעמיר פני הווה, ומצליח לשטות לשונות ונאומים ו-שופטים כבחר. רק אדם שמכירו מקרוב יוכל לדעת עד כמה תהיה מוטעית ההנחה שהוא חולה.
אברהם זלדון, תל-אביב
... אין ספק שבגניוני הוא איש השנה. חיים חביבי, חיפה
... הוא יכול היה לעשות קריירה מזהירה בתור הכר בנסת. ש. פולאק, אשקלון
אני מציע לממשלה להסיר את הממפה הצבאי מן הכפרים הערביים הצנועים ולה-עביר אותו לתל-אביב, כדי לרסן פולטים נוצצים ושודדים בתחתונים. מיכאל ס., עילבון

מלכת האמבטיה
ברצוני לתרום את הקול הראשון לתחרות הדמוקרטית של בחירת מלכת המים '88. אני בלב שלם בעד בחירתה של דפנה שמוק בח הארבע (העולם הזה 1081). סוף סוף היא הראשונה שיוערת את הסוד, כי כמה שסמתיים יותר זה יותר מושר. יורם אבקביץ, חדרה
אם יש עוד כמה אספות הרצות שילדו תיהן החסודות תהינה מועשרות לתחרויות מים. מדוע שלא תארגנו את בחירת מלכת האמבטיה?
פרץ גלעד, חיפה

בצל הגדודים

אחרות: איננו רוצים בקאפיטליזם שגרם למשבר 1929, לעליית היטלר ולמלחמת העולם. לכן עקבנו באהדה כה רבה אחרי רי אנשיהרפורמה בשני המחנות, הקומוניסטים שביקשו לנטוש את ממלכת העריצות המוחלטת, והקאפיטליסטים שהכריזו תגר על האנוכיות הבלתי-מרופנת. עקבנו אחרי מעשיהם של מיטל, גומולק ואימרה נוג' ואחרי נסיונות הנזיר דיל והליבור הבריטי להקים מדינת-סעד במערב.

אולם אלה גם אלה טרם מצאו את התשובה שתלהיב ותספק את מוחנו וליבנו.

★ ★ ★

כ אשר ברור לנו כמה איננו רוצים, קל לנו יותר להגדיר במה חפצנו. אנחנו רוצים במשטר שיהיה בנוי על חרות האדם — חרות האדם בערך מוחלט, שאינו ניתן לעירעור.

• אנחנו רוצים במשטר שיאפי שר למדינה לכוון את היוזמה החופשית של אזרחיה לאפיקים הרצויים לחברה, ללא כפייה או שיעבוד.

• אנחנו רוצים במשטר שיבטיח לכל אזרח עבודה ורמת-מחיה מינימלית.

ואנחנו רוצים את כל אלה לא כאוטופיה, לא כחזון לאחריית הימים, אלא בדמות משטר כלכלי יעיל, יצרני, המבוסס על המציאות הכלכלית המוחשית. כבני המאה ה-20, למדנו כי אידיאלים יפים נרקבים בנקל בדרך הביצוע. ה"איד" של משטר חשוב לא פחות מן ה"מה". מה הכלים שיבטיחו את הגשמת האידיאל החברתי הזה במציאות הכלכלית של מדינה חדישה?

השאלה הגדולה היא: איך תכנן המדינה את כוחה-היצירה של אזרחיה לאפיק הרצוי, מבלי להזקק לבית-הסוהר ומבלי לגנון את יוזמתו? מארכס הוביל להלאמת אמצעי הייצור. הלאמה זו, שהפכה את האומה כולה לצבא של מקבלי-פקודות, הפכה את עץ-התליה לאמצעי-הייצור מס' 1.

המשטר החדש חייב להתבסס על תכנון ממלכתי אדיר-ממדים. אולם תכנון זה צריך לקבוע רק את המסגרת, בה תפעל היוזמה החופשית של הפרט. יהיה זה "תכנון מסגרת", המכונן את הפרט על-ידי הורמת ההון הלאומי בכיוון הנכון, הנותן המצאה כלכלית למי שהולך בדרך הרצויה, והשולל עיזו זה מן ההולכים בדרך בלתי רצויה. תחת לבטל את התחרות החופשית, יהפוך אותה לכוח הדוחף את המכונה החברתית בכיוון הרצוי לכלל הדמוקראטי.

במקום ההתערבות הישירה ב"פעולת הפרט, במקום בלשי ה"ג.פ.א. או פקחי דוב יוסף, תבוא ההכוונה העליונה באמצעים מוניטאריים, פיסקאריים והשקעות המדינה.

★ ★ ★

א יך לקרוא למשטר כזה? איזה דגל להציב מעליו, כדי לשאת את בשורתו למרחקים?

מכיון שהוא בנוי על תכנון ממלכתי, המקיף את כל שטחי החיים הכלכליים לטובת החברה כולה, זה יהיה משטר "סוציאליסטי" במובנה האמיתי של המלה. מכיון שהוא פוסל את דרכי-הכפייה, יהיה זה משטר חופשי.

על כן, הדגל שיתנוסס מעליו יהיה דגל הסוציאליזם והדגל ה"חופש". ואולי, בפשטות, דגל הסוציאליזם החופשי.

לו להתעלם מעצם קיומו. עליו לשאול את עצמו: מה המשטר החברתי שיתאים ביותר לחברה ישראלית בריאה? מה המשטר ש"יבנה משק בריא בתנאי מדינתנו? ומעבר לזה: מה הבשורה החברתית שתלכד מסביב בנו את היסודות הטובים במרחב השמי?

★ ★ ★

א פשר להגיע אל התשובה בכמה דרכים. אחת היא לנתח את תולדות האנושות מאז בריאת העולם ועד היום, לקבוע שמשטר פלוני הוא בלתי-יגמע, ולת" בוע את איחוד העולם מסביב לדגל ה"פלוגיזם". דרך שניה היא להכריז כי אלוהים

למשק סוציאליסטי, ועוד פחות למשק קאפיטליסטי. הקאפיטליסטים והסוציאליסטים בעולם נאבקים על חלוקת הפירות של העבודה היוצרת. אולם המשק הישראלי אינו בנוי בעיקרו על עבודה זו. הוא בנוי על זרם בלתי-פוסק של כספי שוור. "מלחמת המעמדות" של ישראל אינה אלא מלחמה על חלוקת השלל.

הקאפיטליסטים שלנו אינם מאמינים ב"יוזמה פרטית, והם פוחדים מפני תחרות חופשית, כמו יהודי טוב מפני בשר חזיר. משאת נפשם היא להכניס את ידם "עמוק" עמוק לכיסי המדינה, כדי לגרוף משם סובסידיות, הלאות-פיתות, רשיונות-ייבוא

כי וידעיה אחת שולחת יד צוננת אל לבם של מיליונים מסביב לכורר הארץ. כזאת היתה הידיעה על תלייתו של אימרה נוג', האיש המסמל את ההתקוממות הנוצזת ותסרת-הסיכויים של העם ההונגארי נגד שלטון רודני מרכא, בשלהי 1956.

עץ-התליה הטיל את צלו על העולם כולו. באופן אינסטינקטיבי הרגישו הכל: זהו תמרור דרך. תמרור המצווה על המחנה הקר מוניסטי: לאחר פנה, חזרה לימי סטאלין. תמרור האומר לכל המתי קרב אליו: עצור! זו הדרך המר בילה אל עולם שלא תיתכן בו חרות.

צלו של עץ-התליה מגיע גם אלינו. כי כמו מיליונים בלתי-ספורים אחרים, תועה גם הדור הישראלי הצעיר בשבילי העולם הרעיוני, כשהוא מחפש את התמרורים ש"יגידו לו לאן לפנות — ולאן לא לפנות.

★ ★ ★

מי אנחנו? לאן אנחנו שייכים? האם מקומנו בעולם המתמר להיות קאפרי סליסטי, הדובר על חופש האדם ועל יוזמת הפרט? האם מובילי דרכנו אל עולם ה"קומוניזם, הסוגד לאלוהי המדינה, התיכנון והתיאום המוחלט?

או שמא איננו שייכים לא לכאן ולא לכאן? אם כן, היכן מקומנו?

שום אדם צעיר בארץ לא נתן עדיין תשובה ברורה על שאלה זו. יש החוזרים כתוכים על אשר למדו בגיל 14 בתנועות-הנוער, אותם זנכות אומללים של חיות רעיוניות שהתפגרו מזמן. יש ה"בורחים משאלה זו כאילו כפאם שר, כמו משה דיין. יש המנסים לשטמש את אפסותם הרעיוניות בהצצה חשפנית שהמסגרת הרעיונית אינה חשוכה, בעצם, כי "האידיאולוגיה כבר תימצא".

אמנם, הבריחה מן הברור הרעיוני מר בנת למדי. אין תשובות פשוטות. לא אנו לבדנו תועים בשבילי ההגדרה העצמית. מיטב הדור הצעיר בעולם תועה עמו ב"שבילים אלה. האלילים של אחרון נתלו על עצי-התליה ועל מגולי הסלביה. אידיאלים חדשים מרחפים באויר כערפילים חמקניים, שקשה ללכדם בניסוח מוחשי, ב"איום" ברור.

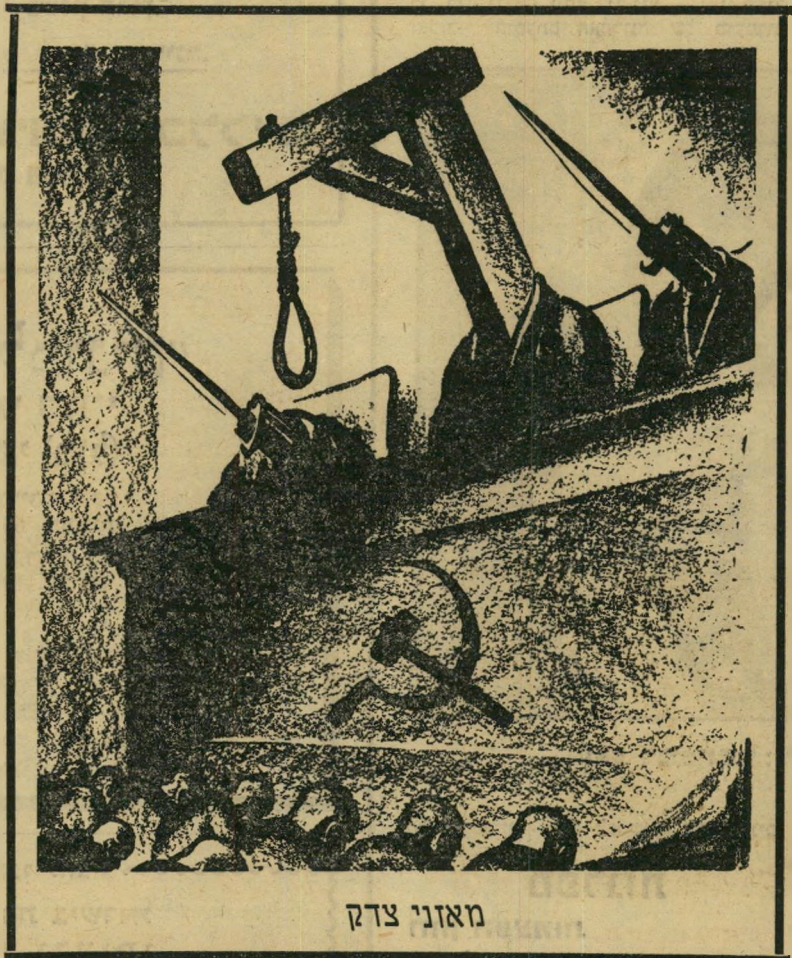
אולם דור, הרוצה לפעול בהיסטוריה, אינו יכול להימלט משאלה יסודית זו: מה השקפת עולמנו החברתית? כי התשובה קשורה קשר בליינתק עם כל שאר ה"תשובות לכל שאר השאלות. היא תשפיע על מבנה כלכלתנו ועל בשורתנו למרחב השמי, על תוכן חרבותנו ועל דרכנו בזירה העולמית.

★ ★ ★

אבותינו היה נרמזה שיש להם אידיאל חברתי מגובש. כשבאו ארצה, נשאו בילקוטם תבשיל רעיוני של מארכס ובורוכוב, מתובל בתבלין של טולסטוי וא. ד. גורדון. תבשיל זה היה די חזק כדי לתת להם את הכוח להקים את הקיבוץ ואת מושבי-העובדים — שתי יצירות-מופת של אידיאליזם חברתי.

אולם מאז זרמו מים רבים ממעין ה"סאחנה. הקיבוץ התמלא תוכן צבאי ולאומני, כמשקספר וככובש-שמה, אך האידיאליזם הסוציאליסטיים שלו מתמוססים לנגד עינינו. במושבי-העובדים נטוש עתה קרב איתנים של הדור הצעיר נגד חוקה, המב"קשת לכפות עליו בכוח את העקרונות המקודשים של האבות. גם הקיבוץ וגם המושב חדלו מזמן להשפיע על המוסר החברתי של החברה הישראלית שמחוץ לבבולותיהם הצרים.

מה שנשאר בישראל אינו דומה אף לא מרחוק

מאזני צדק

רוצה במשטר אלמוני, ולהתחייב את ה"אפיפיור, או את מועצת גדולי התורה, על תורת האלמוניזם. אולם אחרי נסיונות-התעוררים של המאה ה-20, דומני כי בפני האדם הנאור רק דרך אחת לבחור את השקפת-עולמו. עליו לשאול את עצמו:

באיזה משטר אני רוצה לחיות? איזה משטר מתאים לתחושותי המוסרית הפנימית, ולצרכים הח"י צוניים של חברתי?

קל יותר להתחיל בלשון השלילה. מה אין אנחנו רוצים?

• אין אנחנו רוצים במשטר הזקוק ל"עצירת-תליה, למחנות-עבדים, לשיעבוד מוחלט של האדם למנגנון כלי-כוח, המרכיב בידיו בעת ובעונה אחת את השלטון המדיני, הכלכלי והתרבותי גם יחד. במלים אחרות: איננו רוצים במשטר קומוניסטי, כפי ש"התגבש במציאות.

• אין אנחנו רוצים במשטר בו מנצלים מתי-מספר את הרבים, בו שולטת תאח"הבצע שלטון ללא-מצרים, תוך התנכרות לצרכי הכלל, ואנדרלמוסיה כללית. במלים

בשערי-מטבע כוזבים ושאר מסבעות ה"שלל מתוך חשבון הגיוני, שקל יותר ל"דוד במארגן מאשר במפוצל, הם מקימים קרטלים בלתי-ספורים להסתערויות משותפת על קופת הציבור וחסול התחרות החופשית. הסוציאליסטים שלנו עושים את אותו הדבר — רק יותר. הם הולידו תמנון מוגזף-פוליסטי, שכל זרועותיו חופרות בכיסי השלל של משטר-השוור — מוגזף-הממומן בכספי האומה, מבלי להביא תועלת לא לעם ולא למעמד שהוא מתימר לייצגו.

זהו קאפיטליזם כוזב וסוציאליזם כוזב. משטר המרכא את יוזמת הפרט מבלי להביא תיכנון ממי לכתי אמת, משטר הממוג ב"קירבו את האנארכיזם ההרסני של הקאפיטליזם הקלאסי עם ה"שרירות הביורוקראטית המנוונת של קומוניזם רודני.

המשטר הזה נוסא בחובו את זרע חורבנו. הוא יתמוטט ברגע שייפסק זרם השנור והמענקים. מי שרוצה כיום לגבש לעצמו השקפת-עולם חברתית בריאה, מוטב

העם

נשמות מתות

ו"ראש-בית"ר" בצוואה שנכתבה ב-3 באוקטובר 1935: "אני רוצה שיקברוני במקום שבו אמות, ואת עצמותי (במקרה שאמות מחוץ לארץ-ישראל) אין להעביר לארץ-ישראל אלא בפקודת הממשלה היהודית של ארץ זו."

יתכן שאלמלא דרישה זו, כבר היו עצמותיו מובאות מזמן לארץ-ישראל ברשות ממשלת המנדט, שידעה יפה להבחין בין אויבים חיים לבין יריבים מתים. אולם הדרישה שהדבר ייעשה בפקודת ממשלה עברית, היתה תקלה חמורה. כי ז'בוטינסקי אמנם ניבא מראש כי תקום מדינת ישראל — 12 שנה לפני מאי 1948 — אולם לא לקח בחשבון כי בראש מדינה זו יעמוד דויד בן-גוריון, וכי ישלוט כמעט שלטון יחיד. **יהודים חיים, לא מתים.** הדרישה להעלות עצמותיו של ז'בוטינסקי עלתה כמעט למחרת יום הקמת המדינה. היא חזרה ועלתה מאז פעמים רבות. בין השאר: שאלתה של הרב מרדכי נורוק ב-1951, בקשר לראשית-הממשלה, בשנת 1951, בקשר עם העלאת עצמות ז'בוטינסקי, חלפסון, סוקולוב וצילנב. תשובת ביג'י: "זכרם של האנשים הראויים לכך יישמר בלב העם, בלי הבדל היכן נמצאות עצמותיהם." מכתב של הפרופסור בנימין אקצין, מעוזרי ז'בוטינסקי, באוגוסט 1952, אל בן-גוריון. השיב ביג'י: "ארץ-ישראל נועדה

במשך שבועיים ריחפה על המדינה רוחו של חיים ארלוזורוב. על אף הנסיגות הנמרצות להשתיק את החלק העיקרי של פעילותו — מאבקו להשתלבות הישוב העברי במרחב השמי — עוררו דבריו, המצוטטים במקוטע, מחשבות עמוקות בלב האזרח הישראלי.

השבוע ריחפה על המדינה רוחו של מנהיג ציוני אחר, שהיה רחוק מאד מארץ-לזוורוב: חלאדימיר זאב ז'בוטינסקי, אדם שטען גם הוא לכתר המלכות בתנועה הציונית. ממרחקים, מקברו שמעבר לים, דיבר ז'בוטינסקי אל האזרח הישראלי, עת עלתה לכותרת הראשית דרישת חסידיו להביא את עצמותיו לארץ (ראה להלן).

עצם ההד העמוק שעוררו דברי המתים בלב האזרח הטיל אור על מצב לאומי חמור: העדרם של מנהיגים חיים, שדבריהם יכולים לעורר משהו למחשבה רצינית. גם לארלוזורוב וגם לז'בוטינסקי לא קם יורש בדור הצעיר, המגיע אף לקרסולי קומתם הרוחנית.

בשירו המפורסם ביותר ניבא ז'בוטינסקי כי "בדם וביועץ יוקם לנו גזע — גאון ונדיב ואכזר" הופעתם האחרונה של מועדים

בזאת ייבחן כל משטר

במאי ש. ז. הגיעו ארצה 989 עולים, לעומת 12533

במאי אשתקד.

במאי ש. ז. הצהירו 717 תושבים על ירידתם מן הארץ,

לעומת 322 במאי אשתקד. ומספר העוזבים שלא נרשמו כ"מהגרים" מהארץ אינו מבוטל.

בין היורדים גם ותיקים ובעלי-מקצוע מבוססים.

מספרים אלה לקראת העשור השני יש בהם כדי להחריד. מדוע מעטים העולים ורבים היורדים? הלא בקצב זה, מי יודע מתי נגיע אף למיליון השני?

מספרים יבשים אלה הם כתב-האשמה חמור נגד המשטר הקיים, כי זה טבעו: אין בכחו לעודד עליה מרצון, אך רב כחו לדכא את הפרט, לפגוע בחרותו ולגרום אף לירידתו.

בעודד העליה ומניעת הירידה ייבחן כל משטר בישראל

במבחן זה נכשל המשטר המפא"י כשלון חרוץ.

אכן, שנוי המשטר צרחיים הוא לקיום המדינה.

הסתדרות הציונים הכלליים מפרגת המרכז

ה ו פ י ע

"חיילים אלמונים"

ספר מבצעי לח"י

מאת יעקב בנאי (מזל)

מהדורת פאר — כריכת לוקס
684 עמודים — 65 תמונות

חומר דוקומנטרי — בעל ערך היסטורי רב
הספר נקרא בנשימה עצורה

אפשר לקבלו:

בירושלים: סוכנות הפצת לנדאו — רח' יעבץ 7, הכניסה בסימטה מול אגד, טל. 61046.

בתל-אביב: 1. חנות ספרים "בן-הר" רח' המלך גורג' 15 ("אליעזר הבולגרי"), טל. 66415. 2. ברח' אלנבי 134, חנותו של מר אברהם גוי, טל. 67611, 66128. בחיפה: סוכנות הפצה, שלמה בן שלמה, רח' הרצל 6.

ג'ורא גודיק מתכנן להציג

בחסות שגריר צרפת בישראל
מר פייר זילבר ורעיתו

התיאטרון הצרפתי
האמנותי

THEATRE INDEPENDANT
DE PARIS

הצגות הבכורה כגן בית ציוני אמריקה
תל-אביב בשעה 8.30

28.6 — "מיוזטרופ" — מולייר (הצגה סגורה מטעם המחלקה לתרבות של שגרירות צרפת)
29.6 — "וולפונה" — רומן-צחיג
30.6 — "השרים הארוכים" — פיליפו

הצגות הבכורה באולם "אורה" בחיפה
בשעה 9 בערב

1.7 — "מיוזטרופ" — מולייר (הצגה סגורה מטעם מחלקת התרבות של שגרירות צרפת)
2.7 — "השרים הארוכים" — פיליפו

מכירת הכרטיסים החלה

בתל-אביב: רוקוקו, כנף, כרטיס
בחיפה: קופת-ישראל וגינצבורג-יובל.

זאב ז'בוטינסקי: תמונה לאחר המוות
"אני רוצה שיקברוני..."

לאנשים חיים... יגוחו טובי עמנו כאשר הם, כל עוד מיליוני יהודים חיים בגולה. נוצר הרושם כאילו אדם מת גוזל מקום חי, שיכול היה לבוא במקומו.

● החלטת ועידת ההסתדרות הציונית באמריקה, באוגוסט 1953, שדרשה את העברה משה שרת המליץ על כך, העביר את הענין לבן-גוריון. התוצאה: אפס.

● נסיונו של שרה-פנים דאז, ישראל רוקת, להעמיד את הענין לסדר היום ב-1954. כעבור חצי שנה ממשלה, החליטה הממשלה למנות ועדה משותפת עם יושב-ראש ההנהלה הציונית, כדי לקבוע את רשימת המנהיגים הציוניים שיש להעלות את עצמותיהם. התוצאה: עד היום, אפס.

● המלצת הנשיא על העברת עצמות ז'בוטינסקי, הוגה-הדעות הציוני-הסוציאליסטי בר בורוכוב והמשורר היהודי-התימני שלום שבזי. תשובת ביג'י: "מה יוסיפו הקברים המרוכבים של בני חוץ-לארץ? האם נעלה (את) כל מיליוני האנשים שמתו במשך כל הדורות בגולה?"

● פניה של המהנדס אברהם כשטרמן (כיום סגן ראש עיריית תל-אביב) לבן-גוריון באוקטובר 1956. התשובה: "הארץ זקוקה ליהודים חיים, ולא לעצמות מתים." "לא אהיה שלם..." יתכן כי הענין היה נדרם שוב, אלמלא הוזמן לפני כמה שבועות הפרופסור ערי ז'בוטינסקי, בנו היחיד של המנהיג הרביזניסטי, לקבל את אות ההנחה בשם אביו. ז'בוטינסקי האב נאסר בשנת 1920, בשעה שהשתתף בהגנת ירושלים. בשבתו בבית-סוהר עכו, העמידו אותו כל מפלגות הישוב באופן הטננטי

קם גזע אכזרי — אך, לפי שעה, חסר-גאונים.

מפלגות

חזון העצמות

זאב ז'בוטינסקי היה אדם אדיב בצורה בלתי-רגילה. הוא נהג לפנות גם לנערים בלשון "אדוני", הקפיד בויכוחים סוערים ביותר על לשון עדינה.

רק פעמיים בחייו נגרר המנהיג הממושקף להתקפה אישית. בפעם הראשונה כינה עתו-נאי מפורסם "בנו השני של נוח". בפעם השנייה קרא את דויד בן-גוריון בשם "בן-בוליון". כתב אז ז'בוטינסקי: ישנם אנשים שבעורקיהם אינו זורם דם, אלא מרקיעוף ("בוליון" ברוסית).

השבוע היה נדמה כי התקפה אישית זו — יחד עם התנגשות רעיונית בלתי-פוסקת במשך דור — הנחילה לז'בוטינסקי את איבתו האישית של אדם הידוע בשל כש-רוננו המיוחד לנטור איבה לא רק עד יום המחת, אלא גם שנים ארוכות לאחר מכן.

"אני רוצה שיקברוני..." כשצנח ז'בוטינסקי בקיץ 1940, בשעת מיסדר בניו-יורק, ומת כעבור שעות מעטות, השאיר אחריו צהא שנתאה דמיונית. קבע מי שהיה נשיא "ההסתדרות הציונית החדשה"

• לדברי עדים שנכחו בשעת חיבור השיר, חשב ז'בוטינסקי על המילה הרוסית "מאיוזה" (ברזל). רק כשלא מצא מילה עברית מתאימה כמות, המתחרזת עם "גזע", כתב "בדם וביועץ..."

● **מושה דייז לא ירבה לנאום בעתיד הקרוב.** למרות הגיבוי של דויד בן-גוריון, ניצבים שני מכשולים בפני הופעותיו הפוליטיות של האלוף דייז: הופעותיו היו מאכזבות, והן עוררו התנגדות רצופה בכל המפלגות, כולל מפא"י.

● **קהיר מנסה לזמן מחדש פגישת „שלושת הנייטראלים הגדולים“ ביוגוסלביה.** במחצית החודש הבא יבקר גמאל עבד אל-נאצר אצל הנשיא טיטו, ובהזדמנות זו מתאמצת הדיפלומטיה המצרית לערוך שוב פגישה בין טיטו, נהרו ועבד אל-נאצר, כדוגמת הפגישה שנערכה בבריוני לפני למעלה משנתיים. הסיכויים: מועטים.

יתכן כי את פרק הזמן עד צאתו ליוגוסלביה, יבלה נשיא רע"ם בדמשק. נוכחותו שם נעשתה לאחרונה הכרחית, ליישור החיכוכים שהתגלו בין סוריה ומצרים מאז האיחוד.

● **חיילי חיל החירום של האו"ם יכלו את חופשותיהם במצרים.** עד כה היו נוסעים מרצועת עזה ומאזור שארם אל-שייך לביירות, אולם מאז המרד הלבנוני מחפשת מפקדת הכוח סידורי נופש במצרים. בין השאר יושכרו ארבעה מבתי-המלון הידועים ביותר בקהיר ובאלכסנדריה, לשימושם הבלעדי של חיילי האו"ם.

● **יתכן כי יוחל בקרוב בשיחות בין מצרים וסודאן.** הבטיח שעליו דורשים הסודאנים להעמיד את השיחות: שוויון מלא, והכרה מצרית מפורשת בעצמאותה של הסודאן, גם בענייני החלוקה של מי הנילוס.

● **מערכה חדשה לצימצום עצמאות המשפט בישראל תיפתח** כאשר תנסה הממשלה למנות מספר גדול של שופטים חדשים מבין המשפטים הצעירים — והבלתי-מבריקים — השייכים למפלגות הקואליציה.

● **החקלאים לא יתנגדו להרצאת הירקות ממדד יוקר המחיה.** אחרי שנכחו לדעת כי חלקי הארץ של הסובסידיות הלך לכיסו הסיטונאים, מוכנים החקלאים לעבור למחירים מובטחים בלי קשר עם המדד. התוצאה: פחות תנודות במדד, החל מן העליה הבאה בתוספת היוקר, בראשית יולי.

● **גדל המחסור בניירקרב לאריזה,** עקב הריבוי בבתי-מלאכה קטנים לקרטונג, פרי יוזמתם של עולים חדשים. המתחרים בשקט במפעלי-הענק של קרבל. **פרס חדש לייצואנים:** בענפים מסוימים יקבלו רק הם רשיונות לייבוא חומרי-גלם חיוניים לייצור מקומי. דוגמה: משרד המסחר והתעשייה הפטיק לתת רשיונות לייבוא לחוסי וולטרא לסתם ייבואנים, נתן אותם רק ליצרנים מיוחסים כפיצוי על מאמציהם לייצוא שלהם.

● **אם תרצה, תוכל להמשיך ולשתות נסיקה.** למרות שמנהלי עלית התנו בשעתו את ייצור קפה-נמס מקומי בהפסקת הייבוא של הנס הזר, אין הממשלה נוסה עתה לבצע זאת, מתוך שיקול שהייבוא מכניס כסף רב לאוצר המדינה, בצורת מסי-מותרות.

● **קבוצת צעירים דרוזיים תצא בקרוב בהכרזה „גם אנו ערבים!“** צעירים אלה מרוכזים בינתיים בכפרים הדרוזיים שבגליל והם מנסים לגייס את תמיכת בני עדתם המשכילים, בכפרי הר הכרמל. את הדחיפה לצעד זה נתנה עמדתם של הדרוזים בלבנון, הנלחמים לצד רע"ם.

● **ועידה שקמה צפויה להתאחדות הסותרים.** בניגוד לפעם הקודמת, בה נערכה מערכתו של אפרים גוזמן, אין עתה שום ויכוח על קיום הסטטוס קוו בשלטון.

● **מליון וחצי לירות נוספות על הפדיון הרגיל,** מתכננים סוחר ישראל לגרוף החודש לתוך קופותיהם, אם יתגשמו כל התקוות שתולה ציבור זה במפעל עדוד הקניה תשי"ח, שיתחיל השבוע ברחבי הארץ. המפעל מתנהל בצורת חלוקת פרסים בין הקונים בחנויות השונות. על כל קניה של לירה מקבל הצרכן בול ועל כל 25 בולים הוא מקבל איגרת השתתפות במפעל. המטרה: עידוד הקניה בחודשי הקיץ, שהם חודשי שפל בקניות בחנויות.

● **בחודש הבא יושלם צנור-הנפט אשדוד-חיפה,** אך ללא חסכון לצרכנים.

● **מחסור במים צפוי לתל-אביב.** סקר עירוני הוכיח כי לעומת השנה הקודמת חסרים עתה כ-20 מיליון מטרים מעוקבים מים. ירידת פני מיי-התהום גורמת גם להמלחת הבארות הקיימים.

● **סכנת המלחה צפויה גם לבארות בחלץ.** שמונה בארות כבר הושחתו על-ידי חזירת מים מלוחים. חדשות משמחות יותר: שוב נתגלו בראש-זוהר הגאזים, שנעלמו אחרי שנתגלו בפעם הראשונה לפני כמה חודשים.

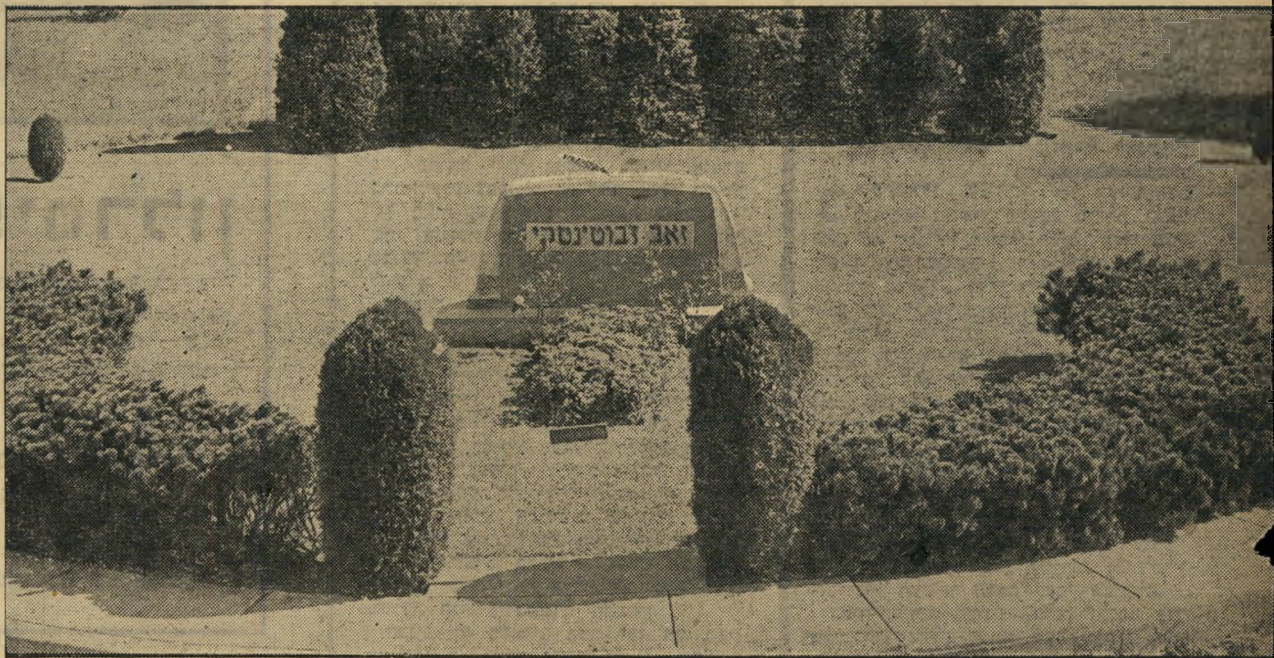
מנהיג ציוני גדול, שדעותיו היו תמיד שנויות במחלוקת חמורה, אך ששעור-קומתו ומסירותו לא היו מוטלים בספק. מסקנתם מן הויכוח העגום יכלה להיות רק אחת: כי לגבי עצמותיהם של מתים, כמו לגבי כל ענין הנוגע לאנשים חיים, קובע בישראל רק שיקול אחד: השיקול המפלגתי הצר ביותר.

מדיניות

הצהרה שחורה

למשך כמה שעות השתררה השבוע תד-המה עמוקה במשרד-החוץ הישראלי. גרמה לכך ידיעה קצרה: כתום ביקורו בקאהיר, חתם ראש ממשלת גאנה, הר"ר קחאמה נאקרומה, על הצהרה משותפת עם גמאל עבד אל-נאצר, בה דרשו השניים „פתרון צודק לבעית פלסטין“.

הנוסח עצמו היה תמים למדי — כי לא נקבע מהו הפתרון הצודק. אולם תמימות זו לא העלימה את המשמעות העמוקה: **הנוסח הוא זה המועלה לעתים קרובות על-ידי התעמולה של רע"ם, נתקבל כדרישה להחזרת הפליטים ולשינוי הגבולות. העובדה כי נאקרומה חתם יחד עם נשיא רע"ם, מוכרחה להתפרש כהודאה עם עמדתו של הלה „בבעית פלסטין“.** הדיפלומטים המנוסים של משרד-החוץ ידעו זאת: ההצהרה היתה תבוסה נוספת ל-מדיניות-החוץ הישראלית.

קבר ז'בוטינסקי בבית-הקברות על-שם מונטיפיורה, ניריורק

... במקום שאמות ו"

נישואין בקאהיר. אפשר היה להסביר את משוא-הפנים של ראש הממשלה השחור ברקע האישי: נישואיו עם צעירה מקאהיר. אולם הסיבות היו עמוקות יותר.

לנאקרומה קרה מה שקרה קודם לכן לראש ממשלת בורמה, או נו. בשמחה הראשונה של השגת עצמאות מדינותיהם, קידמו בברכה את נסיונות ישראל לעזור להם בעצה ובחומר, כדי לקשור קשרים הדוקים גם או נו וגם נאקרומה רחשו אהדה ניכרת לנסיון הישראלי, כדוגמה למה שאפשר לעשות בארץ אסיאתית נחשלת. אולם ככל שהתבהרו החזיתות הביני-לאומיות, נאלצו שתי המדינות — האסיאתית והאפריקאית — להתחשב בעובדות החיים, אותן העובדות שהניעו השבוע את ממשלת צרפת להתקרב מחדש למצרים. עמדת-המפתח של רע"ם בעולם האפריקאית ובא"ם אינה מאפשרת לאינו ולנאקרומה לעשות מעשים הפוגעים בגלוי בתנועה הלאומית הערבית.

אילו היתה גם לישראל אחיזה כל שהיא בעולם הערבי, אפשר היה לעקוף אולי מכשול זה. אולם מאחר שאין ישראל קיימת כלל במרחב העמים הערביים, ואין אף פלג אחד בתנועה הלאומית הערבית הקשור עמה, נאלצים גם הידידים הפוטנציאליים של ישראל באסיה ובאפריקה להתקשר לאויבית.

כל אשר יכלה הדיפלומטיה הישראלית לקחת לו בתנאים אלה היה שאו נו, נאקרומה ושות' לא ייסתפרו בזרם הערבי היציגי ביותר, אלא יסתפקו בניסוחים מתורגמים — כפי ששעה ראש ממשלת גאנה

במקום הראשון של רשימת מועמדיה. אולם ערי, פרופסור מצטיין למאתמטיקה בטכניון החיפאי, לא הופיע בטכס. במכתב הסירוב לביגיי כלל פסוק קטן, ששימש כ-פתיל לפצצה. כתב הוא: „לא אהיה שלם עם עצמי, אם לא אוסיף שקיימת סיבה נוספת (מלבד קיפוח חיילי אצ"ל ולח"י) המונעת ממני להיענות להזמנתך: אני ב-דעה, שראש-הממשלה חייב היה מזמן לצאת להעביר מהנכר את עצמותיו של האיש, לו הוא רוצה להעניק את אות ההננה, ולהציב את קברו באדמה עברית.“

הפעם התעוררו כל מפלגות המדינה. יש-ראל רוקח שוב התייצב בראש המערכה, הביא לכנסת הצעה לסדר-היום. הדתים והפרוגרסיבים הודיעו בפירוש כי נציגיהם בממשלה יצביעו בעד ההעברה. מפ"ם ו-אחדות-העבודה הודיעו שלא יתנגדו — בתנאי שלא תיערך הלחיה ממלכתית מטעם המדינה. אפילו במפא"י נחלקו הדעות.

רוב עסקני המפלגה היו משוכנעים בעומק לבם כי טעות היא לספק את נשק הסירוב לאופוזיציה. אילו הועלו העצמות ללא תכיר-נה מפורזת, בצורה שתוכיח את נדיבות-לבה של מפא"י נגד יריביה המתים, יביא הדבר רק כבוד למפלגה. אולם רוב העסקנים שסברו כך שתקו. הם ידעו כי בענין זה מעורבים רגשותיו האישיים של ביגיי — ואיש אינו מעז להתגרות בראש-הממשלה. יתכן כי בכמה חוגים שרר גם החשש כי הלחיה גדולה, סמוך לתקופת בחירות, תשמש נשק-בחירות בידי תנועת-החרות.

אולם נראה כי היה זה חשש-שוא: זכרו של ז'בוטינסקי. בה קדוש בעיני חסידיו, עד שגם מנהיגי חרות לא היו מעזים לנצל את המעמד למטרות מפלגתיות — אפילו העלו דבר כזה על דעתם.

„חזונו טרם נתגשם...“ תנועת-החרות עצמה לא לקחה חלק פעיל במערכה להעלאת עצמות המנהיג הנחשב לגביא ה-תנועה. יתכן כי לא רצתה להפוך נושא זה לענין מפלגתי. יתכן גם שחששו כי הלוית ז'בוטינסקי בישראל, תחת חסות ממשלת בן-גוריון, תתן לביגיי הזדמנות להפסיק לצרכי את זכר המנהיג המנוח. בצורה קיצונית ביותר ביטא רעיון זה השבוע אחד מראשי אצ"ל לשעבר, „כל זמן שז'בוטינסקי נשאר בחוץ-לארץ“, אמר, „משמש הדבר סמל לכך כי חזונו טרם נתגשם במלואו, וכי שליטה בארץ ממשלה ששיתפה פעולה עם השלטון הזר נגד תלמידי ז'בוטינסקי במחתרת. כדאי להשהות את ההעברה עד ליום שתשלט בארץ ממשלה שתסמל באמת את מלחמת השיחור העברית!“

בהעדר יוזמה חרותית בולטת, נשארה היוזמה בידי שתי האגודות שנטלו תפקיד זה לידה: מוסד בני-ברית, בהנהגת השופט המחוזי ד"ר יוסף לב, מי שהיה ח"כ מטעם מפא"י, ומוסד ז'בוטינסקי, בהנהגת אליהו גל-עזרי, לשעבר מראשי בית"ר.

לגבי למעלה ממחצית תושבי ישראל ביוני 1958, אין השם ז'בוטינסקי מעלה עוד מר-שנים ברורים. בני הדור החדש בארץ, ובני העליות מארצות נידחות, ידעו — לכל היותר — רק כי ז'בוטינסקי היה

שבוע של פרפורי גס התאה

השבוע פרפורי הכדורגל הישראלי את פרפורי הגטיסה האחרונים שלו. הם לא התגלו על מגרשי הספורט, שם שותק הכדורגל זה מכבר, אלא על שולחנות הדיונים של בתי-משפט חצות-הלילה. בכל מקום שם הוזכר שמו של הכדורגל הוזכרה יחד עמו פרשה של שחיתות ורקבון. הגילויים המזעזעים על חרפת טוקיו (העור לם הזה 1081), ששברו את קשר השתיקה הכללי לגבי פרשת בזיון זה, הפנו את תשומת הלב הכללית לכך שמשחקי כדורגל במדינות זרות אינם רק טיול תענוגות של כמה כדורגלנים ועסקנים. כי מה שמתרחש בכדורגל הישראלי אינו מענינם רק של הכדורגלנים, העסקנים וחובבי ספורט זה. זהו ענינו של כל אורח במדינה. כי ספורט הכדורגל, הספורט מספר אחד במדינת ישראל, הפך מאז קום המדינה לאמצעי ייצוג של המדינה, למעין נושא של מדיניות חוץ המביא את דבר המדינה למקומות ואנשים שאמצעי אחר לא יחדור אליהם. אולם פרשת טוקיו כשלעצמה אינה אלא טיפה בים העכור, עליו שטה ספינת ה"כדורגל הישראלי". טוקיו אינה אלא הקש ששבר את גב הגמל, ושהסב את לב הציבור לפרפורי-סניטו האחרונים של ספורט פורלי זה.

*** המזכיר שנעלם

בית-הדין העליון של ההתאחדות לכדורגל המשיך בהצגת חקירת הקגור ניות של מכירות משחקי הליגות האחרונים, כשאף אחד משופטי אינו יודע מה יהיה המוצא מהסבך. נאלץ לדחות את דיוניו לשבועיים. למרות שלכאורה היה בית-דין זה צריך לסיים את חקירותיו תוך זמן מוגבל, כדי לסיים את הקפאון על מגרשי הכדורגל, הוא לא נישב עד עצם היום הזה. אפילו להתחלת חקירותיו. מלבד כמה עדות יות סתמיות של עדיראיה למשחקים, שלא העלו ולא הורידו מאומה, לא מצא בית-דין זה שום הוכחה ממשיה לביום או מכירת משחק, עליה יוכל להסתמך. ביי שיבה האחרונה, שנערכה ביום החמישי האחרון, לא הופיעו עדים שהזמנו; עורכי-דין הודיעו בצער שהם עסוקים. ובית-דין דחה את ישיבתו הבאה לעוד שבועיים. בבית-המשפט המחוזי, בפני השופט בני-מין כהן, נגולה אותה שעה פרשה אחת מני רבות של מסחר בקבוצות כדורגל זרות. היה זה כאשר הוטיעו ראשוני העדים במשפט סביב ביקורת של קבוצת סאנדר-לנד הבריטית בארץ. הם רק אישרו את גילויי העולם הזה מלפני חצי שנה על שיטות מסחר אלו (העולם הזה 1055). "צריך היה להסתיי מההתאחדות לכדורגל מי מימן את בואה של הקבוצה האנגלית", סיפר העד נחמיה גראף, מעסקני מכבי פתח תקוה. "באופן רשמי מומינה רק אגודה או קבוצת כדורגל מקומית קבוצות זרות לתחרויות, בעוד שלמעשה עומדים בעלי כסף מאחורי ההומנה. כולם ידעו שמרמים ואפילו ההתאחדות — חוץ מגשיאה השופט ד"ר יוסף לאם — ידעה על כך".

באותו מעמד התגלו גם עסקי הפרטיים של מזכיר ההתאחדות לשעבר, משה וייס, שמעל באימון ובכספים, ניצל את משרתו בהתאחדות במשך שלוש שנים לעסקים פרי-טיים. בדיעתם של חברי הנהלת ההתאחדות, שחלקם אף נהנה מעסקים אלה. וייס, שי נאלץ להתפטר תמורת הבטחת שתיה מצד ראשי ההתאחדות, היגר בינתיים מהארץ, נשאר חיבב כספים לאישים רבים ואף להתאחדות עצמה.

כל עולם הכדורגל געש כמרקחה. בכל מקום התגלו רק לילכוך, רקבון ושחיתות. במצב זה היה זה אך טבעי שההתאחדות לכדורגל, בחזון האחרון שלה, תודיע על הפסקת עונת הכדורגל ב-6 ליוני. עד אז לא יתורשו משחקי הליגות, וגם משחקי הגביע לא יגיעו אל סיומם. הכדורגל נכנס למצב של תוהו ובוהו, למעין מתול-שדים שלאיש אין עוד שליטה עליו. איש אינו יודע היכן הוא מתחיל וכיצד יש להפסיקו. אותה שעה היו שלושה מתוך קומץ אישיה הפעילים של ההתאחדות לכדורגל טרודים מאוד במסעות תענוגות באירופה, על חשבון ההתאחדות: סגן יושב ראש ההתאחדות צבי (גרישא) טינקלשטיין, ח'י

במדיוה

נוער יום החולצות הירוקות

6000 חולצות ירוקות פלשו בשבוע ש"עבר לאיצטדיון רמת-גן. לובשיהן הגיפו דגלים צהובים שחץ וקשת משורטטים באחד מפינותיהם, הקימו מאות אהלי סירים, הדליקו עשרות מדורות ושרו עשרות שירים בגרונות צרודים.

במשך חצי שנה התכוננו גנ"עי ישראל ליום הגדול: יום הגנ"ע. בפיקודו והדרכתו הישירה של רבי-סרן מפקד בסיס האימונים הפיקודי של החיל, ובאחריותם של כל קציני הפיקוד, החטיבות והגדודים, התנהלו ההכנות למבצע הגדול ביותר בתולדות גדודי הנוער: מפגן העשור.

על מה שאירע ביום הגנ"ע ועל הצלחתו הגדולה של המפגן, שה"אפילו בהשיגו גם על מפגני יום העצמאות של צה"ל, מדרווח אלכם מסיים, כתב "העולם הזה":

תופים מחרישים אוננים. חצוצרות מצ"ריחות אל-על. "תשע דקות להתחלת המפגן," צהה קריין בקול של מי שבטוח שאין קריין שני לו בכל רחבי התבל הגנ"עי. באופק, מתחת לחומת בטון, יושבות מאות גנ"עיות; זו משהו: שתי חטיבות של גנ"עים, עם דגלים צהובים שחץ וקשת מצוירים באחת מפינותיהם, מתקדמים אל חזית המגרש.

ביגי ולסקוב מגיעים. אופנועים מלפנים, אופנועים מאחור. מפקד פיקוד הגנ"ע, סגן-אלוף יוסף גולן, לוחץ את ידיהם. הוא רק מספיק לגמור מלאכה זו ופרשים לבנים מתקדמים לקראתו בקול תרועה. מתוך מכר-ית פתוחה יורד הנשיא. "יחי!" אומרת כתובת-ענק צבעונית, שנוצרה לפתע בידיהן של מאות הגנ"עיות שבחומת האיצטדיון. שתי מנורות מצוירות משני צידיה. הכל מבוצע במהירות, בתנועות נקיות ומרהיבות להפליא.

התקווה המפגן מתחיל.

"בריוני צודק תמיד." ים של מכ"נסי התעמלות לבנים מציף את המגרש. "הבנים הבונים," יוצרות הגנ"עיות שבאופק רכות הערצה לגנ"עים שעל המגרש. ה"תזמורת פוצחת בזמר. הגנ"עיות מניפים את ידיהם לצדדים, למעלה, למטה. הרכב הצבאים רב-ירושם: כל הגופות שחומים, כל הרגלים מוצקות, כל הידים שרירות וכל השערות שחורות כזפת. "אין כאן אף בלונדי אחד," אומרת דליה נשרי, בטרביבונה הראשית. "צבענו את כולם בשחור," מסביר לה בעלה, דב נשרי, מנהל מחלקת הגנ"ע במשרד הבטחון.

הבנים לא נשארים לבד זמן רב. קצין החינוך של הגנ"ע, אפרים ברזילי, שבחדרו תלויה הכרזה הגדולה "ברזילי צודק תמיד," כבר טרח זמן רב על החינוך הדומינטי בחייל. גנ"עיות בשחור מסמלות את ה"קדימה בחינוך. חומת הגנ"עיות מתפעלת: "בנות חייל," אומרת הסיסמה שברקע. הבנים זזים הצידה.

מפגן רגליים. מה אפשר לעשות מרגלי גנ"עיות? הכל אהלי-סירים, פירמידות, מעגלים וריבועים. התזמורת מנגנת. ה"גנ"עיות מתרגלות, הקהל מתפעל והחומה שממול משנה סיסמה: "כולנו יחד!" פקודה זו פקודה. הבנים בלבן מצטרפים לבנות בשחור. המראה נהדר. הקהל מוחא כף, התזמורת מבבירה את הקצב, התרגילים מבוצעים בדייקנות וגנ"עי הים מתפרצים למגרש, עם גופות חשופים ושופים וגלגלי הצלה בידים. "גם הים מולדת," אומרת עתה הסיסמה העצומה שבידי הגנ"עיות. התהפועלות אחידה. החומה מניחה את הסיסמה, עוברת למחאות-כף בקצב. האיצי-טיון מצטרף. "אח, שנים, שלש, ארבע, ארבע הפעם ביחד כולם, אח, שנים, שלוש, ארבע ושוב הפעם כולנו ביחד: יחי גנ"ע ים".

נרות האריסטוקרטיה. טוב שהאל-הים ברא את הקריין. אחרת מי היה מקריא את התניץ יום-יום ובשעות הפנאי גם את פסוקי הקישור במפגן הגנ"ע?

הקריין משה חובב מקול ישראל, הוא חברה-מן. "הגנ"עים לומדים לקלוע על מנת לפגוע," הסביר לנו ברצון, כשהמין עם בני 16 עלה על המגרש, רובי שירות ביד.

האריסטוקרטיה באה. נרות עשן אדומים מבשרים את המערכה השלישית. פייפרים מרשכים מעל האיצטדיון דאונים חדשים. בפייפרים גנ"עים, בדאונים גם כן. באלו-י (המשך בעמוד 8)

Pitralon

פיטרלון

מי גילוח
מחמא וסרעון

פיטרלון

מרחיק פצעים ומונע גרני עור.
הופך את עורך חלק, נקי
וגמיש. פיטרלון אינו רק מי
גילוח, הוא גם חומר אנטיספטי.

**אם במכונה או סבון
אחרי הגילוח פיטרלון**

המפיצים היחידים בישראל
חברת נוריית בע"מ

10

מכשירי

דידות יוגרלו

בהגדלת השיכון
המילודית

מפעל הכיס

הזכיה הקוללה 30.000

סה לכדורגל הישראלי מעלה את הדרישה: דעות-הביתה!

גובר צבי ברים והמוכיר זלמן קליאוט.
אחד מהם אף צירף אליו את אשתו.

★ ★ ★

הכני מוביני דבים

כיצד הגיע ספורט הכדורגל לדרגה מעין זו? מה הביא ומי גרם לפרפורי גסיסתו? יש לכך שתי סיבות עיקריות: שלטונם הבלעדי של מרכזים מפלגתיים ו- אגודתיים בענף ספורט זה, והשתלטותם של מספר עסקנים על הכדורגל. עסקנים אלה, שארלאטאנים חסרי-טאקט, שברוב המקרים הם גם אנשים שלא ידעו מעולם כדורגל מהו, השתלטו על ספורט הכדורגל והפכוהו לבינוס פרטי שלהם.

הדוגמה הבולטת לכך היא ללא ספק זלמן קליאוט. קליאוט, אדם בעל הופעה גברית בולטת, היה בזמנו בעל משרד הובלה קטן ועסקן זעיר בהפועל תל-אביב. הוא צמח ועלה יחד עם הפועל. ככל ששיגשגה אגודת הפועל תל-אביב, שהוא הפך מנהלה, כך שיגשגו עסקיו הפרטיים של קליאוט. הוא היה הראשון ליבואנים הפרטיים של קבוצות כדורגל זרות, למרות שעשה זאת במסחה של מנהל הפועל — עמדה שהקנתה לו חירות מכל פיקוח על רחוחו הפרטיים מעסקים אלה.

סיפור עלייתו של קליאוט יכול לשמש דוגמה לשיטה בה נוהגים בישראל לטפל בעסקנים שסרחו. אחרי שנים רבות של פעילות בהפועל, ואחרי מסע ארוך של

גובר ברים
מעופף

מוכיר זיים
עף

נבחרת הפועל ישראל לאנגליה לפני שבע שנים, נמצא סוף-סוף פגם בניהול החש- בונות של המסע. פרץ זה הלך והתרחב ככל שהסתעפו החקירות, שכולן הובילו לכיס אחד — כיסו של זלמן קליאוט.

אחרי שהתגלה כי נעדרו 250 לירות שטרלינג מקופת המסע הודה קליאוט כי השאיר את הכסף באנגליה, רכש תמורתו צמיגים למכוניותיו. הוא הביע נכונות לשלם את תמורת השטרלינגים שחסרו במטבע מקומי, לפי השער הרשמי. אולם קליאוט נהנה מהצמיגים בשער גדול פי כמה. בי אותה תקופה היה צמיג דבר בעל ערך, שער החליפין עבור צמיגים עלה פי כמה על שער החליפין הרגיל. מן ההפרש בין שני השערים נהנתה חברת ההובלה של קליאוט, שקיבלה צמיגים בשער החליפין העצמי. פרט לפגם המינהלי כלפי האגודה, היתה זו פשוט עבירה המוגדרת בחוק.

★ ★ ★

נציג שאינו מייצג

קליאוט סודק מהפועל בבוסת-פנים. אולם כל הגיונים המעמדיים שרכש לעצמו בשנות פעילותו בהפועל, בהן היה צועד בראש תהלוכת הפגנת האחד במאי, למשל, לא הפריעו לקליאוט למצוא את עצמו כעבור זמן קצר בשורות מכבי. באותם הימים היו משה ("גורי") בית-הלוי וקבוצת ידידיו שליטים בלעדיים בקבוצת מכבי תל-אביב. כדי להשלים את שלטונם גם על השחקנים ולא רק על עסקי הקבוצה, היה דרוש להם מגזר בעל יד חזקה. כזה היה אותו זמן רק אחד, ידידו של קליאוט.

קליאוט נבחר להנהלת מכבי תל-אביב. תוך זמן קצר הצדיק את התקנות שתלו בו מזמינו. הוא ידע למצוא את הדרך הקצרה בין השררה לבין הכסף, פיתח בהצלחה את שיטת הפתיחות לקניית נפשו תיהם של השחקנים. הועדה הארצית של מכבי, שידעה על עברו של קליאוט, סירבה לקבל אותו לתוכה כנציג מכבי תל-אביב. אולם שליטי האגודה התל-אביבית העמידו אולטימטום לוועדה הארצית, שנאלצה להי כנע. קליאוט אף נשלח להתאחדות הכדורגל, כאחד מנציגי מכבי.

כיושב-ראש קבוצת הכדורגל של מכבי תל-אביב, ששאר חברי ההנהלה שלה היו ידידיו האישיים, היו לקליאוט אותן ההקלות שהיו בזמנו בהפועל. הוא ניצל את נסיעותיו עם מכבי, כמו בעבר עם הפועל, לעסי קיו הפרטיים, כמו קניית מכונית כבדות. הוא יכול היה לגלגל בין ידידיו את כספי האגודה, שבאותה תקופה של חוסר אשראי היה להם ערך רב. קליאוט אמנם לא מעל; הוא החזיר תמיד מה שלקח; אולם עצם ה- עובדה שהשתמש בכספי האגודה, ללא תש- לום ריבית כלשהי, מעידה על טובת-הנאה שהפיק מתפקידו.

קליאוט לא חטא במכבי, אולם הוא חיפה על חטאי אחרים, ובסופו של דבר סולק גם משם. אולם באורח מוזר נשאר נציגה בהת- אחדות. כיום אין קליאוט מייצג עוד איש, לא את הפועל תל-אביב ולא את מכבי תל- אביב. אין שום גוף מאחוריו. אולם הוא יושב בהנהלת ההתאחדות לכדורגל כאיש מכבי, והוא גם אחד משני מזכירי ההתאחדות, מטעם מכבי. מדוע איפוא מוסיף קליאוט לייצג את מכבי בהתאחדות? לאנשי מכבי יש הסבר אחד: "לקליאוט יש זמן להתעסק בעניינים אלה, אם נפטר אותו לא נמצא איש אחר שיעשה זאת כמוהו, ללא שבר."

הם לא הבינו כי קליאוט המתנדב זוכה בשכר כפול ומכופל, וכל ישיבתו המסורה בהנהלת ההתאחדות אינה אלא לשם טובת- הנאה פרטית. בתוקף מעמדו בהתאחדות מנצל קליאוט כל הזדמנות לנסיעה על חש- בונה, משלב נסיעה בתפקיד עם עסקים פרטיים ומפיק טובת הנאה. בגלל אי-הבנה זו, מרשה מדינת ישראל לאדם מעין זה להיות אחד מראשי נציגי הספורט שלה כל- פי העולם.

האיש שמונה כאחראי לסגל המשלחת ה- אולימפית לטוקיו, וחרף וגידף את ברוך פינברג באי-צדקיות על זוכה במדליית ארד בלבד; האיש שסרב להביא כוס מים לחנוך

• המזכיר השני: איש הפועל מיכאל ("מיקה") אלמוג.

מזכירים אלמוג וקליאוט
מעופף פרטי

שהיו מוכנים לבחור בחזרון ובלבד שלא ייבחר שפיגל. המתנגד העיקרי לבחירת וא- רון היה אליהו טרבלוס, נציג מכבי נתניה בהנהלת ההתאחדות. כאשר נערכה הישיבה בה עמדו לבחור את המאמן, שלחוהו חבריו ממכבי לקנות בקבוק יין. כשיצא טרבלוס בשליחותו, ניצלו חבריו את העדרו, העמידו את סעיף המאמן על הפרק. מכיון שלמכבי היה נציג אחד פחות מאשר להפועל, נבחר וארון כמאמן. המעניין הוא שאנשי מכבי לא הסתירו כלל את טכסיסם מטרבלוס, גילו לו אחר כך לשם מה שלחו אותו לקנות בקבוק יין.

★ ★ ★

משחקים מכורים

שטר פיטרפיפטי זה הוא ש- הביא להתפשטות השחיתות בכדורגל. כשבסוף העונה הקודמת הסתיימה פרשת שחיתות מסועפת, בפסקידן גמר, היה גומה כי יעבור זמן רב עד שיישנו פרשיות כאלה. אולם לפני שלושה חדשים בדיוק פרץ הניצן הראשון של קנוניות ב- משחקי הליגה הלאומית, כאשר היה יסוד לחשד, כי המשחק בין בית-ר תל-אביב למכבי נתניה, בו ניצחה בית-ר בתוצאה 2:1, היה משחק מכור. הפרשה היתה ידועה והועלתה לראשונה על דפי העולם הזה (1069). רק הנהלת ההתאחדות התעלמה ממנה, למרות שאיש מכבי נתניה עצמו טען כי אחד מ- שחקניו שודל למכור את המשחק.

אילו היו מפסיקים או את משחקי הליגה, חוקרים את פרשת המכירות ומביאים את האשמים לדיון, יתכן והיו מצליחים לחסל את הגנע בעודו באיבו. אולם גם מרכז מכבי וגם מרכז הפועל ביכרו להשתוק את העניין. כל אחד מהמרכזים חיכה לראות כיצד ישתלשלו העניינים, ומי תהיה הקבו- צה שתצטרך לרדת לליגה א'. אנשי מכבי החליטו לפעול רק במידה ותפגע אחת מ- קבוצותיהם, וממש כך החליטו אנשי הפועל. אלה גם אלה ציפו לירידת קבוצת בית-ר תל-אביב, או אחת מקבוצות הצד שכנגד, הניחו לעניינים להתגלגל ולשחיתות להת- פתח. כך נמכרו משחקים בזה אחר זה, באין פוצה פה ומצפף.

רק אחרי שהתברר למרכז הפועל כי הפועל כפר-סבא חייבת לרדת לליגה א' העלו נציגיו את הפרשה בהתאחדות. ומכיון שהפועל האשימה קבוצות של מכבי ואת בית-ר בקנוניות, האשימו אלה את קבוצות הפועל. הדברים הגיעו לידי כך, שקבוצות הפועל הקלו מאשימות קבוצות הפועל אח- רות. אחרי שהפועל כפר-סבא עזרע על תוצאות המשחק בין הפועל ירושלים ל- הפועל חיפה, עזרעה הפועל ירושלים על תוצאות המשחק בין הפועל פתח-תקוה להפועל רמת-גן.

כאן כבר נאלצו המרכזים להתערב. מרכז הפועל כפה על הפועל ירושלים לבטל את ערצורו. באין ברירה הפכו אנשי הפועל ירושלים את עצמם למגוחכים, בעיני כל (המשך בעמוד 16)

מורדכוין הפצוע, במשחק נגד סינגפור בטענה: "מה אני, סינר?" האיש ששם עצמו לצחוק בעיני המדינה כולה, שעה ששיגר פריסת שלום משודרת בנוסח, "אל דאגה, לא נשכח אותכם, וכל מחשבותינו יהיו עליכם"; האיש שאסר על כדורגלני המשלחת לטוס מפאריס למשחקי גביע העולם בשטוקהולם בטענה, "יצאנו ביחד ונחזור ביחד", אך נסע בעצמו לשטוקהולם — איש זה הוא המאפיין ביותר את סוג העסקנים שהשתלטו על הכדורגל הישראלי. הוא, וכמוהו גזבר ההתאחדות צבי ("האיש בעל הצלקת") ברים, הם הטיפוסים המפוק- פקים, המחפשים בראש וראשונה את טובתם הפרטית, ואשר הביאו להיתדרדרות הכדורגל במדרון ההתפוררות.

★ ★ ★

איך נבחר מאמן

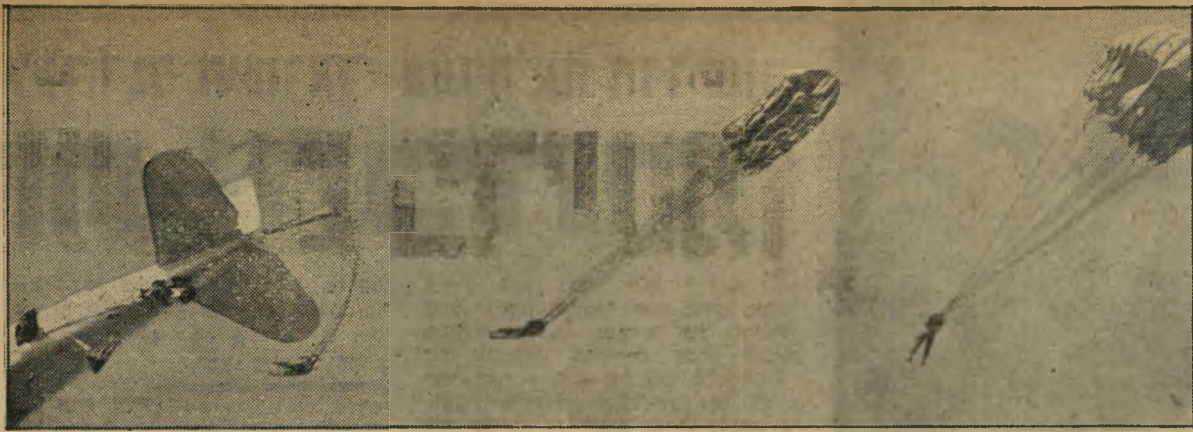
רשיות קנוניות הכדורגל של העונה האחרונה משקפות את חלקם של המרכזים האגודתיים המפלגתיים בגסי- סתו של הכדורגל הישראלי. מרכזים אלה הם, למעשה, גורמי היסוד לכל השחיתות הפושה בקרב האגודות והכדורגלנים גם יחד. ההתאחדות הכדורגל מורכבת, למעשה, משני גושים עיקריים הנלחמים זה בזה — נציגי מרכז הפועל מצד אחד, וממולם נציגי הועדה הארצית של מכבי ומרכז בית-ר, להם יש הסכם לפעולה משותפת בהתאחדות.

שום עניין אינו מוכרע בהתאחדות, לפני שהוא מובא לדיון בפני המרכזים. המרכזים כופים ברוב-קולות על נציגיהם, כיצד עלי- הם להחליט בכל עניין ועניין. כאשר מעו נציג כלשהו להצביע ולחנות דיעה לפי מצפונו האישי, העומד בניגוד להחלטת המרכז, הוא מסולק מתפקידו. אולם מקרים מעין אלה הם נדירים, משום שלרוב מצבי- עים הנציגים לפי הקו מגבוה. משום כך נעשות ההכרעות בעניינים חשובים בהת- אחדות לא תמיד לפי ההגיון או הצדק, אלא בהתאם לפרשה בין המרכזים.

אפילו בתי הדיון של ההתאחדות בנויים לפי מפתח זה, וכבר קבע שופט אליעזר מלחי באחד מפסקי-הדין במשפט כדורגל: "בית-הדין של ההתאחדות מורכב מנציגי מרכזים שלא תמיד יודעים להבדיל בין תפי- קידם כשופטים ותפקידם כנציגי המרכזים."

אפניית לשיטה זו היא פרשת בחירתו של המאמן לנבחרת ישראל. כשעלתה פרשה זו לדיון בהתאחדות היו שני מעמדים עק- ריים: גירי בית-הלוי שהוצע עליידי מכבי, ואליעזר שפיגל שהוצע עליידי הפועל. לפי כל כללי ההגיון היה אליעזר שפיגל צריך להיבחר כמאמן, בגלל סגולותיו וכשרו- נותיו. אולם אנשי מכבי לא יכלו להסכים לבחירתו, משום שנאלץ לעזוב את אגודתם ועבר להפועל. הם העדיפו לבחור איש הפועל אחר תחתיו. כך הועלתה מועמדותו של משה וארון, מאמן הפועל רמת-גן, כפרשה מוסכמת.

אולם מאחר שלא כל אנשי מכבי הסכימו לבחירה זו, היא לא היתה מתממשת לולא טכסיס מחוכם נשקטו כמה מאנשי מכבי,

הוצגו צניחות המוניות ממסוטי דאקוטה (לעיל). כיבוש יעד אויב בסיוע צמוד של מטוסי קרב מסוג מיכטר שהטילו בדיק רב פצצות נפץ (פצצות תבערה מיוחדות לשריפת טחא וכלי רכב). הצנחת אספקה, ציוד ונסק, וכן צניחות חופשיות בעלות אופי ספורטאי.

שרהפנים, והמטפל בענייני החקלאים במקום. באחד הימים נפוצו שמועות כי בן-דוד גילה איסורים בהנהלת החשבונות של ה"מועצה המקומית, שלא מסרה מזה שנים דו"ח כספיים מלאים על פעולותיה. בין השאר נרמז כי המועצה הפקיעה לצרכים אחרים, בניגוד לחוק, כספים שנבנו מן החקלאים. העובדה כי מנגנון המועצה של הישוב הקטן מוציא מדי שנה 50 אלף לירות על עצמו, לא הוסיפה לפופולריותו של צמיר. אולם צמיר לא קפא על שמריו. הוא הניח מוקש מתחת לכסא יריבו. לפתע קם הרוב המפא"י בועדה החקלאית, החליט להדיח במפתיע את יושב-הראש שלו. תחתיו מונה אדם שאינו חקלאי כלל: יהודה מאגר, חבר קואופרטיב ללבני סליקאט. היה זה מניו בעל חוקיות מפוקפקת, כי רק השר רשאי למנות ראש לועד הממונה.

שבעה ערבים בכפר. בזאת לא נסי תיימה המערכה. כאשר הפיצו חסידי בן-דוד את הטענה כי מפא"י הדיחה את המועצה, במקרה ויהיה צורך להגישם לביקורת מבקרי-המדינה או שרהפנים, הבינו חסידי צמיר שיש להשתמש בנשק חזק יותר. הנשק שנמצא היה פשוט וקולע. מזה כמה חודשים העסיקו איכרי נחלת כשבעה ערבים מנצרת, בעבודות חקלאיות. לפתע פרצו אנשי מפא"י בועקה מהת: עבודה ערבית חדרה לנחלת! בן-דוד לא גירש את הערבים! בן-דוד עזר להעסיקם!

היה זה תכסיס מוצלח. כאשר פרץ במור שב הויכוח מגודל-הזקן על זכותם של הערבים לעבוד במשקים עבריים, וכאשר הוצאו מן המגירה כל הסיסמות המאובקות מלפני שני דורות, שכחו הכל את השאלה שהיתה הרבה יותר מעניינית: מדוע, בעצם, הודח בן-דוד?

בשדות משען, שם התחוללו הקרבות המרים ביותר של חטיבת גבעתי במלחמת העצמאות, התכנסו השבוע למעלה מ-40 אלף צופים, אשר באו לחזות במיפגן הפומבי הראשון של חיל הצנחנים. לנגד עיניהם

יום הצנחנים

במדיוה

(המשך מעמוד 6)

נים מסתערים על הפייפרים. גדנ"עי אחיר מסתערים אל המגרש. הם נכונים לכל. "גדנ"עים נכונים?" שואל אותם הרמקול. "נכונים תמיד," עונים לו הגדנ"עים ומ"סיסים מניה וביה טיסני-סילון, טיסני-הלי קופטרים, טיסנים סתם וטיסנים אחרים.

הפייפרים חוזרים, משחררים את הדאונים ומצניחים מאות מצנחים זעירים, אדומים וכחולים. הגדנ"עים אוספים אותם.

טרם דעכו הגניחות. "מכל התפוצות," מודיעה הכתובת ממול. הם עולים במכונסים מכל הצבעים ובחולצות מכל ה"גחנים. תוך שניה בונים מחנה אהלים שלם, קופצים לתוך האהלים ויוצאים כעבור שניה נוספת — גדנ"עים ממש, התלבושת אחידה. "הם שאלונו, אושר יש כאן?" מסבירה הקריינית, שתקנית הקאמרי בתיה לנצט מתוך הלב את מה שהעין רואה על המגרש. "אמרנו להם: בית יש כאן. העיקר שבתכם הוא וכאן אתם יושבים בזכות ולא בחסד."

במקום בית מקימים הגדנ"עים חומה ומגדל. בקצב מסחרר, בתכנון מעולה וב"במוי מצויין הם מסתערים על המשימה. שיא המפגן. הקהל מתפעל, רוצה למחוא כף חצי שעה רצופה. "דבר כזה עוד לא ראינו בארץ," אומר כל אחד.

אבל לא. עוד לא הגיעה העת לשמוח ולעלות. יש גם חלק נוסף, אחרון, זכר לחורבן. להקת הריקודים של הפועל. הקריין מדקלם: "טרם הגלדו פצעינו," הוא מסי' ביר בקול של אחות רחמניה. "טרם דעכו

עיריות "ערבים עליך, נחלת!"

"הפטריטיוס הוא המקלט האחרון של הנוכל," אמר פעם הד"ר ג'ונסון, אחד מגדולי אנשי-הרוח של בריטניה. אילו הסי' תכל השבוע מקרוב בנעשה בנחלת-יהודה, היה מוצא לו אסמכתות לדעתו.

נחלת-יהודה (שבניה קוראים לה בקיצור "נחלת") היא אנדרוניס ישובי: בחלקה קריה עירונית לעובדי ראשון-לציון, בחלקה ספק-מושב ספק-מושבה של חקלאים, ה"מעברים חלקות קטנות. חוץ מזה דאגה מפא"י בעוד מועד לצרף אליה מעברה גדולה, אשר קולותיה הבטוחים מבטיחים למפלגה רוב בטוח במועצה המקומית.

האיש השולט ברוב זה הוא אלימלך צמיר (לשעבר צימרמן), איש מפא"י חתיק ומשופשף. צמיר יודע היטב מה טוב לו. על כן התנגד מאז לדרישה ההגיונית לספח את נחלת לראשון-לציון. יתכן שזה היה מועיל למקום, אך בודאי לא לשלטונו. **מיקש מתחת לכסא.** צמיר יכול היה ליהנות משלטונו הבטוח, לולא זימן לו הגורל האכזרי יריב בשם יצחק בן-דוד. איש זה, הקרוב לציונים-הכלליים, הוא ראש הועדה החקלאית — גוף הממונה על-ידי

6%

חסכוניות

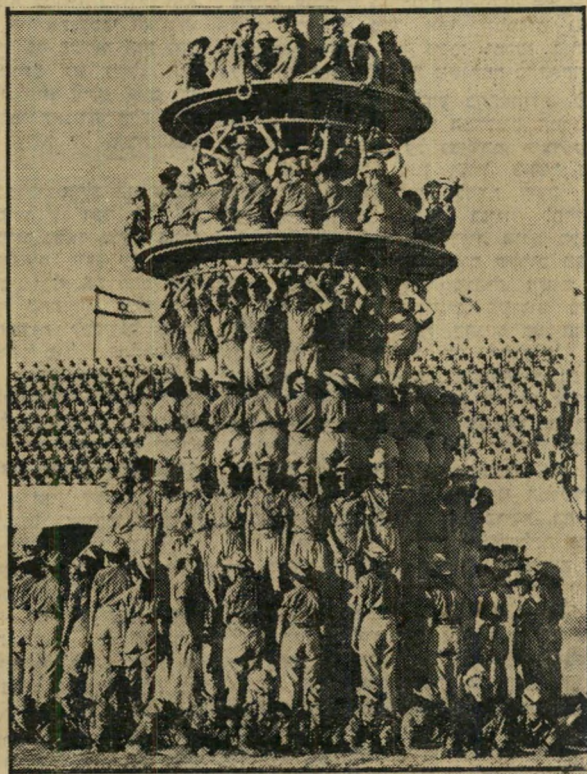
כתח חלבין

חסכון פרס

בנק דיסקונט לישראל בע"מ

קודת-השיא ביצירת מגדל ענק של גופות צעירים (ימין), שהתנועע ולבש צורות שונות. במרכז המיפגן עמדו בני-נוער, כדוגמת שתי הנערות משמאל, שחברות בגדנ"ע היא פעילות המורכבת היחידה.

במרכז המיפגן הגדול, שנערך באיצטדיון רמת-גן, עמדו תרגילי התעמלות המונית. הם בוצעו בימים אשר לא היה להם תקדים במדינה, הגיעו לני

משרד=החוק דרש להפעיל „לחץ מוסרי“

משוכת פרישמן

אם רצה עורך-הדין אהרון חוטרישי לזרוק פצצה, הרי הצליח בכך. אך קמו הנאשמים — אורי אבנרי, שלום כהן, העולם הזה בע"מ, הדפוס והמפיצים — והודיעו כי הם כופרים באשמה שיוחסה להם, קרא חוטרישי לעד הראשון שלו. היה זה לא אחר מאשר אלכס מסיס, כתב העולם הזה, שניהל את החקירה נגד המתלונן, הקבלן יצחק פרישמן.

בדרך כלל נהוג במשפטי דיבה כי המתלונן עולה על דוכן-העדים כעד ראשון מטעם עצמו, פורש לפני בית-המשפט את כל העובדות והמסמכים אשר בידו ונותן לעד השני לחקרו חקירת שתיועריב. כי לפי העקרון האנגלי, הנהוג גם בישראל, אין השופטים רגילים להחשיב את שמו הטוב של מתלונן מסוכר לעלות על הדוכן ולתת בכך לעד השני את האפשרות לחקרו.

חוטרישי רצה להימנע מהעלאת פרישמן בשלב הראשון של המשפט. הודיע הוא: פרישמן יופיע רק בסוף המשפט, אחרי כל עדויות ההגנה, כדי להוסיף את טענות העולם הזה. אולם מכיוון שהיה צריך להביא עד כלשהו, קרא למסיס. כחנותו היתה ברורה: בעדותו יטרח מסיס לגלות את טענות העולם הזה והוכחותיו, לתת על-ידי כך לפרישמן את השהות להתכונן. לעדותו.

אולם היה זה תמרון משפטי מסוכן. כי הודות למסיס הושמעו חלק מעדויות העולם הזה והוגשו חלק מהוכחותיו בשם המתלונן, ונכנסו לתיק כחומר-הראיות של התביעה. ומכיוון שלפי החוק הבריטי נשקל, בין היתר, ערך עדות בהתאם לצד שהזמין את העד — יכול היה להיווצר מצב בו הוכחות התביעה פועלות נגד התביעה עצמה. כשירד מסיס מדוכן העדים, אחרי חמשה ימים של חקירה חוזרת חסרת-תקדים כמעט באורכה, נוצר הרושם שהפצצה של חוטרישי עלולה עוד לפגוע במרשו.

★ ★ ★

דרוש: „לחץ מוסרי“

החקירה הראשית היתה קצרה מאד. מסיס נשאל על-ידי חוטרישי מי הוא עורך העולם הזה, מי החברה המוציאה את העיתון לאור, נוסף על כמה שאלות חסרות ערך אחרות. שלושת השופטים הצעירים, יוסף גימל, אברהם פרידמן ויעקב זיגלמן, האזינו בסקרנות. הם חיכו לשאלות שתבואנה

• אחרי כן חזר בו והודיע שפרישמן יעלה להעיד בשלב מוקדם יותר, מחשש פן לא יורשה להעיד בסוף המשפט.

עד התביעה הוא חבר מערכת העולם הזה אלכס מסיס, שנקרא להעיד במפתיע על-ידי באיכותו של המתלונן, עורך-הדין חוטרישי (מימין, מרכיב משקפיים). מסיס הוזקק על דוכן העדים במשך חמישה ימים רצופים, הוכיח תוך כדי עדותו את תהליכי העבודה, האיתור והבדיקה המדוקדקים של מערכת השבועון.

כיצד לנהל איסוף פרטים עבור כתבות כאלה.

★ ★ ★ חקירה חוזרת וחוזרת

הנחיות-הקבע ענינו את חוטרישי מאד, כאשר קם לחקירה חוזרת. חקירה כזאת אורכת בדרך כלל שעה-שעתיים. הי פעם ארכה כמעט חמשה ימים שלמים. הפרקליט הידוע בישראל כאחד מעורכי-הדין המנוסים ביותר, ניסה במשך ימים ארוכים לערער את אימונו בית-המשפט בשיטות-החקירה של העולם הזה. בעזרת שני עורכי-דין ומזכירה, שגויסו כולם להכנת תיקו של יצחק פרישמן, הסתער חוטרישי על עדו שלו, על מנת להוכיח את מה שהוא כינה „חוסר תום ליבה של מערכת העולם הזה“.

היתה זו משימה קשה מאד. בהתקלו בשיטות-פעולה אדיב מצד מסיס בכל שאלה, ובשרור אזהרה ידידותית למדי בינו לבין פרקליט הנאשמים אריה מרינסקי, ניסה חוטרישי את הבלתי-אפשרי: לנסות ולהכריז על מסיס כעל עד עויין, על מנת שיוכל לחקרו שתיועריב ולנסות למצוא סתירות בדבריו.

נסיון זה נכשל. מסיס ענה ברצון לכל שאלה, הגיש את כל רישומי השיחות שיש נשאר בידו אחרי שמסר את תיק החקירה כולו לעורך העולם הזה. חבר מערכת העולם הזה, שעמד על דוכן העדים והעיד כעד התביעה נגד עורך העיתון, לא התחמק אפילו משאלה אחת. מסיס ידע לבסס בדיקנות, ותוך כדי הוכחות מפורשות, את שיטת העבודה בחקירות העולם הזה בכלל ובפרשת פרישמן בפרט.

מדי יום ביומו התמלא הפרטיכל בפרטים נוספים על עבודת הנמלים של חקירת פרשת פרישמן. הכתב סיפר לבית-המשפט כיצד בוק כל פרט ופרט, ממי קיבל בדרך כלל ידיעה זו או אחרת, כיצד בוק את הידיעות שקיבל וכיצד ניסה לדאוג עד תומך בכל נקודה ונקודה. הוא סיפר כיצד הסביר לממונים עליו בכל מקרה מה ומי מקור האינפורמציה, מה מידת מהימנותו, מה יחסו לפרישמן בעבר ובהווה ובאיון מידה אפשר לסמוך על הידיעות שהוא מוסר. בזה אחר זה נפרשו לפני השופטים ותוקו לתוך תיק המסמכים, חוליות הקשר של פרשת פרישמן: פרשת הקבלן החיפאי שיצא על-מנת לשבור שבר בארצות הברית, ועל עליתו ונפילתו תוך זמן קצר במדינה השכנה היחידה המקיימת יחסי ידידותיים עם מדינת ישראל — תורכיה.

משנסיימה עדותו של מסיס, וכשהתכונן פרישמן עצמו לעלות לדוכן העדים על מנת לספר את ספורו שלו על כל מה שפרקליטו מכנה כ„שקר וכזב, השמצות שוא וספורי בדים“, היה ברור לשופטים הסבלניים, כמו לשני הצדדים, כי משפט פרישמן נגד עורכי העולם הזה עשוי להיות אחד ממשפטי הדיבה הארוכים ביותר בתולדות מדינת ישראל, ואולי מן החשובים בהם.

• פרישמן הגיש בשעתו תביעת פיי-צויים בסך 100 אלף ל"י בגלל הוצאת דיבה נגד העיתון חעריב — אך ביטלה, אחרי ששילם את המסים, מבלי שמעריב התנצל. • לדברי מאמר בהארץ, הזיקו עסקיו של פרישמן** ליחסים בין ישראל ותורכיה והשאירו אחריהם ירושה מרה. פרישמן לא הגיש תביעה נגד הארץ.

עוד יותר מעניין היה צד אחר של ה"פרשה. בשעתו פירסם העולם הזה כתבת ענק בת ארבעה עמודים וחצי על עסקי פרישמן, הכתיר אותה בשם: „שגריר ה"שחיתות של ישראל בתורכיה". פרישמן לא הגיש תביעה להוצאת-דיבה על כתבה זו, כעבור שנה פירסם העולם הזה רשימה קצרה, בת חצי טור בלבד, שחזרה רק על חלק מן ההאשמות המפורטות הראשונות. על כתבה קטנה זו הגיש פרישמן תביעתו.

העד הגיש רשימה מעניינת נוספת: רשימת התביעות המשפטיות שהוגשו נגד פרישמן מן בבתי-המשפט בארץ ובבוררות שונות, על-ידי אנשים שטענו כי פרישמן רימם. יתכן כי מעולם לא מסר עד-תביעה חומר כה רב ומוסמך נגד המתלונן שקראו להעיד.

ההיתכסתי לכתבות על פרישמן כאל דבר רציני מאד, סיפר העד לבית-המשפט ש"הקשיב בהתענינות, יש לנו הנחיות-קבע

** בין השאר: בנין שיכונים לחברי הפרלמנט התורכי, לעסקני ציבור, עתונאים ופקידים בכירים.

הקבלן, אשר עסקיו המוזרים נחשפו לראשונה על-ידי העולם הזה, קדמה לפירסום המאמר עבדי-תנ"מים של חקירת עיטקותיו. הוא עוקב בעירנות אחרי המשפט.

מרינסקי עורך-הדין אריה מרינסקי, ממשרד עורך-הדין שמואל תמיר, המייצג את העולם הזה, כשהוא בודק את החומר. מימין: פקידתו של חוטרישי מעתיקה מהפרטיכל.

המחזה נראה כאילו נלקח מתוך סרט על המערב הפרוע. בתוך בית לבן, בן קומה אחת, התבצר אחד התושבים והגן על נפשו. מסביב הלכה והתהדקה סבעת של אויבים, מבקשי דמו. לפתע, נשמע קול יריה. אחד המתקיפים אחז את חזהו, השירטון על האדמה הסלעית, מתבוסס בדמו. לא הרחק ממנו נפלה אשה, ואחריה גבר שני.

הדבר אירע השבוע בכפר זכריה, מושב משגשג בהרי יהודה, על הכביש המוביל מהרצות לבית גוברין. האיש שהתבצר ב"ביתו היה גבריאל שושי, 34, איכר ממוצא כורדי, שעלה ארצה לפני שבע שנים. יומיים לפני הקרב נזקק שושי לחצר ב"תו, כאשר תעתה לשם פדתו של השכן יחזקאל שמואל. הפרדה השתוללה בחצר, רמסה כמה ירוגות של ירקות, ובעטה בביתו של שושי, עליזה בת השנתיים, אשר שיחקה בחצר.

שושי, נזעם על הסתגהגבול, פנה ישר למשטרה בהרצות. "הפרדה גרמה נזקים לחצר שלי ובעטה בבתי", התלונן שם. ד"ר גרשמו ביומן, ועוד באותו יום נשלחה הזמנה ליחזקאל שמואל לבוא למשטרה ולתת עדות על מעשה פדתו.

פגיעה בכבוד ובראש. עד כאן היתה זו תקרית רגילה, אחת ממאות הקורות מדי יום ברחבי הארץ. אולם מנקודה זו ואילך התפתחה במהירות לעיללת דמים מדהימה. שמואל, 36, גבר רוה ושחרחר, בעל העינים התכולות האופייניות לבני כורדיסטאן, ראה בתלונתו של שושי מעשה בלתי ידיוני ופגיעה בכבודו.

הוא פנה לבית המתלונן, כשכולו רגוז וזועק. "אני עוד אהרוס אותך", איים עליו. שושי התרגז לא פחות, הנחת מהלומת אגרוף בפניו של בעל הפרדה. לרוב ה"עלבוני" הוסיפה רחמה שושי מעשה משלה על המכות של בעלה: היא ידחה אבן על יחזקאל. הפגיעה בכבודו כאבה לו יותר מן הפגיעה בראשו. היה ברור כי דם יחזקאל ינוקה רק בדם משחת שושי.

ואמנם, עוד באותו לילה, התכנסה מועצת החמולה של יחזקאל שמואל להתייעצות חירום. "צריכים לטהר את כבוד המשפחה", הוחלט פה אחד. ועל כן, כאשר יצאו למחרת בבוקר בני החמולה לעבודתם, היתה מח' שבתם נתונה כולה על הנקמה אשר ינקמו בשושי ואשתו.

המצור. בצהריים, אחרי שסיימו את עבודתם ולפני שהלכו לביתם להתכונן לבוא השבת, התאספו בני החמולה סביב ביתו של שושי. הם עלו על הבית מזוינים בקל-שונים, במוטות ברזל ובאלות.

שושי עמד בחצר ביתו, כאשר ראה את אויביו עולים באים. אשתו רחמה הספיקה לקבל אבן בחזה, לפני שבעלה נתן את ההוראה להיטג ולהסתגר בבית. הם נעלו את הדלת במפתח, הגיפו את התריסים ועקבו בחרדה אחרי הצרים עליהם.

מטר של אבנים ניתן על הבית. תחת חיפוי הפגזה זו התקרב אל הדלת מיכאל קרקוק. בוא דפק בדלת וקרא: "שושי, פתח. אל תפחד. לא אתן לאף אחד לפגוע בך. אני חבר שלך."

שושי הביט מבדל לחריצי התריסים בקר-קוק, חברו לעבודה כנוטר בכפר. אולם קרקוק היה גם אחד מבני החמולה היריבה. ובשעת מלחמה, כל ידו שהוא גם ידידו של האויב, נחשב לאויב. שושי סירב לפתוח את הדלת.

יריה, ועוד יריה. הסתבר במהרה כי התערבותו של קרקוק שימשה גם פעולת הסעיה מסוכנת. בשעה שהנוטר סביב אליו את תשומת לבו של חברו הנתון במצור, התקרבו כמה מן המתקיפים בהתגנבות יחידים אל הבית, החלו ממסירים מכות במכ' שיריהם על החלונות ועל הדלת. הדלת, הי' עשויה מעץ לבד דק נוקבה. החור הלך והתרחב עם כל מהלומה, ונשקפה סכנה מוחשית של תוך שניות אחדות לא תוכל לחסום עוד את הדרך.

ברגע זה ראה קרקוק את פני המות. מבדל לחור שנבקע בדלת התרומם מולו קנה זה רובה צבאי. בתנועת יאוש ניסה הנוטר לאחוז בקנה ולהסיטו ממנו. לשוא. נשמעה התפוצצות של יריה, וקרקוק נפל ארצה כשחזהו מרוטש.

אשתו של קרקוק, זרה, אשר ליחתה אותו למלחמה, הסתערה על גופת בעלה. (המשך בעמוד 12)

האדם שתואר כגאוגסטר אמריקאי מסוכן מתאר את פרש

"מדוע יגרשוני מיע

שם פגשתי נערה אינדיאנית נוצרית יפה פיה. התחתנו. כתוצאה מכך אחרתי לחזור לבסיס, ונרשמתי כנפקד. אחרי שבועיים אסרה אותי המשטרה הצבאית. כל חברי, מחתיקי החיילים הקרביים של הריביונה, הם תלכו כמנוי ונאסרו. היתה זאת הגבה סב-עית אחרי תקופת הקרבות.

ישיבתי חצי שנה במחנה עונש. ואז חזרתי הביתה — אחרי שרות של ארבע שנים בצפון. היה זה בראשית שנת 1947.

הודיתי באשמה ושיתפתי פעולה עם ה-משטרה, כי היה חסר לי נסיונם של הפוש-עים המועדים (שאמרו לי אחר כך, כשפגשתי אותם בבית הסוהר, שהיתה זאת טעות). השופט פסק לי עונש מאסר של 15 עד גדול.

שוד לאור היום

אחרי עשר חודש עברו מיום שיחוררתי את הצבא ועד ליום האסון, כשמצאתי את עצמי במצב גורא. במשך תקופת זו לא יכולתי להסתגל לחיים האזרחיים. לא יכולתי להתאקלם, אחרי שרות קרבי שהיה גרוע מן הרגיל, ואחרי שנשואי עם

צעירה נוצרית היו בלתי מוצלחים והרסו את יחסי עם אבי.

הורי ישבו שבועה אחרי נשואין אלה, כאילו נפטרתי. בימי הקרבות כתב לי אבי שבחזרי אהיה מנהל בית החרושת לבקבוי קים של משפחתי. עתה, אחרי נשואי, אמר לי אבי שאוכל להיות סבל, אם ארצה. ואמנם הפכתי סבל, למשך ששה חודשים, עד שלא יכולתי להמשיך.

עזבתי עבודה זו ונסחפתי מדחי אל דחי. הרגשתי שאני מתקרב לאסון. אולם מצב רוחי היה כזה שלא היה איכפת לי. חודש לפני שקרה האסון התיידתי עם קרוב רחוק שהיה פושע מועד. באותם הימים גמנעתי בכונה מלהיפגש עם חברי היהודיים, ידידי מנוער. התרועעתי עם אנשי העולם התחתון, שיכורים מועדים ברובם.

במצב זה הייתי חומר גלמי מצוין ל-חבורת פושעים. כשהציע לי ידידי החדש לקחת חלק בפשע, הסכמתי מיד.

היה זה שוד לאור היום של בית מרמז ב-בעירה במדינת מישיגן, רחוק מבית ב-דטרויט. שדדנו סכום של 900 דולאר, בהם התחלקנו ששה בששה. אחד מידידיו של שותפי הלשין עלינו למשטרה. כשאני מס' תכל חזרה, אני מבין שהיה לי מול ש-

יום יצאתי מבית הסוהר. המשטרה השיחררה אותי בערבות של 10 אלפים ל"י. אחד מידידי חתם על שטר ערבות. אחרי ששה שבועות בבית סוהר רמלה, טוב מאד לראות את השמים הכחולים, לחוש באווירה החופשית של ישראל. אני שמח שאני מסוגל עתה לשאת לאשה את הצעירה הישראלית שאני אוהב אותה. אעשה זאת עוד השבוע.

הייתי צריך להיות מאושר מאד. אולם היום, כשיצאתי מבית הסוהר, היח בלבי רגש של אכזבה מרה. כי למרות ששלטונות ישראל הרשו לי לצאת את הארץ באופן חופשי, לכל ארץ שאבחר בה, נאמר לי שלא יורשה לי להישאר בישראל, כאזרח ישראלי. כך הושמה לאל שאיפה שהייתה בלבי מאז הייתי ילי.

אני מדוכא. כי עלי לקחת את כלתי הישראלית החדשה לנסיעה שאיני רוצה בה, במקום לקחתה לירח ידבש בנהריה. לפני ניצבת האפשרות שאיכסר עלידי האמרי-קאים בדרכי לארץ הבאה, וכי אוסגר לשל-טונות ארצות הברית, שם צפוי לי מאסר ועבודת פרך 20 שנה. במקרה זה תישאר אשתי הישראלית נטושה אי-שם.

לוחם בקרבות כידונים

בנובמבר 1947, 11 חודש אחרי ששחררתי מצבא ארצות הברית, נא-סרתי, בחברת שותף, בעתן שוד מזויין. הייתי אשם. היה זה הפשע הראשון שלי.

אמנם, גם בשנת 1942 ביליתי לילה ב-בית הסוהר, אך היה זה ענין פטוט. הייתי אז בן 17. יחד עם כמה נערים מן השכונה גנבנו מכונית של שכן, כדי לטיל קצת. היתה זאת הרשעתי הראשונה. פסק הדין העמיד אותי תחת פיקוח קציני המבחן ל-משך חודש. מעולם לא היה לי שום עבר פלילי, מלבד הרשעה קטנה זו, והרשעתי החמורה באשמת השוד.

באותה שנה בה קרה המקרה המצער עם המכונית, התנדבתי לצבא. הייתי יהודי ו-הרגשתי שזו חובתי — עוד לפני שאגויס בכוח החוק. השתתפתי במערכה של האו-קינס השקט. הייתי חייל בדיכוייה השביעית המפורסמת, שנקראה בכינוי "דיכוייה ה-כידונים", כי היא היתה מעורבת בקרבות המרים ביותר. במשך שנתיים שרתי ללא הפוגה בחיות. בתום תקופה זו נשארו ברי-אים ושלמים רק חמשה אחוזים מבין החיילים שיצאו עמי לחזית בפעם הראשונה. גם על חמשה אחוזים אלה ניכרו סימני הקרבות. כמעט כולנו היינו קצת מטורפים. כעבור שנתיים של קרבות בלתי פוסקים, בתום שלוש שנים ללא חופשה, קיבלתי חופשת מולדת. הבטיחו לי שלא אחזור לאיים הפאציפיים. אחרי הקרבות הנוראים באי אטו, אחד מאיי האליוטים, בו שורר קור של 40 מעלות מתחת לאפס, שמחתי להיות שוב בארצות הברית.

ההורים אביו ואמו של גייקובס בעלי בית חרושת ענקי לבקבוקים. ההורים המיליונרים גידלו את בניהם באווירה ציונית. נית-את קשריהם עם ויליאם אחרי שנשא אשה נוצרית, התקרבו אליו לאחרונה שוב.

"גאוגסטר" תמונת ילדות של גייקובס, אחד משלושת הבנים של משפחה יהודית אמריקאית ציונית, בורגנית וסובבה בדטרויט.

חיו הסוערים ושואל: "דאר?"

שנתיים קבע הפסיכולוג של בית-הסוהר, לאור חוסר לי וסיכוי לחזור למוטב, כי יש להעבירני למחנה-במחנה זה לא היו שומרים וגדרות. שם נשאיתי רבע השנים הבאות.

כל הזמן חייתה בי התקפה המוחשית שאשתחרר לפני זמני, מכיוון שהפסיכולוג המנהלי בית-הסוהר פסק-הדין היה בלתי-רגיל ואכזרי, והמליצו על שיח-חת אלה התבדו בועדת השיחרורים. יתכן כי מוצאי לך.

ר 1953, שבועיים לפני חג המולד, השתכנעתי סופית לי תקפה להשתחרר. היו צפויות לי בבטחון גמור ע שנים של ישיבה, במקרה הטוב ביותר. יצאתי ברגל מזה-המעצר (דבר שלא נחשב לפי החוק כבריחה מבית-בטחון) לאוטובוס ונסעתי ישר למקסיקו — נסיעה נמשכה כשבוע.

★ ★ ★

בנו של מידיונר

שעברתי את הגבול למקסיקו, היה בי הרצון לישראל, אבל הרגשתי כאילו כבר הגעתי לארץ-ביליתי כמה חדשים מאושרים בארץ נחמדה ודמוקרטית. ייתי את שמי ועבדתי כסוכן נוסע לחלקי מכוניות. יי יפה — והיה לי די כסף כדי לבוא לישראל, בפעם

הכרתי שעל כל היהודים בעולם להיות בארץ-ישראל, י היום באושר במקסיקו. בפעם הראשונה בחיי הרגשתי יי אדם בין בני-אדם.

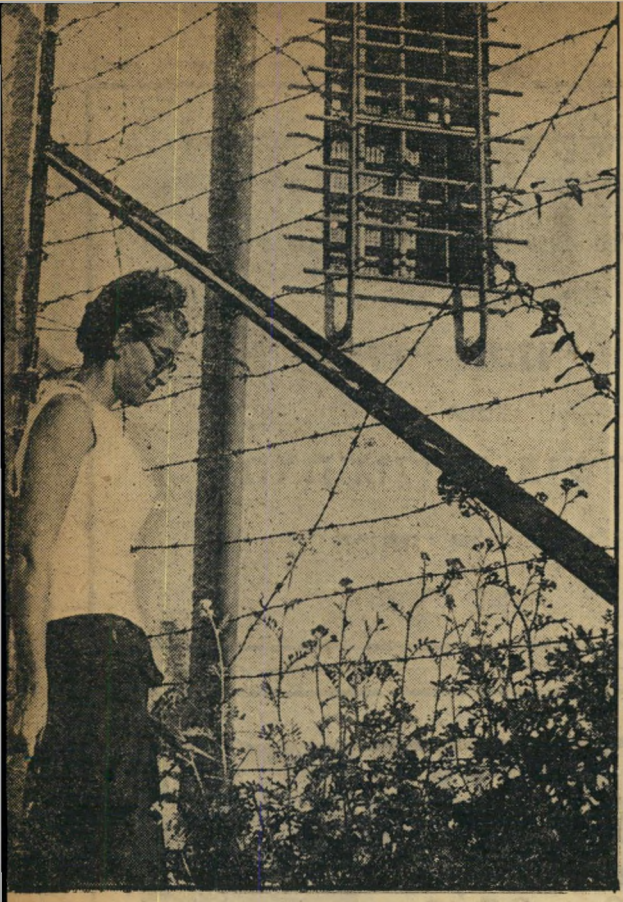
י מן האמנות של ארץ זו. אמי היא ציירת, וחי הסביעו את חותמם תמיד על אחירת ביתנו. סבי בא מארץ-ישראל. הוא היה אדם דתי, והפך לראש הקהילה בדרוויט. כשמת, היתה הלחיתו גדולה מזו של ין רוזבלט, שמת סמוך לאותה תקופה.

הוא אדם ישר וקפדן מאוד, המנהל את בית-החרושת עלידי סבי. הוא הפך אותו לעסק של מיליונים. הבנין שלו בלבד, שנבנה לאחרונה, עלה למעלה ממיליון רציית ללמוד ספרות ואמנות. אולם אבי הקפדן הכניס בית-ספר צבאי, אחד הטובים בארץ. לא הרגשתי שם יאחרי ארבע שנים שם, שינה אבי את דעתי והחלש לעבוד במפעל שלו. לשם כך שלח אותי לבית-ספר טוב בלוס-אנג'לס, שם למדתי עד שהתנדבתי לצבא. 1947.

זחתי היא ציונית. אמי היא נשיאת ארגון אורט לכל יגאן. לכן היה זה טבעי, אחרי שצברתי די כסף שנסעתי לישראל. באתי באוגוסט 1954, בשם המקסי-אודיו, מתוך מטרה להיות לעולה.

יים אחרי שבאתי לישראל הופיעה אשתי האינדיאנית, איתיה במשך שבע שנים. כשהייתי בבית-הסוהר בילתה שנים מרות בבית-חולים לחולי שחפת, על חשבון י.

עם בואה הבהירה לי שלא תחלום להישאר בישראל זד למעלה מן הצורך. היא ניסתה לשכנע אותי בצדקת יעולמה, בה לא היה מקום לישראל. אחרי כל השנים בבית-חולים לשחפת, ומאחר שידעתי כי הוציאו לה יחת וכי אולי ימי חיייה ספורים, לא היה עם לבי ממנה. לכן, בעצב רב, יצאתי עמה מישראל ונסענו

פורסם של כלה ציור זה של גייקובס צוירר ביד-ציירת מצליחה, שהציגה את תמונותיה בפאריס ובשטוקהולם. השבוע עומד גייקובס לשאת אותה לאשה.

כתי הכלא. בגלל צילום זה נעצר צלם העולם הזה.

שויות, הסכמו בינינו להתגרש מרצון. היא חזרה לארצות-הברית, ואני נשאיתי לחיות כאן, חיים שקטים ללא מאורעות. עסקתי בכתיבת ספר על תולדות חיי, עבדתי ב-חברה של גרוטאות-ברזל. הפעלתי מכבש הידרולי, עד שהחברה גמרה את עבודתה בארץ. מכיון שקיבלתי הכנסה קבועה מחוץ לארץ, בסך 200 דולאר לחודש, לא שקדתי במיוחד למצוא עבודה אחרת. רציתי לגמור את הספר.

חיינו שם כשנה. עבדתי כסוכן נוסע למכוניות לטיפול-יופי, בעוד אשתי, שהיא יפה מאד, עבדה כדוגמנית.

הייתי מאושר בבריטניה, היו לי ידידים טובים, ושמתתי בחלקי.

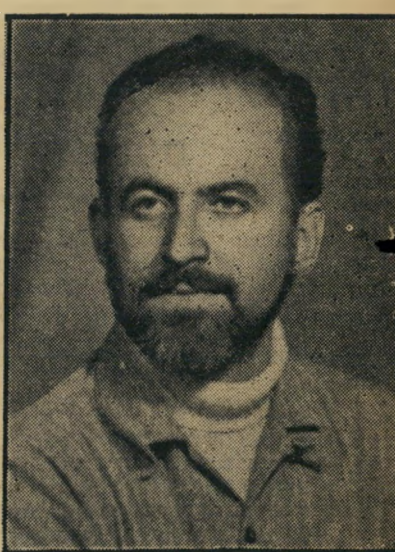
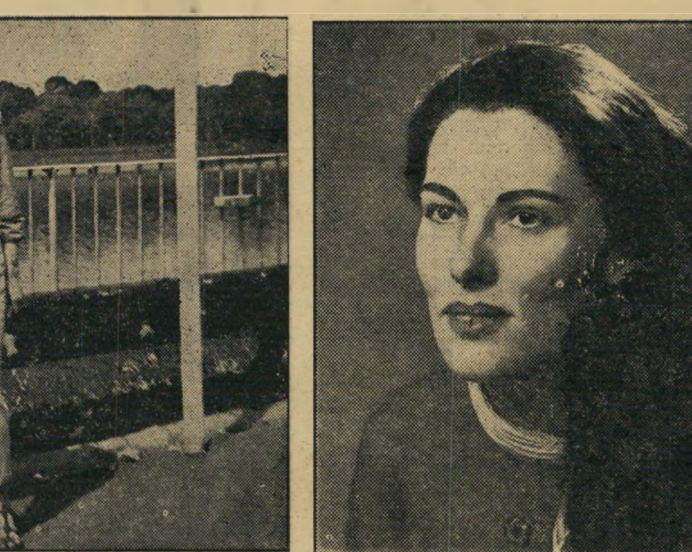
★ ★ ★ גירוישים מן האינדיאנית

אחרי כמעט שנה אמר לי הרופא המומחה שאם נישאר עוד חודש אחד בבריטניה, יהרג מוגיה-אחיר את אשתי. לכן נפרדנו מן החיים הטובים ונסענו לדרום ספרד שטופת-השמש, ומשם לסאנג'יר. חיינו שם שנה.

עבדתי כסוכן בעסק של השכרת רהיטים. בתום תקופה זו גילה אותי האפ.בי.אי. — הבולשת הפורלית האמריקאית. הקונסול האמריקאי החרים את הרכונ שלי, שהיה מקסיקאי. עד אז לא ידעתי כי לאמריקה זכויות אכסטר-טריטוריאליות בטאנג'יר. ה-קונסול טען כי אני עונני אורח אמריקאי, וכי על כן יש לו סמכות שיפוטית עלי.

או החלטתי, אחרי גודני הרבים, שמקומי במקום שרציתי להיות בו מאז ומעולם. ידידים השיגו עבורי דרכון מארוקאי, בשם הכוזב דויד בן-שיטריט. בעזרתו באתי לישראל. היה זה בדצמבר 1956, ימים מעטים אחרי מיבצע סיני.

כעבור שמונה חדשים באה גם אשתי, בניגוד לרצוני. אחרי פרידה מלחה בהתנגד

האשה האינדיאנית אשתו הרא- שונה היפה פיה של גייקובס, ממנה התגרש ברבנות בתל-אביב.

בן-שיטריט" זוהי התמונה שחתנוסטה על כשנתיים. כשהגיע לארץ לפני

מראה את גייקובס ואשתו הראשונה כזוג מאושר בלונדון, כאשר הצליחו לחיות שם מבלי להי- נלות עליי האפ.בי.אי. האמריקאי. הם עזבו את לונדון בגלל מחלת הריאות של אשתו.

11

מול חלון הכלא

כתי הכלא. בגלל צילום זה נעצר צלם העולם הזה.

כתי הכלא. בגלל צילום זה נעצר צלם העולם הזה.

שויות, הסכמו בינינו להתגרש מרצון. היא חזרה לארצות-הברית, ואני נשאיתי לחיות כאן, חיים שקטים ללא מאורעות. עסקתי בכתיבת ספר על תולדות חיי, עבדתי ב-חברה של גרוטאות-ברזל. הפעלתי מכבש הידרולי, עד שהחברה גמרה את עבודתה בארץ. מכיון שקיבלתי הכנסה קבועה מחוץ לארץ, בסך 200 דולאר לחודש, לא שקדתי במיוחד למצוא עבודה אחרת. רציתי לגמור את הספר.

חיינו שם כשנה. עבדתי כסוכן נוסע למכוניות לטיפול-יופי, בעוד אשתי, שהיא יפה מאד, עבדה כדוגמנית.

הייתי מאושר בבריטניה, היו לי ידידים טובים, ושמתתי בחלקי.

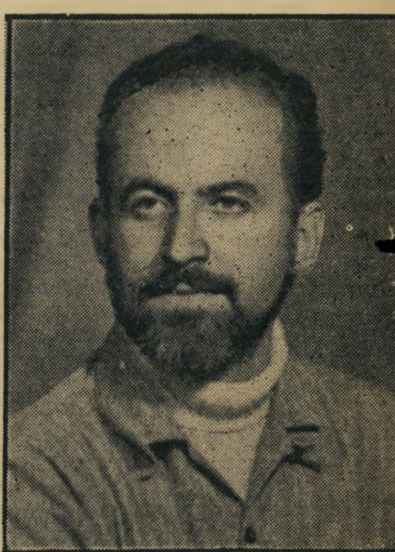
★ ★ ★ גירוישים מן האינדיאנית

אחרי כמעט שנה אמר לי הרופא המומחה שאם נישאר עוד חודש אחד בבריטניה, יהרג מוגיה-אחיר את אשתי. לכן נפרדנו מן החיים הטובים ונסענו לדרום ספרד שטופת-השמש, ומשם לסאנג'יר. חיינו שם שנה.

עבדתי כסוכן בעסק של השכרת רהיטים. בתום תקופה זו גילה אותי האפ.בי.אי. — הבולשת הפורלית האמריקאית. הקונסול האמריקאי החרים את הרכונ שלי, שהיה מקסיקאי. עד אז לא ידעתי כי לאמריקה זכויות אכסטר-טריטוריאליות בטאנג'יר. ה-קונסול טען כי אני עונני אורח אמריקאי, וכי על כן יש לו סמכות שיפוטית עלי.

או החלטתי, אחרי גודני הרבים, שמקומי במקום שרציתי להיות בו מאז ומעולם. ידידים השיגו עבורי דרכון מארוקאי, בשם הכוזב דויד בן-שיטריט. בעזרתו באתי לישראל. היה זה בדצמבר 1956, ימים מעטים אחרי מיבצע סיני.

כעבור שמונה חדשים באה גם אשתי, בניגוד לרצוני. אחרי פרידה מלחה בהתנגד

האשה האינדיאנית אשתו הרא- שונה היפה פיה של גייקובס, ממנה התגרש ברבנות בתל-אביב.

בן-שיטריט" זוהי התמונה שחתנוסטה על כשנתיים. כשהגיע לארץ לפני

מראה את גייקובס ואשתו הראשונה כזוג מאושר בלונדון, כאשר הצליחו לחיות שם מבלי להי- נלות עליי האפ.בי.אי. האמריקאי. הם עזבו את לונדון בגלל מחלת הריאות של אשתו.

11

הפצועה זרדה פרקוק שוכבת בבית החולים זיו בירושלים, כשהיא פצועה בשתי רגליה. היא ליוותה את בעלה מיכל כאשר עלתה החמולה שלה על בית שושי. בראותה את בעלה מתבוסס בדמו, חשה לעזרתה, נורתה ונפצעה לידו.

במדינה

את זעמו במשפט ליניץ, רק הודות ל- תקיפותו הצליח הסמל להרחיק את הנסערים ולמנוע שפיכת דמים נוספת. לאחר ששתי גופות כבר היו מוטלות בשטח. בתוך דממת מוות, במיטב המסורת של שומרי השלום ביישובי-גבול פצועים, התקדם איסמעיל לבדו אל מול דלת בית שושי, מול קנה הרובה המוסתר. הוא עלה על שתי מדרגות העץ, דפק בדלת הרעועה, וקרא אל היושבים בפנים: "אני משטרה! פתח את הדלת!"

"אם לא תסתלק אירה כך!" השיב קולו של שושי.

איסמעיל עמד במקומו. "אני משטרה", חזר והודיע, "אם לא תפתח את הדלת אפתח עליך באש. כל מה שיקרה יהיה על אחי ריאותך."

השתררה דממה מעיקה.

לבסוף נשמע קולו של שושי. "אני מוכן למסור לך את נשקי, הודיע, אבל רק אם תבטיח את חיי ואת חיי בני ביתי מפני החמולה האויבת."

איסמעיל נתן את הבטחתו, הדלת נפתחה כמה סנטימטרים. משפחת שושי הנצורה נכנעה.

ברגע זה הגיעה התגבורת מהר-טוב. היא השתלטה במהרה על המקום, החלה בגביית עדויות, פינתה את שתי הנחיות ואת ה- פצועים. את בני משפחת שושי העבירה תחת משמר כבד לתחנת המשטרה.

למחרת בבוקר הגיע למקום סגן המפקח הכללי של המשטרה עמוס בן-גוריון. הדבר צויין מיד במהדורות החדשות של קול ישראל ובסיפורי העיתונים. אולם, למעשה, לא היה לקצין החרוץ מה לעשות בכפר. את מעשה הגבורה של השכנת-שלום תוך סיכון עצמי, כבר עשה הסמל הדרוזי מ- עוספיה.

פשעים

האליבי תמיד שיכונ

"זה היה נס גדול," אמרו חוקרי המשטרה לכתבי עתוני הערב, אחרי שפירסמו ברבים את פרשת פשעיו של "השוודד בתחתונים" רפאל בן יחיא חגיבי מתל-אביב. "מי יודע מה היה קורה לולא הסגיר חגיבי את עצמו למשטרה?" התמוגגו מנחת קצינים גבוהים במחוז.

חגיבי עצמו ישב מדי בוקר במטה הנפה הצפונית, הכתיב לחוקרי הלשכה הפלילית של הנפה ולשוטר סלח כהן ממדור הביטחון של המחוז, את פרטי הפרטים של הפשעים החמורים שביצע במשך שבע השנים האחרונות. "במדינה אחרת היו שמים אותי על כסא החשמל," התוודה חגיבי, "אבל כאן לא יתנו לי יותר משבע שנים."

הרשימה המלאה של פשעי חגיבי יכולה לשמש חומר מתאים לתריסר סרטי-זוועה

(המשך מעמוד 10)

היא לא הספיקה להגיע אליה. כדור שני פגע בשתי רגליה, והיא השתטחה לכל אורכה ליד הגופה. המתקיפים נדהמו לרגע נוכח הנפגעים, אולם לא ויתרו.

ההסתערות לא נפסקה לרגע. בעוד שרירי בהו של שושי הפיל את קרקוק ואשתו לפני דלת הכניסה, ביצעו כמה מתקיפים אחרים פעולת-איגוף על אחד החלונות. משיכה חזקה הוציאה את התריס מערצו, ונראה היה כי בכל רגע יצליחו המסתערים לחדור פנימה.

ברגע זה ניצבה בחלון הפרוץ רחמה שושי. בידה אחזה אקדה. האשה הצנומה והנמוכה, בת ה-29, שראשה היה נתון בעטיפה המסורבלת של בנות עדתה, לחמה באותו רגע על חייה ועל חיי ארבעת ילדיה. היא חיפשה מטרה לנשקה. היא חיפשה את תוקפיה, את המאיימים על חיי משפחתה. היא ראתה איש מזנק אל תוך החצר, בכיוון דלת הכניסה. היה זה יעקב סינא, אחיה של זרדה קרקוק, אשר ניסה לחלץ את אחותו הפצועה משדה המערכה. רחמה כיחנה אליו את האקדה, לחצה על ההדק. יעקב סינא נפל, כשכדור בראשו, לא הרחק מאחותו.

בן עוספיה ובני כורדיסטאן. קציר הדמים המחריד גרם להפוגה קלה בקרב. חלק מן המתקיפים עזב את המקום, רץ להוציק עזרה ולהביא נשק — המצוי בשפע בכל ישוב ספר. הנותרים ניסו לחלץ את הפצועה אל מחוץ לטחח האש. במשך כמה דקות עמדו המתקיפים והמתגוננים אלה מול אלה, מתכוננים לסיבוב השני. שרר שקט מפתח.

אך הסיבוב הקטלני לא בא. על הכביש הראשי נעה אותה שעה במקרה מכונת של משמר הגבול, בסיור שיגרת. אל אוני השוטרים הגיעו הדי יריות מתוך הכפר זכריה. מפקד המשמר, הסמל הדרוזי איסמעיל מעוספיה, הורה לנהג המכונת לחוש מיד למקום היריות. הוא מצא המון זועם, מקיף את בית שושי ומתכונן להסתערות המכרעת.

כמה משפטים חטופים הבהירו לו מה המצב. בן ההרים הישראלי, אשר קרבות חמולות הם חלק בלתי-נפרד מהחי חייו, הבין מיד מה מתכוננים לעשות בני ההרים מכורדיסטאן. הוא ידע בדיוק מה עליו לעשות. הסמל הורה על מטילי המצור להתרחק מבית שושי. הוא גם הורה לאל-חוטאי שלו להוציק מיד תגבורת ועזרה ראשונה.

אולם בני חמולת שמואל היו צמאים לדם. הם סירבו לפרוץ את המצור. איסמעיל חי-לק את אנשיו בעמדות איסטרטגיות מסביב לבית, הציב את מקלע הברן על גג אשר חלש על החצר, והורה להמוני: "אם לא תתפזרו אפתח באש!"

הכניעה. שוב היה זה כאילו נלקח המחוז מתוך מערבון הוליבודי. השריף האמין התייצב מול המון נסער, אשר ביקש להפיג

המועדון הלאומי על-שם פרופסור קלאוזנר

תל-אביב, רחוב שלמה המלך 95

הערב, יום הרביעי, 25 ליוני 1958, בשעה 8.30

תחקים הרצאתו של

ארי אבנרי

על הנושא:

הדה-גוליזם בישראל

הפותח: אליהו זכאי

אורחים מוזמנים

קומון-סנס
COMMON SENSE

פאמצי, היציל
בילתר, הפלמח
אקקים (זקיקים)

ספול מיוחד להפסקה

נשירת שערות ומניעת קרחות

מאפשר: 1. הפסקה מוחלטת של הנשירה

2. הצמחת שער חדש

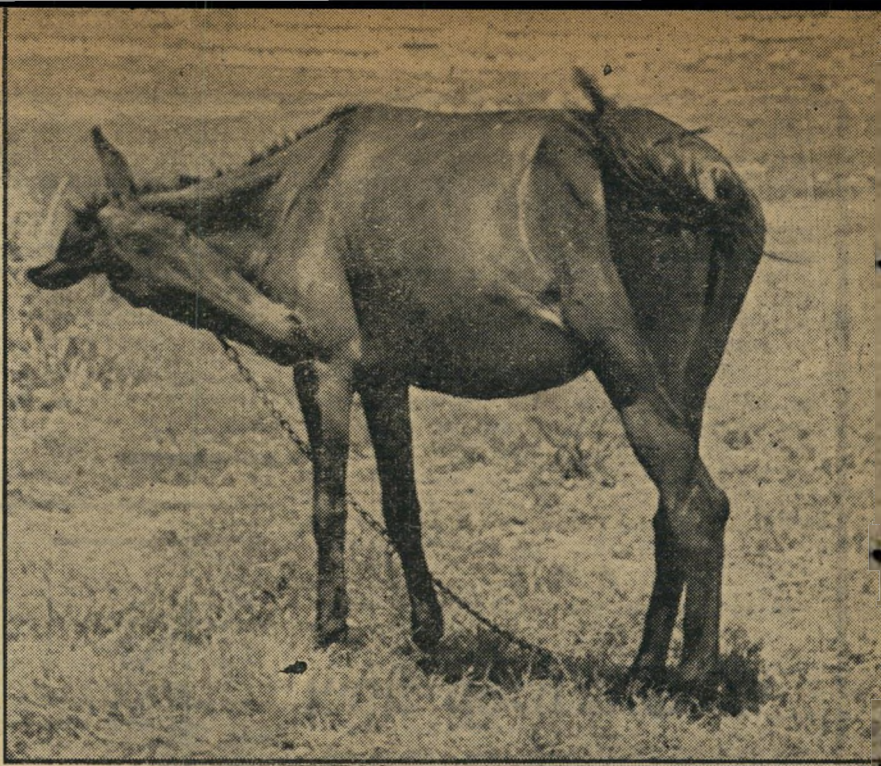
אחריות גמורה - במקרה של

אי הצלחה, יוחזר הכסף

רובינס קוסמטיקום

בהנהלת סר א. רובין, ביוקוסמטיקאי מדופלם

תל-אביב, רחוב פינסקר 2 - טל. 22128

עריה בתו בת השנתיים של גבריאל שושי שיחקה בחצר אביה, כאשר נכנסה לשם פרדת שמואל. הפרדה גרמה נזק לצמחים שבחצר, בעטה בילדה, אביה הת' לונן על הדבר במסערה. וכשהופיע בעל הפרדה לבירור, פרצה קטטה שהתפתחה לתיגרת דמים.

זכר קרבנות הקרב על שער-הגיא נתגלו בפעם הראשונה עלידי עורך העולם הזה (1066) במאמרו „הקירקס בא“, בו גילה כי הובאו לשער הגיא שלדים כוזבים של מכוניות שמעולם לא השתתפו בקרבות לפריצת המצור על ירושלים. השבוע כתב ד"ר אריה ואגנר, במכתב למערכת הארץ: „... השלדים המונחים (שם כיום) מקורם במחנה צבאי לגרסתאות. השלדים הם ממ' כוניות צבאיות משוריינות, שלא היו בנמי צא בארץ באביב 1948“. ... **הממכה ממשיך להשתולל**. למרות שועדה מ' טעם משרד-החינוך החליטה במפורש ל' הכליל את ספרי חסמבה של יגאל מוסיגנון ברשימה השחורה של ספרים בלתי רצויים לילדים (העולם הזה 1068). הכליל השבוע מדור החינוך של הארץ שני ספרי חסמבה ברשימת ספרי הקריאה לילדים שהוא ממליץ עליהם.

מורת לפני אולם שלושת-רבעי ריק.

תזכיר להב ללא להבות

מה גרם לשריפה בשטח-המרעה ליד המשקים דביר ולהב? אחרי שהארץ קבע באופן פסקני כי השדות הוצתו בזדון על-ידי שני הקיבוצים, כדי להבריא את הבדור אים ולשלול מהם שטח-מרעה, קבע עורך העולם הזה (1078) באופן חד-משמעי כי האשמה זו כוזבת, וכי העלילה בוימה על-ידי חוגים הקרובים למימשל הצבאי כדי ללחום בהשפעת מפ"ם בין הבדואים. הארץ אמנם הוסיף לעמוד על טענתו בניגוד לדעת העולם הזה, אך השבוע פירסם העתון „הכחשה והתנצלות“, בה הביע צער על שהוטעה בפירסום זה „שאין בו אמת כלל וכלל“. ... **גניבת דעת הקהל** וחילול

סיבת ההרג פרדה זו, המסובבת את ראשה בשלווה, היתה הגורם הישיר למות שניים מבני כפר זכריה. הפרדה, השייכת ליחזקאל שמואל, חדרה לחצרו של גבריאל שושי, דבר שהעלה את חמתו, גרם למלחמה.

עסוקים עד 10 פקידים רק בחישוב המס ... **הרחבת המזח** של נמל אילת תוחל בימים הקרובים. הפיגומים המיוחדים שהוז' מנו בחוץ-לארץ נמצאים כבר במקום, והם יאפשרו הארכת המזח הנוכחי במאה מטרים ... **הלואה ל„הבימה“** אושרה על-ידי ועדת הכספים של עיריית תל-אביב, בסך 150 אלף ל"י. באותה ישיבה אישרה הוועדה את הסכם החכירה של בניין הבימה לעוד 49 שנה ... **שיא חדש** בייצוא ביצים יושג החודש. המשלוחים יגיעו לפי התוכנית ל-18 מיליון יחידות, לעומת 14 מיליון בחור' דש הקודם. הייצוא מבוצע מעודפי הביצים, שאין השוק המקומי יכול לקלוט אותן ... **קונצרט מיוחד** של התזמורת הפילהרמונית, שהיה מוקדש כולו למוסיקה ישראלית, הצליח למשוך להיכל התרבות 750 איש בלבד. בהערר המוני הסגובים המוסיקליים הרגילים, ניגנו 60 אנשי התז'

הוליבודיים, מאלה שהצנוורה הישראלית רגי' לה בצדק לקצצם באכזריות. פרשת עבודתה של המשטרה בחקירת תיקו של חגיבי, לעו' מת זאת, יכולה — וחייבת — לשמש תומך רציני ביותר לחקירה מקיפה ועניינית על שיטות, פעולתו של מחוז המשטרה הגדול ביותר בישראל. „איך יתכן שהענף הפלילי של תל-אביב לא הצליח להניח את ידו על חגיבי בשנים האחרונות?“ לא הסתירו קצינים מקצועיים במחוזות משטרה אחרים את תמיהונם.

הרשעות קודמות. תיקו האישי של חגיבי במטה מחוז תל-אביב, וגליון הרשעות תיו הקודמות במחלקה לניהול פלילי במטה הארצי, הצדיקו תמיהות אלה. כי „השווד בתחתונים“, שהודה בשבועות האחרונים בכיוצו שלוש פעמים מיניים בילדות צעיר' רות ובכיוצו שורה ארוכה של פשעים חמורים אחרים, הוא בעל ארבע הרשעות קודמות:

- התפרצות וגניבה במחתרת בשנת 1951, עליה נדון בבית-המשפט המחוזי ב' תל-אביב לשנתיים מבחן.
- שוטטות בשנת 1956.
- מעשה מגונה בשנת 1956.
- מעשה אונס בשנת 1957.

הרשעות אלה היו צריכות להיות ידועות גם לבלשי תל-אביב ולחוקרים הפליליים של המשטרה. ואמנם, לא הכחישו אלה השבוע כי אחרי כל אחד ממעשי הפשע המיניים שבוצעו בשנתיים האחרונות היה חגיבי בין העצורים לחקירה. אלא שבכל פעם היה מצליח להוכיח אליבי לחוקרי, ששיח' ררוהו מיד.

גיוס למ.צ. תמיהה גדולה לא פחות עוררה גם העובדה שחגיבי גויס למשטרה הצבאית, למרות העובדה כי כמה חודשים קודם לגיוסו נדון והורשע באשמת הת' פרצות וגניבה במחתרת. במשטרה הצבאית, סיפר השבוע חגיבי לשופט השלום שהאריך את מעצרו, ביצע פשעים לא מעטים, שהגיעו לשיאם בתקופת מבצע סיני, בה השתולל חגיבי ללא מעצור. בין השאר הוא ירה בזקנה ערבית והרגה, אחרי שאנס אותה באכזריות.

חגיבי נמצא עתה במעצר, עד שיווא לדין. אולם העובדות הפשוטות והיבשות דרשו, כי אם האחראים לכך שחגיבי לא נתפש עד ליום בו הסגיר את עצמו, חייבים לתת את הדין על רשלנותם ואי-יעילותם המקצועית.

כל ישראל מותרות של מותרות

הקרב על נצרת יתפשט על שטח נוסף: במאמץ לכבוש חזרה את העיר מידי מק"י, תשקיע הממשלה 460 אלף ל"י במפעלי פיתוח מרהיבי-עין בעיר הערבית כולל מגרש ספורט ב-30 אלף ל"י ... **300 פקידים** עסוקים במדינה בחישוב מסימותרות. במפעלים גדולים מסיימים

הם יצאו להתנסם, נהרגו בקרב סביב ביתו של שושי. בתמונה נראות שתי הגופות במשאית של המשטרה, לפני מאות מבני עדתם שבאו להשתתף בהלווייתם בירושלים, לאחר שוך סערתם הנפשית.

הקרבנות מיכאל קיקוק ויעקב סיינא לא היו מעורבים אישית בקטטה בין שושי ושמואל. אולם האחרון היה בן חמולתם, ונראה היה להם כי כבוד החמולה נפגע.

אכתיוס פרותי

כמה פעמים ביטלתי את החלטתי בגלל תס' בין גילי. אולי אפתח פתח עד כמה שמסגרת המדור תרשה: האם הרצון להתכתבות מוגבל בגיל?
והריני לפניך: ... נולדתי בשנת 1920; השכלה, גובה, משקל, צבע עיניים, שערות וכי' — ממוצעים; אהבה, שנאה, מגרעות, תחביבים וכי' — הכל למען האדם. המעניין אותי? כל מה שבינתי מסוגלת לקלוט ביצירה, תרבות, אמנות, ספורט ושוב — לא דברים לשמם, כי אם למען האדם...

אני לא רוצה להשחיק, לכן לא אומר מה שאמר לי: "אני חסיד המנהג שאין אומרים שבחו של אדם בפניו, אולם הפעם אסטה ממנהגי ואומר לך שמדורך הוא משהו מיוחד במינו שלא נתקלתי בכמותו בעתונות אחרים בעלי מדורים דומים. השכלת להכניס לתוך מכתבים יבשים, רוח חיים והומור דק — יש הטוענים ציניות — ועל כך מגיעים לך השבחים."

שיבוא מישהו וינמק לי מדוע בגד ים מוזמן צריך לעלות 58 ל"י.

ציפור קטנה לחשה לי...

למחמאה יחידה במינה זכתה המשוררת **שולמית הר-אבן** מפי **אברהם שלונסקי**, בגלל עבודת התרגום המצויינת שלה מפולנית, של קונראד וואלנרוד לאדם מצי-קביץ: "חוק קוואק ותתקואק" ... כאשר שמע הבאס **שמעון ישראלי**, כי חברו לשעבר לשלישיה **אריק לביא** אמר עליו שהוא דווקא יודע לשיר, הגיב שמעון: "מצטער, אבל אני יכול להחזיר את המחמאה" ... **לאברהם חזקיהו** חוש הומור מיוחד, כולנו יודעים. הברקה אחרונה שלו: כאשר נשאל באיזה מחזה הוא מופיע עתה, השיב, "חנה סנש" לשאלה מהו התפקיד, השיב: "של עורך-הדף שלה" תפקיד גדול? "לא, היא כל הזמן מגינה על עצמה" ... התופרת של **ריקה זראי** נשבעה שיותר לא תתפור לה. היא איננה מופיעה למדידות. עסוקה תמיד. וכשהיא כבר מופיעה, אחרי זמן ממושך, מוכרחה האשה האומללה לכוף את השמלה בכמה סנטימטרים נוספים. ללמדך... אגב, ריקה מספרת באוזני כל מי שהיא פוגשת, על המקום המקסים והמוזר ביותר בארץ, לדעתה: מועדון ההזדמנות האחרונה בבאר-שבע, של **בטי וליאון הופמן** ... **יעקב בן סירא** החיישב בוקר אחד בשבוע שעבר על הארץ ליד פתח לשכת התיירות הממשלתית, הושיט יד ובכה בתחנונים: "תנו נדבה. אחותי..." אני לא רוצה להגיד מה ואם אתם חושבים שהוא לא קיבל ... אמא של **שרה טל** קיבלה בימים אלה גלויה מבתה היקרה, כשאל ברכותיה מצטרפים, בכתב ידם המקודש: **ג'ין קלי, פראנק סינאטרה וסידני צ'אפלין**. ועכשיו אל תשאלו אותי מה יש לה שלכן אין, משום שלא אדע מה לענות לכן ... אל תספרו שאני אמרתי לכם, אבל **מירה אברך** העבירה בשבוע האחרון את התעניינותה מבמאי צעיר מסויים מאד, לפוליטיקאי ... **מיא ארמבוזה**, המד-זיקה אצלה תלמידים רבים ללא תשלום: "אילו היו שולחים יותר נערים ונערות ללמוד ריקוד, היה פוחת מספר העבריינים הצעירים. לתלמידי אין זמן לשטויות. הם עובדים קשה."

לשם, כי אם למען האדם...

נו, גברים!
בקריאת תגר "נו, גברים, הוכיחו את עצמכם!" יוצאת

נערת השבוע

בלחה לוקר היא בימים אלה האופן החמישי ברבי-עיית מועדון התיאטרון, ואם אתם חושבים שזה כל מה שהיא עושה, טעות בידכם. היא מפצלת את האישיות שלה להמון חלקים. נראית ומתנהגת למרות זאת ב-נורמליות רבה.
בלחה היא רקדנית בלהת הבאלט של האופרה. אחרי כל הצגה היא ממחרת אל המועדון, מצטרפת אל ה-רביעייה, מופיעה בחן רב בקטעי זימרה ומשחק. משך היום אין לבלחה זמן רב להתבטל. היא עובדת כמורה לבאלט לילדות אצל מיא אר-בטובה. מורתה משך שנים רבות. כאילו לא הספיק כל זה, היא אף לומדת נגינה על גיטרה, כדי שתוכל פעם ללנות את עצמה בשירה. לא טיפסתי לכם שהיא גם שרה? יש לה קול קטן וחמוד והיא יודעת בדיוק את מג' בלונתיו. היא היתה רוצה פעם להופיע גם בקומדיה מוסיקלית כלשהי. התחלתי להבין במקצת את הסיסמה של עולם השעשועים "הה' צגה חייבת להימשך" כאשר ראיתינה בהופעתה במועדון. הנערה הסתובבה עם חוס גבוה. זמן קצר לאחר ה' תוכנית קלעה את צמתה, אמרה שלום יפה לחבריה בעבודה והלכה הביתה, כדי להופיע למחרת בערב בפס' טיבאל הבאלט של האופרה.

ממחלקת החפצים האבודים: יחיאל לסמן פגש במסיבת פורים, בבסיס צבאי אי-שם, בנערה, אחריה הוא מחפש עד היום הזה. וכאילו שהייתי אני האשמה, שלח מכתב ערגה בחרוזים. אם אינך עונה לו, את סתם מאבן. רחמי עלי יותר מאשר עלי. אין לי כל חשק לקבל עוד דבר כזה. שמעי:
"פגשתיך אי פעם, נשפית מסכות / עיני פגשה בעיניך, לא פסקה אז מראות / בתחילה לי היו שמך וכתובתך / לסימן שאלה לחידה ולרו / מחשבתי היתה או / רק אחת ויחידה ... למצאך.
"לחתור לא פסקה מחשבתי לקראתך / ואו ... רעותך לי גילתה את הלוט ממותך / וכדי ששלח אהיה ולבי שאנך / לי אמרה מקומך: הלא הוא תל-חנן / אף את שמך, הוא מלכה / אותה עת לי גילתה / לא יספה ולכן — אחפשך עתה.
"נערת אלמונית ערמונית / דרכך על דרכי נצטלבה / לרגע קטון אך את נפשי שאבה / לתוכה. הלואת תקראו, אהבה ??? / חצאיתך השחורה, סורדך האדום / ריחפו לעיני / האמצאך היום?"
ועוד בלה-בלה בלה מסוג זה, אבל אני מקצה שהצלחת לקבל קצת מושג.

כאשר מישהו אומר לך, "אני מקווה שלא איכפת לך שאני אומר/ת לך זאת", קרוב לוודאי שכן יהיה איכפת לך.

הכל למען האדם

בלי הערות (1082/104):
"הגני כותב לך על מקרה הקשור במדורך ואשר נגע ללבי:
"באחד הביקורים אצל ידי, הוא הוציא ממגרתו צרור מכתבים והחל לקרוא לפני אחד אחד. לא נעים היה לי לחדור לתחום לא לי, אך שוכנעתי שהוא היה זקוק יותר לשמיעתי כ"אמתלה מוסרית" כלפי לבו השיך כבר לאחרת, מאשר להשתפכות נפשית. ובכן, הקשבתי במצפון גקי לקריאותיה, וזקויותיה של נפש נחמדה, מורה, נסערת ומבולבלת. על אף הצמר-גפן פוליטיקאי היושב לבטח באוזניו, כל עוד יושב השלטון, פילסה לה דרך אל לבו. תוך כדי הקשבה נחשפה לפני דמות אנושית ומעניינת, בעלת מוץ ודמיון בגילה — 18 — החורגים מעבר לזמן ולמקום. התרשמתי מאד.
"כפי שכבר הבינות — צרור מכתבים גדוש זה נכתב עלייך "מספר" ממדורך ... לאחר שלושה מכתבים נפגשו שני המספרים. האידיליה נפסקה לאחר שנה.
... למרות השיגרתיות של רוב מעריצי מדורך, שוכנעתי בתועלתו הרבה ושירותו היפה. אותה צעירה היתה זקוקה כאחיר לנשימה להתפרקות נפשית והיא כהנה עלייך מדורך. בצורה זו זורזה ואולי אף קוימה התגבשותה האישית, והצמידה רגליה מחלל החלומות לקרקע המציאות. מקרה זה עודד אותי — אבוי, בגיל 38 — לפנות לעזרתך האדיבה.

... כן, נסיתני, אבל...
אסקוט טעויה יולטר
טובה יולטר!

הפילטר המאוזן של אסקוט נותן לך גם סינון וגם ארומה מסיבה זו יותר ויותר אנשים עוברים לאסקוט

ב וינה, אוסטריה, כאשר חג מטוס פרטי מעל לאי בדנובה, בו שוכן מחנה נודיסטים, איבד הטייס מרוב התרגשות את השליטה על המטוס, התרסק ומת.

★ ★ ★

המלשין

ב תל-אביב, איבד חושב כפר יאסין את תעודותיו, הודיע על כך לשוטר מספר 3178, שעצר אותו למשך הלילה, באשמת אי-החזקת תעודות.

★ ★ ★

שעת האפסים

ב ירושלים, טילפן אורח לתערוכת העשור, ביקש לדעת באיזו שעה אפשר לבקר בתערוכה כשאין בה צפיפות רבה, קיבל את התשובה: "בשעה שש, כשכל הסדרנים הולכים".

★ ★ ★

עליונות רעיונית

ב תל-אביב, אחרי שתנועות הנוער של מפ"ם ואחדות-העבודה סירסו מודעות על קיום עצרת נוער, בחתימת תנועות הנוער החלוציות, הדביקה מסאי על גבי אותן מודעות מודעה משלה, כי העצרת בוטלה, חתמה אף היא בשם תנועות הנוער החלוציות.

★ ★ ★

על ראש הגנב

ב ירושלים, ביקר תלמיד בית-ספר דתי בן 11 בתערוכת העשור, איבד את כיפתו ונשאר גלוי-ראש בשעת הסיוור בתערוכה, גנב מעל אחד הדור כניס כיפה רקומה, חשב אותה על ראשו, החזירה למחרת היום, בהסבירו: "לא ידעתי איזה חטא גדול יותר, לגנוב כיפה או ללכת בגילוי ראש".

★ ★ ★

שומר, מה מליל?

ב חדרה, התלונן אורח במסעדה, כי במשך חדשים מעירות אותו משנתו כמה פעמים בכל לילה קריאות סלפרי ניות מיסתוריות, גילה בעזרת המשטרה כי המפרע הוא שומר-לילה שפוטרו לפני חדשים מספר מבית-החרושת שלו.

★ ★ ★

מן הוץ להוץ

ב חיפה, יצאו פקחי העיריה ל-פעולות-מניעה נגד פושטי-היד בר-חובות העיר, גילו אצל רוב פושטי-היד שעצרו סכומים העולים על שלושים ל"י, ואצל אחד מהם סכום של 188 ל"י.

★ ★ ★

עסקים כרגיל

ב נתניה, הופתע גנב שפרץ לדירת משפחת אימרת עלידי צילצול בן דלת, פתח את הדלת לחלבו, לקח מבן בקבוק חלב וסגר את הדלת מאחוריו, נעלם לאחר-מכן עם סכום של 72 ל"י.

★ ★ ★

החזרת ציור

ב בואנוס איירס, ארגנטינה, הוציא מנתח מכרסה של לקוחה מלקחי מנתח באורך של 15 סנטימטר, שנשחל כחו עלידי רופא אחר בשנת 1952 בשעת ניתוח, פסק כי המלקח אינם ראויים עוד לשימוש, משום שהחלידו.

★ ★ ★

מסיבות מקלות

ב רמת-גן, חזר יעקב פישר, 17, לבית הוריו בשעת לילה מאוחרת, נאלץ להמתין בפתח אחרי שאביו סיב להכניסו הביתה, הבחין בגנב שיצא מהדירה עמוס שלושה כסאות-ניחוח ושק בגדים, הטיל עליו לבנים והבריחו, נשאר ללון בחוץ, אחרי שאביו המשיך בסירובו להכניסו לבית.

"לא רציתי לחיות", היא מילמלה, שפכתי נפם על השמלה"

רסמיה עולה באש

האב נראה כאילו השתכנע. אולם כאשר ביקש מוחמד לעזוב את הבית, ראה קבוצת צעירים אורבת לו בסימטה. הוא שב והסי תור בחצר. אז ניגש אליו מוסטפא טאהא, ממשפחת רסמיה, וביקש ממנו לצאת ה"חוצה. מוחמד פחד, אבל "הייתי מוכרח ללכת איתם, אחרת איזה גבר אני?"

הוא ידע בדיוק מה פירושה של הזמנה לטייל עם אורבים אלמוניים, בחשכת ליל. למעשה, לא היתה בהזמנה זו שום הפתעה. מספיק שממו נקשר לשמה של רסמיה בשיחת-רכילות בכפר, כדי שבני משפחת הנערה יראו את כבודם מוכתם. וכאשר מוכתם כבוד המשפחה — אפשר לצפות בחדאות לתוצאה אחת: האלימות.

במקרה זה, היה ברור למוחמד נגד מי תופעל האלימות, ביחוד לאור העובדה שהממתנים לו בסימטה הם בני חמולת המוכתר, אבי רסמיה.

בלולית מוסטפא טאהא צעד מוחמד עד לחורשת זיתים. שם התיישבו השניים. "אתה יודע בשביל מה הבאתי אותך לכאן?" שאל קרובה של רסמיה. ובטרם קיבל תשובה המשיך: "כדי להרוג אותך ולנקות את כבוד המשפחה".

תוך כדי דיבור הוציא מכיסו פגיון, לחץ על הקפיץ והלהב הודקר באיום. מוחמד קפץ על רגליו, שלף מכיסו אקדח. "כלב בן כלבים, זרוק את הסכין!" קרא. כך ניצל ממתח.

עתה הפך העניין לא רק עניין של אהבה, אלא גם של כבוד. מוחמד החליט להראות למשפחת רסמיה מה הוא מסוגל לעשות. הוא גמר ואמר לחטוף את בתם, על אף השמירה הקפדנית שקיימו עליה. ההזדמנות נמצאה כאשר נשמעו פעם צעקות מבית השכנים, ובני הכפר נהרו לשם. מוחמד פגש את רסמיה לבדה בדרך, הספיק רק ללחוש לה: "חכי מחר בתוך האוטו שלי. מוקדם בבוקר".

השכם בבוקר ירד מוחמד לכביש, שם חתנה את מכונתו במשך הלילה. רסמיה ירדה בתוכה.

★ ★ ★

הריב על הירושה

א לא שהאזר לא נשאר זמן רב אחרי הנשואין. הריב הגדול בא כאשר החל מוחמד מכר את עניין ירושתה של רסמיה מרכוש אמה. לבעל הגדה נודע כי אחד התנאים להסכמת משפחתה, שרסמיה תינשא למוחמד, היה שתחתור על חלקה בירושה, לטובת אחיה.

היה זה ויתור נכבד מאד: 45 דונם אדמת פלחה טובה, 7 דונם עצי זית, 3 דונם תאנים ושני חדרים מגורים. הבעל פנה לעורך דין, ביקש לבטל את הויתור — דבר שהרעיל עוד יותר את האחירה המתור. זה בינו לבין משפחת המוכתר.

מוחמד לא ראה פרושה מהירושה. אולם לא רק העושר חסר בבית, נעלם גם האושר. המריבות בינו לבין רסמיה תכפו — עד כי נתן לה גט. היא ביקשה לקחת עמה את בנם בן השנתי-וחצי, אך אביה התנגד לכך, והילד נשאר עם מוחמד.

מדי פעם היתה הולכת לבקר את הילד. היא אפילו הסכימה לגור שוב בבית מוחמד — לא כאשתו, אלא כמשרתת — רק על מנת להישאר ליד בנה. אך מוחמד לא יכול היה לשאת יחסים אלה. הוא אסר עליה להיכנס לביתו.

"בבוקר המעשה", סיפר השבוע, "עבר הטקסור שלי ליד בית אביה. היא ניסתה לרוץ החוצה, לראות את בנה. הוריה לא הרשו לה. ואז נכנסה לחדרה ושרפה את עצמה. חבל עליה, היתה בחורה מצויינת".

בכפר מגיד אלכרם לא ידעו התושבים מה לחשוב. היו כאלה שהאמינו כי רסמיה הטובה נפלה קרבן לריב בין בעלה ומשפחתה, על ירושת אמה. אך הרוב לא האמין בדברים כה מעורפלים. הוא הצביע על דברים מוחשיים הרבה יותר: "זה בטח עניין של כישוף. אחרת איך אפשר להבין את אהבתה אליו, למרות שהיה מתנכר לה ומגרש אותה מביתו?"

אה ושלחה אותה הביתה. כעבור חודשיים חדלה רסמיה להרהר ולדבר על מוחמד היפה.

המצב השתפר במידה כזו, שאביה החל לוחץ עליה שתסכים להינשא לבן-דודה כמאל סרחאן. הבת התנגדה תחילה, אך נכנעה לרצון אביה. מיד נכתבה הכתובה,

רסמיה
ירושת האהבה?

מוחמד
אהבת הירושה?

והשניים הפכו ארוסים רשמיים. ואז, ללא כל התראה, נעלמה רסמיה מן הבית. הס' תבר כי ברחתה, יחד עם מוחמד, ובמשך חודשים הסתתרה עמו בבית השייך ה"דיוני מרוק מעי מכפר ירקא.

היתה זו שערוריה רבתה, אך נכבדי האזור התערבו, הסדירו סולחה בין שני הצדדים: מוחמד ירש את אשתו, רסמיה יטילה את אירוסייה, ואחרי שמוחמד שילם 700 ל"י מוהר, השניים התחתנו. האהבה ניצחה.

★ ★ ★

רסמיה חיכתה במכונית

בני הזוג חיו חיי אושר. לידידיו ה"קרובים" סיפר מוחמד כיצד התפתח העניין, עד לסיום המאורש. "היה רגע", הודה, "שחשבתי שהסוף שלי הגיע". היה זה כאשר הגיעה מערכת הלחישות, אודות היחסים בינו לבין רסמיה, לשיאה. הוא המין את אבי הבחורה לבית אחת מוקנות הכפר, הסביר לו בנדיבות רסמיה, כי היחסים ביניהם תמימים וטהורים לגמרי.

ה קרה מוקדם בבוקר. המוכתר חסן סרחאן של מגיד אלכרם נימנם עדיין. אשתו בהיא יצאה לחצר הבית, שעה שבנו היחיד, סמיה, מורה בבית-הספר המקומי, המשיך לישון. לפתע פלחו צריחות חדות את אויר הבוקר הגלילי, והזעיקו את בני הבית לחדרה של רסמיה, בת המוכתר. הם מצאו את האשה הצעירה, בת 27, בוערת מכף רגל עד ראש. אשת המוכתר שחבה שמיה מן הארון, עטפה בה את רסמיה, בתה החורגת. השמיכה החלה לב" עור. היה צורך בשלוש שמיכות, בזו אחר זו, כדי להתגבר על האש. אולם רסמיה היתה כבר כחיה קשה בכל חלקי גופה. בעוד שאביה ואמה ניסו להרגיעה ולשמוע מפיה מה קרה, מיהר סמיה אחיה לקרוא לשוטרים.

"לא רציתי לחיות עוד", מילמלה רסמיה בשארית כוחותיה לשוטרים, "שפכתי נפס על השמלה והדלקתי גפרור. רק הגפרור השלישי בער והבעיר אותי".

הקבר הוכן פעמיים

ב מכונת המשטרה הועברה רסמיה לבית-החולים בנהריה. למחרת הועברה משם לחיפה, ומיברק על כך הועבר דרך שיגרה לתחנת המשטרה במגיד אלכרם. כעבור שעה קלה הופיע שוטר בבית המוכ' תר, הודיע כי בתו מתה. האב הזקן הורה לברות קבר, שלח את בנו להביא את הגופה לקבורה.

אולם בבית-החולים רמב"ם הודיעו לסמיה הניהם כי אין להם גופה כזאת. לבסוף הסתבר כי כל העניין לא היה אלא טעות, תוצאה של מיברק משבוש: רסמיה המשיכה לנשום ולהתענות בחדר מספר 313. אך לא לזמן רב. כעבור ימים אחדים נפטרה, והקבר הוכן שנית.

כל תושבי הכפר ליוו את בת המוכתר למנוחתה האחרונה — מלבד האיש שהיה קרוב ביותר אליה. היה זה מוחמד אל-פארס זרקאוי, בעלה-לשעבר ואבי בנה, האיש אשר מרוב אהבה אליו לא יכלה להמשיך לחיות.

עושי הכשפים

רסמיה לא זכתה ללמוד בבית-ספר. אולם היא לא היתה כיתר בנות הכפר, אשר לא ראו פני גבר זר מעולם. בהיותה בת 12 התיתתמה מאמה, ומאז נטלה על שכמה את ניהול משק בית אביה, אירחה את המבקרים הרבים שבאו לדבר עם ה"מוכתר. בין אלה היה בן כפרה, מוחמד זרקאוי.

בתחילת מלחמת תש"ח יצאה רסמיה עם אחיה ללבנון. סמיה למד בבית-הספר ה"תיכון בצידון, והיא טיפלה בו. כעבור שנתיים חזרו השניים הביתה, במסגרת ה"תוכנית לאיחוד משפחות ערביות. ושוב עשתה הבחורה הביישנית רושם עז על כל שראוה, בשל עיניה השחורות, פניה העגולות, וצמותיה הארוכות בצבע החרוכים. ואז, לפתע, נפלה רסמיה הנאה למשכב. לא היה לה תיאבול לאכול, ושעות ארוכות חלמה בהקיץ. מדי פעם היתה פורצת ב"צעקות היסטוריות: "אני רוצה צילום של אבן פארס! אני רוצה את מוחמד!"

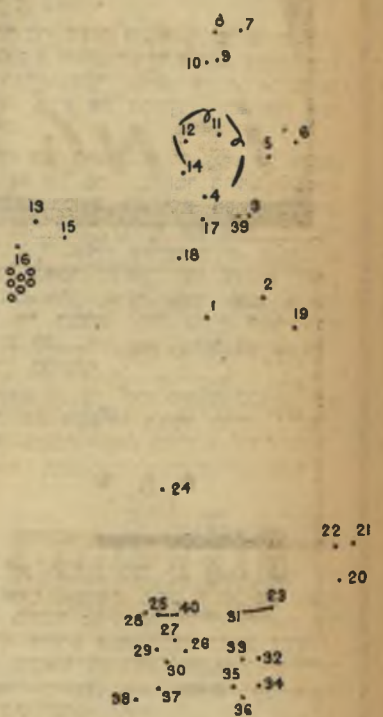
היתה זו הוכחה ברורה כי נעשה כאן מעשה כישוף. הורים תל-אביביים היו מיד מבינים כי יש להם כאן עניין עם אהבה עזה; אך בחברה הכפרית הערבית אין מכירים באהבה כזו. אביה פנה לשייך זקן, הידוע כאיש כשפים מוסמך. השייך ציפה לבודד את חולת-האהבה, ביקר אצלה במשך חודש שלם, ולאחר שקיבל 20 לירות הכריז כי בעזרת הרוחות נרפאה מן הקסם, ש"הוטל עליה על-ידי מכשפי מוחמד אל-פארס זרקאוי".

האהבה ניצחה

אך רסמיה המשיכה לחלום על נסיון אהבתה. העובדה שהיה נשוי לאשה אחרת, לא הפריעה לה. אחוזי יאוש, פנו בני משפחתה ליהודיה עיראקית, מומחית גדולה יותר מן השייך מחמד בהוצאת רוחות ודיבוקים. הם נסעו לסירת הכרמל, אל הגברת מסעודה. זו ביקשה מהם גזול רך, הכינה ממנו תבשיל מיוחד לרסמיה, מתובל בתבלינים סודיים, ומלחה פתק"סור

החידון המוסיקלי של קול ישראל

1	סמפוזיית ההתפתחות
2	המיקוד
3	תמונות בתערוכה
4	שטראוס
5	שיר הדר
6	המלח היפה
7	וילנה טל
8	קונצרטו לפסנתר
9	אופרה
10	אהבת שלושת התפוזים
11	העלמה מארל
12	חמישיית השפר
13	פזמוני טרגיות
14	הרומנים
15	חידושים
16	מן העולם החדש
17	גברית הנאום
18	סמפוזיית פנטסיות
19	סוויטה מלעלע
20	מזם בטרפלי
21	המשיח
22	אובדן
23	קנאת בן כפר
24	קונצרטו לפסנתר ברה מינור
25	מסמך האגונים
26	המלך ואני
27	מדריך לנחמדות
28	סמפוזיית מס
29	בולדו
30	וריאציות סמפוזיות
31	העלמה המוכרת
32	ששורר ואכזר
33	שולמית
34	ולט המחליקים
35	לאור הירח
36	טמטום ודלילה
37	חלום ליל קיץ
38	אספניה
39	שבריות
40	פינלנדית

החידון ישודר ב"קול ישראל" בשבת 28.6.58 בשעה 9.45 שני ציורים אלה יסייעו לך בפתרון החידון. דאג שיימצאו בדרך בשעת השידור.

וינה

היא רק אחת מבירות העולם הרבות אליהן נשלחים מדי שבוע מינויי החוץ של "העולם הזה" שבועון החדשות הישראלי המוסר לישראלי בניכר דויץ נאמן ומלא על כל הנעשה בארץ.

התאחדות הכיתה (המשך מעמוד 7)

חובב ספורט. אחרי שהגישו ערעור בפני בית הדין של ההתאחדות, באו וביקשו לבטלו. אולם בית הדין סרב לבטל את הערעור. טען השופט סגל: "קודם נשמע את טענותיכם, ואנחנו נחליט אם לבטל את הערעור או לא."

אדמירל בדי ספינות

כך הפכה שערוריית הקנוניות לכדור של המתגלגל וגדל בכל גלגול. אפילו הפועל כפרסבא, אשר צריכה להיות מעוניינת בדיון בבית הדין ושטענה כי בדיה הוכחות ברורות על ביום משחקים, משתהית בהבאת העדויות לבית הדין. במצב זה אין שלושת חברי בית הדין, השופט סגל ועורכי הדין שבו ויגנו, יודעים איך למצוא מוצא מהסבך. ואילו האגודות כולן, לרבות ה"מאשימות", שמחות על מצב זה, משוך שרק במצב של אנרכיה מוחלטת, כפי שהוא קיים היום, יוכלו להחליץ מהמבוך אליו נקלעו.

בשיחות פרטיות הביעו ראשי ההתאחדות, כולל נשיא ההתאחדות ה"ר יוסף לאה ומר כירה מיקה אלמוג, את יאושם מהבראת הגוף החולה של הכדורגל. רק כלפי חוץ הוסיף אלמוג, אחד הבוסים של ההתאחדות, להעמיד פנים, למען בחוצפה נחושה: "התמונה שצוירה בארץ (של חרפת סוקי), היא קרתנית, צרה וקטנונית... הייתי ממ' לין כיום על שיגור אותה משלחת בשינויים קטנים לטוקיו... הכדורגל הישראלי לא איבד את שמו הטוב באסיה."

דרושה כנראה דעת קהל חריפה ביותר כדי לעורר את אותם העסקנים המוסיפים להתנהג כאילו לא קרה דבר, כאותו אדמירל שכל ספינותיו נטרפו והוסיף לתכנן מהלכים על גבי המפה הימית, די להתבונן במצב הכדורגל הישראלי ברצף זה, כשמכל עבר זועקת חרפה אחרת, כדי להעמיד את הדברים על אמתותם.

תיאור מצב הכדורגל הישראלי לא נועד ליצור אחירה פסימית ולזרוע אולטימט בענף זה. כדי להציל בנין מתמוטט אין טעם בטיח בלבד. כדאי להרוס בנין רקוב כדי לבנות תחתיו בנין חדש. ויתכן דווקא כי יעז יצא מתוך, וממפוררי-הגטיסה של ה"כדורגל ייבנה ספורט כדורגל חדש. להיפך, התפירות העצמית של בנין הכדורגל רק חסכה בולדוורים, שיבואו להרסו כדי להקים בנין חדש תחתיו. מי שמאמין כי ההתאחדות לכדורגל נסוגלת להשתלט על רכבונה ה"פנימי, אינו אלא עורר. במצב זה לא נותרה הברירה אלא לחזור על הקריאה, שהפכה כה נדושה על מגרשי הכדורגל בארץ: "ההתאחדות הביתה!" לאנשי ההתאחדות לא יהיה זה קשה מדי לבצע קריאה זו — רובם יושבים בין כה וכה בבית.

השבוע ניסו גורמים שונים למצוא פתרון בדרך של הסתה-האשמות איש בפני רעהו. מעל כולן התבלטה הנטיה המנוחבת להפוך את המאמן משה וארון שער-לעזאזאל ואח-ראי לכשולן בטוקיו, תוך התעלמות מוחלטת מהעובדה שוארון לא היה אלא כדור-משחק בידיהם של גדולים וחזקים שמנו. הדבר הוכיח דיירים בבית-זכוכית, המשליכים אבנים זה על זה במרץ גטולי-הגיון.

תרופה לגוסם

שנים חולים אשר קל לקבוע להם תרופה. לא כן עם החולה הלאומי — ספורט הכדורגל. אולם דבר אחד ברור: נותרו ימים ספורים ללבד לנקיטת פעולה מונעת, לפני שהגוסס יהפוך פגר. צעד ראשון זה חייב להיות: הוצאת הטיפול ב"חולה המסוכן מידי רופאיה-הליל, אשר כל כניינו בצע, ומידי מעמדי-הפנים, אשר כל עניינם בחולה הוא לשמור על אינטרסים אפלים, ללא כל התחשבות בבריאותו.

רק אחרי שייקבע באופן הברור והמעשי ביותר כי הכדורגל — ועמו הספורט כולו — הוא שטח-פעולה ממלכתי, חיוני לא פחות מן השירות הצבאי, למשל, יונה הבסיס שעליו אפשר יהיה לבנות את הבניין ה"חדש".

הגיעה העת שתוקם ועדת-חקירה ציבורית גלויה, אשר תחקיר ללא משוא פנים את סיבות החורבן; תגיע הזמן שנותני התקציב בים בעיריות ובממשלה יראו בספורט שטח פעולה חיוני, הוקק לטיפוח, לעידוד ול-השגחה ממלכתית; הגיעה העת למסור את הניהול המעשי של הספורט לאנשים שצמחו מתוך הספורט, ללא התחשבות בהשתייכותם המפלגתית.

רק אז אפשר יהיה לקחת כי חרפת טוקיו לא תישנה.

ספורט

במסלול

מכנסיים רדיו-אקטיביים

המושך לפרשת חרפת טוקיו אירע השבוע, כאשר חזר מטענם הנוסף של הכדור רגלנים ואנשי המשלחת, בתוספת ציוד התה-אחדות לכדורגל. הפעם, התמירו אנשי ה"מכס לבדוק את המטען. בין השאר בדקו גם את בגדי האימון, ובשעת ניצור זוג מכנסיים נפלו מתוכם שני מכשירי רדיו קטנים. איש ההתאחדות סרב לשלם עבורם את המכס, מכיון שלא ידע למי הם שייכים, ומכשירי הרדיו הוחזרו... לחיים לוי, שוער הצעיר של מכבי חיפה, צפוי עתיד מזהיר אם יתאמתו השמועות המספרות כי אחר מסוכני קבוצת הכדורגל המהוללת ריאל מדריד שם עינו בשוער הצעיר. הש"מעות מספרות כי חיים קיבל מכתב מקבוצת ריאל, המודיע לו כי בקרוב ישוגר לישראל מימחה מיוחדת על מנת לבחון... איכאן יאזבנצ'יק, מאמן הפועל תל-אביב ב"שנתיים האחרונות, יעזוב בסוף חודש זה את הארץ. לפני שיחזור ליוגוסלביה מולדתו מתכוון יאזבנצ'יק לסייר בגרמניה, על מנת לקנות בכסף שצבר בישראל מקרר חשמלי ומכונית. בינתיים הוא לומד לנהוג בארץ

ידיד הברזילאי יוריך * אחרי הגביע, ביקור בארץ

... אחרי לקח התנהגות הספורטאים הישראליים בטוקיו, החליטו מארגני טורניר הכדורגל המקומיים השבוע בארץ בין הקבוצות פלמנגו הברזילאית, פוסטיר התינית והפועל תל-אביב ופתח-חקה, לתרום גביע מלבד לקבוצה המנצחת, גם עבור התינגות ספורטאית למופת... זכרונות על ישראלים העלו כמה מכדורגלני נבחרות האומות, שהגיעו למשחקי הגמר על גביע העולם בכדורגל בטוקהולם. ב"שיחה עם כתב העולם הזה גילה כוכב הנבחרת הברזילאית דידו, כי כדורגלני ה"קבוצות הברזילאיות קרורו וסאן-קריסטובו סיפרו על הכדורגל בארץ, ובמיוחד על שיע גלור. אחרי שבייל שעה ארוכה בחברת תיירים ישראלים בשבדיה, בתוכם מנהל תיאטרון זירה אברהם ("פסל הגדול") דשא, הצהיר דידו כי אם תוכה קבוצתו בגביע, יבוא לביקור בארץ... אברהם דוננפלד, שחקן הכח וינה לשעבר ואחרי כן שחקן מכבי תל-אביב, בא לשתוקהולם בתור עתונאי הולנדי. דוננפלד מאמן את נבחרת הולנד, וזה עתה חתם על חוזה לשנה נוספת לאימון נבחרת זו. הוא הודיע כי עם סיום חוזהו יהיה מוכן לבוא לישראל, בתנאים מסוימים... סיר סטנלי רום, אחד מראשי ארגון הפיפ"א שבא ממשקי האולימפיאדה האסיאתית ישר ל"שטוקהולם. הביע באוזני העתונאים הישראלים את אכזבתו מנבחרת הכדורגל של ישראל "קיימת מהם להרבה יותר, לאור מה שש"מעי עליהם", אמר.

• מנחם תיאטרון זירה אברהם דשא.

רדיו

גלים קצרים

מוסיקה בחיסול

צעד נוסף בהשתלטות קול ישראל על קול ציון לגולה, שרות השידור הנתמך על ידי הסוכנות היהודית, בוצע לאחרונה עם חיסול שירותי המוסיקה של קול ציון. לי-אחר העברת תקליטית קול ציון לגולה ל"קול ישראל, מונגו עתה אף שירותי ההקלטות של שני שירותי השידור... מיוזם אחר, בין קול ישראל וגלי צה"ל, שהוצע עלידי הוגים מסויימים במשרד ראש הממשלה, לא יתבצע. הסיבה המוצהרת: תקציב הוצע של גלי צה"ל, הנעזר עלידי שדרנים במילואים, לא יספיק לקיום אותו שירות שידור בתנאים האחרונים המקובלים. הסיבה המוצהרת: משרד הבטחון אינו מוכן להעביר מאומה מסמכיותו למשרד המת"ח, משרד ראש הממשלה... הבזיון שאירע לפני שבוע באולפני קול ישראל, בתערוכת העשור, אינו קשור בכל צורה שתא עם אנשי קול ישראל. חזרת חקירה פנימית, שגויסה מיד למחרת ערב הריקוד שבטל, הטיחה את האשמה בארגוני ה"תערוכה... קול ציון אינו מגיע לגולת דרום-אמריקה. לאחר תלונות חוזרות ונשנות של קשיי קליטה בארצות הדרום אמרי-קניות, הבהירה חקירה קצרה שנערכה על ידי מהגנדי השרות כי רק בעזרת משרד גדול יותר מהמשרד בן 50 הקו"ט שברשות קול ציון לגולה יתווק המעשה. בינתיים מועברים סרטי הקלטה מאולפני קול ציון לגולה לתחנות שידור מקומיות, המשרות את התוכניות המוקלטות, לפי הסכם מיני חד... הסכסוכים הפנימיים בקול ישראל, שהחריפו לפני זמן מה בענף ה"ירושלמי של השרות, והביאו להתפטרותו של קריין והעברה לתל-אביב של עורך תוכניות, פרצו שוב. הפעם בתחנת השידור התל-אביבית. גורם בולט: הלונותיה של עורכת תוכניות תל-אביבית חתיקה, על ה"צרת צעדיה... כיבוא האמנים הזרים לארץ גוטל אף קול ישראל חלק: מקהלת הילדים של הדרו הצרפתי, שתגיע לארץ ביולי, תופיע בקונצרטים פומביים. הה"נסה — לקול ישראל... אטרקציה אחרת שקול ישראל יגיש למאזיניו (וצור פיו) בחודשי הקיץ: התחרות ארצית, רא-שונה, של כנרים ופסנתרנים צעירים. הווכים יופיעו לאחר מכן עם תזמורת קול ישראל... שניים ישנים, ביניהם שירי העליות הראשונות, יבקעו שוב ממקלטי הדרו. הנהלת קול ישראל מטפלת עתה בהקלטתם מחדש של אותם שירים, שהיו פופולאריים לפני חמישים וארבעים שנה... תוכ"ניות, "הסכת והשכל", תוכניות החי נוך הדיפוזיות מתקופת המגנט, יחזרו שוב לגלי האתר. לקראת עונת הלימודים הבאה דנים עתה בהצעה להקמת אגף לחי נוך עלידי הדרו, ליד קול ישראל. שידור רים אלה ישודרו בשעות הלימודים בבתי הספר, וההאונה להם תהיה חובה.

תדריך

המשרדים המפורטים מטה עשויים להיות בעלי ענין. שינויים אפשריים.

● **מיניאטורות היסטוריות גיאורפיות** (קול ישראל, יום ד' 20.00) — מה ואיך בהיסטוריה ועל פני הגלובוס. כתב בנימין גלאי וערך אלימלך רם.

● **אזרות הבמה** (גלי צה"ל, יום ד' 20.30) — מהילה גיקסון, הזמרת הכושית עצומת הקול והממדים, בתוכנית מיוחדת של גוספסל (תפילות דת).

● **החידון המוסיקלי** (קול ישראל, שבת, 9.45) — יצחק שמעוני וארון שער-לעזאזאל, את הזכרון המוסיקאלי בחי-דון ציורים (ראה ציורים בטור מימין).

● **שלושה ספרים אחת** (קול יש-ראל, שבת, 11.15) — לקט חדש של הקלטה לסירה, בעריכת יצחק שמעוני וארון שמוקלר ובהשתתפות יהודה האורתי.

● **המאזין הזהיר** לא יפתח את מקלטו ב"תאריכים ובשעות המפורסמים מטה, פנ"ס בע"גלי השיעמוס.

● **בעולם הערבי** (קול ישראל, יום ו' 20.00) — מה שעלול היה להתרחש בעולם הערבי, אם היו הדברים מתרחשים לפי רצונו של משרד החוץ.

● **גלי שנים** (קול ישראל, יום ו' 20.10) — תעודות חרוזות מעלית עשר השנים. מה ששדרני קול ישראל מוכנים לראות ולהקליט במרשבי העלילים.

שאלת חיים ומוות

כאשר נשאל השבוע פרופסור הטכניון העברי בחיפה, ערי ז'בוטינסקי, בנו של המנהיג הרביזיוניסטי המנוח, מדוע הוא לוחם למען המארגונים ושאר המיעוטים ב"מדינה, ציטט את דבריו אחד מחבריו, צמחוני שנשאל מדוע הוא מגן על החיות: "אני לא חס על החיות אלא על גופי שלי". אנשי הנמשל של פרופסור ז'בוטינסקי: "לא למיר עושים אני דואג, אלא לעם העברי שמדיניות מוטעית ממיטה עליו אסון". . . . סיפור מאלף על דרך גילוייו של שירה המפורסמת של הצנחנית חנה סנש, אשרי הנפרו, סיפר השבוע הצנחן ראובן דפני, חברה לשליחות של חנה. סיפר דפני: "ביליל ה'9 ביולי 1944, לפני צאתה של חנה לעבר הגבול ההונגרי, היא מסרה לי גייר מקופל וביקשה להחזירו הביתה במקרה ש"היא לא תשוב". בבוקר פתח דפני את הפתק, מצא עליו את מילות השיר. תחילה התרגו שבשעות מתיחות דאגה חנה לשיר וזרק את הגייר, אולם מיד התחרט, לקח את הפתק עמו והביאו ארצה. . . . במסיבה שנערכה לכבודו של שר החקלאות הניגרי אקין דקן המבקר בארץ, גילה השר את אחת הסיבות שהביאוהו לביקור בארץ: "הרפתקה של שרת החוף הגברת גולדה מאיר בניגריה, עשתה עלי רושם רב ורציתי לראותה שנית". . . . אגב, גולדה לא יכלה לקבל את פניו, כיוון ששכבה הי שבוע בבית-החולים ביילינסון, אחרי שעברה ניתוח בכליות. כאשר הציצו לה, לפני הניתוח, להסיסה לאמריקה על מנת לנתח אותה בבית-חולים בבוסטון, היא הצביעה על שכנתה לחדר ושאלה: "במה זכית ש"איתי יטיסו לאמריקה ואתה לא? בשאלת חיים ומוות אין להעניק עדיפות לשום אדם". . . . איש העסקים אפרים גוזמן, שהיה עד כה הסוכן הראשי להפצת מוצרי השיר קולד של צ.ד. וכן הסוכן הראשי להפצת קטנועי וספה, מכר את סוכנות מכירת ה"קטנועים שלו". . . . איש עסקים ישראלי אחר, סלומון מיקורנינסקי, בעל חנויות הנעליים המפורסמות שהיגר לפני שנים מן הארץ, עומד, לפי ידיעות שהגיעו לאחרונה, לחזור ולהשתקע בארץ.

★ ★ ★

בעיה כורדית

יהושע ("יוש") הלוי, שהוא עתה מח"זאי בזכות עצמו, אחרי ששלושה מחנותיו הוצגו על בימות ישראליות, נזכר השבוע באחד מביקוריו הראשונים בתיאטרון. היה זה בשנת 1935, כשיש ביקר בהצגת יומיהו שהועלתה בתיאטרון אהל. סיפר יוש: "זה נורא הרגיו אותי כשהפילו מורון על הבמה ואמרנו שזאת חומת ירושלים המתמוטטת. קמתי ויצאתי מהאולם". . . . גם הצייר הקריקטוריסט שמעון צבר, שחזר לא מכבר מסיר בבישות אירופה ואפריקה, סיפר השבוע על חויה חזונית. ביקרו ב"אקרא בירת גאנה, נכנס צבר לאחד ממיר עזוני הקולנוע, הפתע לראות כי מציגים שם את הסרט הישראלי נבעה 24 אינה עונה בין הנוכחים היה מספר רב של ערבים, שעקבו בהתענינות אחרי הסרט. בתום הי סרט נוגן ההמנון הגנאי וכל הקהל עמד דום. . . . במסגרת ערב הווי שנערך בתערוכת העשור בירושלים, היה על במאי תיאטרון זירה מיכאל ("מיקי") אלמז ל"ביים חתונה קורדית. הקורדים שחו בחגיגה משקאות חריפים, וכשהגיעה שעתם לרדת

ג'מילה השנייה. סיפורה של ג'מילה בוחרד, הלוחמת האלגירית שנתפסה עלידי הצר-פתים, עונתה, נידונה למוות ולבסוף הוחלף פסק-דינה למאסר עולם, דחף את המצרים ליצור סרט על תולדות חייה. את התפקיד הראשי תמלא מגדה, אחת הכוכבות הראשיות של הבד המצרי, כדי לעזור לה במילוי תפקידה, הביא אולפן ההסרטה שלה שתי לוחמות אמיתיות מאלגיריה, כיועצות טכניות בעילום שם, שתמחשנה לכוכבת את הווי הקרבות.

ואתו מלון בו גרה נבחרת הונגריה. למרות הפסדיה המשיכה הקבוצה ההונגרית לעניין את הקהל המקומי, וביחוד את הנוער. באחד הימים צבאו עשרות ילדים על דני זידל, ביקשו אוטוגרפים. התברר כי זידל דומה מאוד לחלוץ המרכזי של נבחרת הונגריה, טיכ. כל מצעיו של הישראלי להסביר לי לדים השוודים בעברית מיהו, עלו בתוהו. במשך חצי שעה נאלץ לחתום להם. . . . השחקן סעדיה דמארי נסע השבוע בסני דר להופעה ביישוב עולים. באמצע הדרך הסתה הנהג את דעתו מן הכביש, והטנדר עמוס-האנשים כמעט והתהפך, לולא קור רוחו של סעדיה שסובב את ההגה חזרה.

★ ★ ★

ענין של צבע

נערת-זוהר שזכתה להצלחה השבוע היא קתרין רוזר, היפהפיה הבלגית שמוע"מדותה למלכת היופי נפסלה בשל פיקפוק מארגני התחרות במוצאה היהודי. כאשר ביקרה קתרין בהצגת חנה סנש בהבימה, ניגשה אליה אחרי ההצגה השחקנית תמר רז"לינס, הצביעה לעבר שורה הבלגית הי מביק ושאלה: "זה טבעי" השיבה קטי: "כן!". "אם כך זה נפלא", פסקה רובינס. . . . מאושרת במיוחד נראתה השבוע נערת הזוהר גליה ארסקין, דוגמנית ושחקנית מתחילה, כשנסעה אמה לאמריקה לקחה עמה סידרה של תמונותיה, שמצאו חן בעיני צעיר שבא ארצה. הכירה על פי התמונות והתארס עמה. . . . אמהות תל-אביב יוכלו בקרוב לישון בשקט בלילות, כך טוען אחיה גליה, שחקן הפנטומימה יעקב ("גוי" ארסקין. גויקי עומד לצאת בקרוב לסויר בצרפת. כשנשאל מי מממן את נסיעתו, השיב: "קיבלתי סטיונדר". רק בודדים שהמשיכו ושאלו ממי קיבל סטי פנדיה, זכו בתשובה "מאמא שלי". . . . השחקן האמריקאי לארי מונטיין, השוהה בארץ לצורך השתתפותו בסרט עמוד האש, הסתכל סביבו בברכת-השחייה של תל-אביב, הביע דיעה חשובה: "הייתי בתריסר ארצות: בשום מקום לא ראיתי בחורות כה יפות כמו כאן". כאשר התבקש לפרט את חוות דעתו, קבע לארי מהי התכונה העיקרית של היופי הצרפתי: "זהו יופי בריא". כדוגמא העלה על נס את השחינית הישראלית הי בלונדית, שושנה ריבנר. . . . לקראת התקרבות מועד נשואיה, החליטה הדוגמנית רינה וייס, שנהגה עד כה בקטנוע למב"רטה אדום, לעבור לכלי רכב שקול יותר. היא לומדת לנהוג במכונית. . . . אילנה פריבאס, בתו של מנהל בית-החרושת למלט נשר, עומדת להינשא בקרוב ליעקב ("שפיס") שפיר, בעלה לשעבר של זיוה רודן. הווג יצא יחד בשליחות לאנגליה.

מהבמה לא רצו לרדת. אלמו הוריד מאחד הנוכחים תלבושת קורדית מסורתית, לבש אותה, קפץ על הבמה, התיצב בראש הקור"דים וסחב אותם מן הבמה החוצה. . . . הנוכחים במועדון התיאטרון בשבת האחד רונה התפלאו מאוד משום מה מאריך הזמר אריק לביא בשישי בלילות שלו. רק מאוחר יותר, כשעם רביעית המועדון ה"סיעה במקום בלילה לוקר" אשתו של אריק שושנה ("שושיק") לביא, התברר כי אריק האריך בשירה כדי לתת שהות לאשתו להתכונן למלא את מקומה של השחקנית שחסרה. . . . להקת בצל יורק עומדת לקבל בקרוב תגבורת של שתי בנות. אחרי שגליה, אשתו של חיים טופול, נמצאת בתדשי הריונה האחרונים, קיבלה להקה אחת מבנות הנחיל ואת השחקנית אסתר נאמן, שהופיעה בי אגדות לוד בקאמרי. . . . אחת האטרקציות העיקריות במועדון העתונות בשטוקהולם, בו מתרכזים לאחרונה גדולי עיתונאי הספורט של העולם, לרגל משחקי הגביע העולמי בכדורגל, היתה הזמרת הישראלית יפה ירקוני. יפה, המתכוננת להופיע בקרוב בטלביזיה השוודית, הסכימה לשיר במועדון כמה משיגי ישראל, בלחי התזמורת המקר מית. תוך כדי שירתה התברר, כי רוב עיתונאי הספורט בעולם הם יהודים. . . . הצלחה מסחררת היתה גם לצעיר ישראלי אחר, השוהה עתה כתייר בשטוקהולם. הי צעיר, רב-סמל צנחנים לשעבר דני זידל, מתאכסן עם קבוצת אורחים ישראלים בי

פסוקי השבוע

- אליעזר ליבנה, בתשובה לנאומי של משה דיין: "גיל צעיר זוהי סגולה ביולוגית, המסייעת לריבוי ילודה. אין זה סימן היכר אינטלקטואלי או מדיני".
- העתונאי יוסף ("נץ") ויניצקי: "שרת החוף מטפלת עתה בשתי אכנים. אכן אחת היא צריכה להוציא מן הכליות, ובכני האבן השניה היא צריכה לחסום את הכניסה למשרד החוף".
- השבועון "טיים", במאמר המוקדש לעשור ישראל: "הישראלים הצעירים ככללם נראים כמתרחקים מן האידיאליים של אבותיהם ומתקרבים לפטריסטים ישראלי מעשי, כשמתרחם המוצקה היא לרכוש מקום לארצם, בין המדינות השמיות של המזרח התיכון. . . . הגדול דיין טוען כי עתה חשוב יותר לפתח תעשייה והשקאה מאשר להביא עולים נוספים".
- רענן ווייץ, מנהל מחלקת ההתישבות של הסוכנות היהודית, בהרצאה בפני כנס האגרונומים: "עלינו ליצור מזון כדי לגדל דור בריא, ולא כדי לספק את כושר הזולת שלנו".
- ראש מיסדר-ז'בוטינסקי אליהו גליעזר: "במאה האחרונה לא גרמו לנו הצרפתים שום צרות, מלבד פרשת דרייסוס ושמלת-השק".
- מנהל משרד ראש הממשלה טרי קולק: "יש לי ספק אם האמנות המודרנית המופשטת היא האמצעי הכי טוב להסברה".

1000 ל"י
בבקבוק

זהו הפרס הראשון.
אספו פקקי טמפו
וצרפו מיסמאות.
פרסים לכל המשי
תתפים בכך כולל
של

25.000 ל"י

6N6

בת לוייה קטנה ונעימה

בחופשתך, שחורה, בעלת עין בהירה וללא דרישות, היא מצלמת פוטו ברנר, היא תסב לך הנאה מרובה ותעשיר את חופשתך. הדרכה בצילום חינם

פוטו-ברנו

חיפה, רחוב החלון 31

פקידים!

תלמידים!

מטורנטים!
הרשמו עוד היום לקורס קיץ ל-

קצרנות

עברית ו/או אנגלית
(שני חודשים, פעמים שבוע)
ב"אולפן גרג" (GREGG).
בת"א: אצל ח. בריקמא, גורדון 5
בחיפה:
בי"ס "במעלה", שמריהו לוין 30
הצלחה מובטחת!

צל'נוע

סוככי שמש, גשם ושמשיות
מתירים נוחים

תל-אביב, רח' הרכבת 50
טל. 5909

חמשיריים

מעשה באמן, איש חושב,
 "החיים", הוא אמר, "זהו כף;
 לי אשיג קצת ממון
 ואשיב בארמון."
 הוא הצליח חלקית — הוא יושב.
 מוסקה, קרית חיים

דניאל החייל הפייטן
 החליט להיות לצנחן.
 אך בקורם רגמים
 הוא לפתע החכים —
 כנחג הסתדר מצויין.

אהרן מלישקביץ, שדה בוקר

העולם הבא

בעריכת לילי גלילי

מוזמנים משתתפים. אחד הקוראים מבין
 המשתתפים בשליחת חומר לעמוד זה יזכה מדי
 שבוע בשבוע בפרס של 10 לירות. הזוכה בפרס
 השבוע: נחמה לויץ, חיפה, עבור "זוועה".

זוועה
 הגה עוד בדיחת זוועה, והפעם לא שמעתי אותה מפני רותי. המדובר
 באשה משבט כושי של אוכלי אדם, שילדה בן בבית-החולים האזורי.
 כאשר הגיע זמנה לעזוב את בית-החולים, ניגשה אליה האחות הראשית ושאלה
 אותה: "את רוצה שאני אחתל אותי, או שאת אוכלת אותו כאן במקום?"
 נחמה לויץ, חיפה

עוקצים

מאת ש. כרציון

- "איפכא מסתברא" — זהו
 האמצעי היותר קל להשיג את
 שם הכבוד "חכם".
- הזהרו בבניהעניים — פן
 תעבירם העניות על דעתם.
- באהבת שווא — יטעה אחד
 מהזוג, ובאהבת אמת — יטעו
 שניהם.
- כשהעושה מזדווג אל הער
 מה — וילדו עושר גדול וגמרי
 לות חסדים קטנים.
- כמה ספרי מוסר מרבים
 לטפול שקר על שקר, כדי לדרוש
 כגנות השקר! (1908)

פינתו של דב זקו

העיקר — זה לגמור

האוטובוס הזה. אנחנו שונאים ומגדפים אותו, עד כי אין אנו מסוגלים להעריכו
 כראוי. אמנם קשה להעריך אותו ככלי תחבורה; אך כמקור של התגלות אנושית,
 יש לו ערך רב. הגנה, למשל, רק שלשום עלתה לאוטובוס אשה בגיל 39. שאלה
 הנהג: "לאן את נוסעת?"
 היא פתחה לרחצה את עיניה, הוציאה מארנקה אודם, מרחה מעט על שפתיה,
 ובפנים זוהרים פנתה אל הנהג: "מדוע אתה שואל?"

★ ★ ★

ש. רשימת אריכים לא יכולנו לישון. חזרנו ושאלנו את עצמנו בחרדה: האם
 יספיקו לגמור את הערכות העשור לפני הפתיחה? מאז כבר נרגענו. התעורכה
 נפתחה בטרם הושלמה — לפי המסורת המקודשת.

... בנו בית. עבודת הספסנות לא היתה מדויקת ביותר, אך אנשי הבטון
 המזויין התנחמו: יבואו הבנאים ויתקנו. באו הבנאים ולא תיקנו. גם להם היתה
 נחמה: יבוא הטייח ויחישר הכל. בא הטייח ועשה את אשר עשה, אבל לא נתיישר
 הכל. בא בעל-הבית והתנפל על הטייח: "מה אתה תגיד כעת, מי יתקן את הקירות?"
 הררה הטייח וענה לו: "יש לי עצה בשביליך. תיטע גפן, והוא יכסה את הכל."
 כי, כאמור, העיקר לגמור.

★ ★ ★

ג. לים רבים היכו דבריו של משה דיין. אבל אין מה לחשוש. אם בכלל תקרה
 הפיכה, תהיה זו בגדר הפיכה פנימית: לכל היותר יהפך יושב-ראש
 לעומד ראש.

★ ★ ★

ל. ש. הטוענים כי תרבות כמיה כשיבה אל הפשטות, בצורת מעגל, אבותינו
 ביטלו על גחלים. אחר כך המציאו תנורי נפט, תנורי חשמל, תנורי גז.
 והנה עתה מגלים כולם את הצליה על גחלים.

★ ★ ★

ב. חוק מס ההכנסה החדש יש תיקונים רבים, וגם החמרות לא מעטות. יש גם
 החמרות כאלה, עד כי מתקבלת ההרגשה שחלק מסויים של האזרחים ישלם
 לא מס הכנסה, כי אם קנס הכנסה.

★ ★ ★

ק. שה להיות הגון ומוסרי. אבל יש אנשים העומדים בגבורה עליונה בכל
 מצב. או כמעט בכל מצב.

צעירה יפה ומרפדת במקומות הנכונים הגיעה למשרד במצב-רוח קודר. כעבור
 שעות, מה שהיה קודר הפך קטסטרופאלי. לפתע פרצה בבכי. נכנס מנהל המשרד.
 היא ניגשה אליו, הרכינה את ראשה על חזהו הגברי, והמשיכה לבכות. הוא עמד
 במבחן דקה, דקותיים ואחר הושיבה בחזרה ליד שולחנה. "הביטי", אמר לה,
 "המשיכי לעשות זאת על השולחן. הוא מעץ."

"ויום אחד, בני, כל מה שאתה רואה מסביבך,
 עד לאופק, יהיה שייד לך..."

הערות-שוליים

על מה התחכחו דויד בן-גוריון ומנחם בגין בקשר להופעת משה דיין? ...

... בן-גוריון רוצה לאסור על קצינים לדבר על מדיניות-
 חוץ, בעוד שבגין רוצה להתיר להם לדבר על הכל חוץ
 ממדיניות.

★ ★ ★

האמרשילד ובן-גוריון נפגשו בארבע עיניים...

... כדי למנוע מדיניות של עין תחת עין?

★ ★ ★

שני אנשים נורו ונהרגו במושב זכריה, בגלל פירדה שנכנסה לחצר של שכן...

... פירדה קוראת לצלה.

★ ★ ★

חברת נסקפה הזהירה את הציבור מפני חיקויים ויופים מתוצרת מקומית...

... נם אחר לא יהיה פה.

על הא ועל דא

- אשה זולה עולה ביוקר.
- נכס הנטע הכה שרשוי
- ויהי לעץ לתלות בעליו.

ש. בראון, צה"ל

★ ★ ★

- הציוני הראשון היה משה
- רבנו. הוא הטיף לעליה
- לארץ, שיכנע ואף התרים
- את בני ישראל, אבל בעצמו
- נשאר בחו"ל.

רחל צבי, תל-אביב

★ ★ ★

- טרגדיה — זה כשכל הכרי
- טיפים לקומדיה אזלו.

נחום לוי, נבטתיים

"וגם לא תשמעי את ההערות חפזיות של בעלך."

טעות לעולם צודקת

מזג האוויר השרבי ששר בכל הארץ.
 (למרחב)

אורי שיקה, חיפה

שיר המעלות (צלזיוס).

"תהיה לנו חתונה משולשלת" (מערב)
 יורם ברנשטיין, אייל

לפי שיטת הסרט הנע.

נשוי לילד בן 10 ימים. (חרות)
 אליק מג, חיפה

השודד בחיתולים.

תקריט הרחצופים. (מערב)
 נעמי הרמן, תל-אביב

משקרים בעזות-רצח.

די.ו.ב.ק.

תשבץ העולם הזה 1082

9	8	7	6	5	4	3	2	1
		14		13		12	11	10
	19		18	17		16		15
		24			23	22		21
	28		27			26		25
	33			32			31	30
		38			37		36	35
	43	42			41		40	39
47			46			45	44	
				52	51		50	49
		58			57	56	55	54
								59

מאוזן: 1. קוץ;
2. רפובליקה ב-
חצי-הקדור המע-
רבי; 10. עוף
טורף; 11. אחד
מיסודות העולם.
לפי היוונים הע-
תיקים; 13. קיים;
14. הציוני של
ט"ו בשבט; 15.
פרחח; 17. בפרק
בראשית זה מסו-
פר על מגדל בבל;
19. קריקטוריס-
טן; 20. עיר ב-
שפלה; 22. מושב
האפיפיור; 25.
משקוף; 26. צו
לרץ; 27. מטבע
פרסי; 30. פקיד;
32. יהיר; 33. חב-
רת דלק; 34. מלה

מזוייה בעשרת הדיברות; 36. גם כן;
37. אחת ממדינות המרחב הקדומות;
39. הבל; 41. ספר תנ"ך; 42. נקי; 44.
עיר בערב; 46. היא הקוראת לגנב;
48. בראשו עמד יעקב כהן; 50. מלת
קריאה; 51. זכר לפצע; 53. הם הת-
גייסו למלחמת העצמאות; 55. הדוד
האמריקאי; 57. מלטה; לדוגמה; 58.
לא .. ולא מלך; 59. מדמויות
המהפכה הצרפתית; 60. גנרל השריון
במלחמת העולם השנייה.

מאונך: 1. הוצאת ספרים; 2. סוד;
3. תצוגה; 5. אנחנו באנגלית; 6. טי-
פוסט לאשה; 7. יחידת חשמל; 8. שכיח

בהודו ובסין; 9. מידית ישראל בצרפת
ואיש חזק במפנה האחרון; 12. שליט
איראן; 15. ירק ירוק; 16. ספר המקור
בלים; 18. דרך מקרה; 21. היטל; 23.
שש מאות; 24. נרו יאיר; 26. קלף
טוב; 28. חוטם; 29. עיתון יומי; 31.
מעשה פטן; 32. סופו להעשות תיש;
35. חודש האבל; 37. כלי חשמלי שיר-
מושי לעקרת הבית; 38. עיר בגליל;
40. בת הסבתא; 41. חיל נשים; 43.
תחמושת פרימיטיבית; 45. משנה ל-
מלך מצרים; 46. עני הודי; 47. פוח;
49. כרדשא; 52. אל; 54. מרכז; 56.
מלת שאלה; 58. פולה לרננה.

בי"ס לפקידות
מרכז מורים וסמכים
רח' הס 12 ת"א
טת שנתית 33 לעצירים

למבוגרים קורס מזורז נפתח ביולי

הולנוע

סרטים

שלושה על אי

הצריף הקטן (אסתר, תל-אביב, אר-צות הברית) מאז חיבר דניאל דפו את רוב בינון קרונו נאלצו איים רבים בעולם ל-אכלס את גיבוריהם הדמיוניים של סופרים מכל המינים. אי בודד הפך למעין מבחנה במעבדה הספרותית, לתוכה דוחסים הסופרים את גיבוריהם, כדי לבדוק את התנהגותם ותגובותיהם של בני דורם בתנאי חייו של האדם הפרימיטיבי. ברוב המקרים היתה האנליזה של עבודת מעבדה זו מביאה ל-תוצאה אחת: ביקורת על דרך החיים של החברה המודרנית ועל אפיינים, התנהגותם והלך-מחשבתם של בנייה.

הקולנוע, שמאז ומתמיד השתדל לא לפגור אחרי הספרות, סיגל לעצמו גם הוא את המסגרת של אי בודד, להגשת יצירות קולנועיות מעולות. רק לפני זמן קצר הוצגה בארץ הקומדיה הבריטית אישיותו של מלצר, שמלבד היותה קומדיה חריפה ומפול-פלת על אי בודד, הכילה גם ביקורת לעגנית על המעמדות החברתיים בבריטניה ועל היחסיים ההדדיים המגוחכים, לעתים, שביניהם.

הצריף הקטן מסמל את שאיפת היצירות

שחקנים ניבן וגארדנר ב"הצריף הקטן" הוא והיא והוא

האמריקאיים ללכת בעקבות הקומדיה הבר-ריתית. ומאחר שגם הוא עוסק בהתנהגותם של אנשים הנקלעים לאי בודד ושומם, יכולה השחאה קצרה בינו לבין אישיותו של מלצר ללמד באיזו מידה הצליחה הוליו-וד להעתיק את הקומדיה הבריטית. הקו-מדיה הבריטית היתה מצליחה, חותכת ובעי-רת; בתודמותה האמריקאית נשארה מל-טפת, מדוגמת ומרגיעה.

נועז מורי להוליבר. שלושה אנשים, סיר פיליפ אשלו (סטיארט גרינגר), רעי-יתו (אורה גארדנר) וידידם המשותף ברי-טינגהם ברט (דוד ניבן) נקלעים לאי בודד ושומם. יחסיהם המשולשים סובבים סביב העובדות הבאות: מרת אשלו אוהבת את בעלה. גם הוא אוהב אותה, אולם אינו מקדיש לה די תשומת-לב. סיר אשלו הוא מומחה לכל דבר מלבד אשתו, וכדי להפנות את תשומת ליבו מכלבו רובינון אליה, נאלצת האשה להשתמש באמצעי הפסול הישן — האדם השלישי. ניבן שהתגע אחרי מרת אשלו, והיא מנצלת שגעון זה כדי לעורר את קנאת בעלה, להביאו לידי הכרה בקסמיה הנשיים.

על האי הבודד גר הונג בצריף גדול, ואילו הרחק ברט בצריף קטן. מאחר שבין כמה וכה הם חיים במשותף, מגיע ניבן למסקנה אליה הגיעו קודם לכן תושבי כמה ישובים שיתופיים בישראל: אם מת-חלקים השניים בכל אשר להם, מדוע לא יתחלקו גם באשה?

אילו היה הסרט, המבוסס על מחזהו של אנדרי רוסין, ממשך בקו זה ומגיע לתיאור המצב בו נחלקים הגברים באשה, דבר ה-מתבקש מאליה היה ללא ספק יצירה חורגת מהרגיל. אולם פתרון מעין זה נועז מדי לגבי הוליווד. הסרט מראה את תחי-לתו, נרתע ברנע האחרון כשמופיע גבר שלישי, מלצר אניה טרופה המתחפש ליליד פרא (תאלטר כיארי), שם ללעג את תשוקתם של שני הגברים הראשונים. בסוף הסרט

תדריר

אלה הסרטים המוצגים בשבוע זה בערי-הארץ, אשר העולם הזה ממליץ לראותם:

● **לילות קביריה** (צפון, תל-אביב) — פדריקו פליני מציג באור פיוטי פרצים בעולמה של פרוצה ופרצופים הפורצים את חלומותיה, רגשותיה ורכושה. גיולייטה מסינה.

● **ג'רבו** (פאריז, תל-אביב) — עולמה של כובסת לפי וולא, וחיוכה של מריה של לפי אנדרא קלמן.

● **מאזני צדק** (ססודי, ירושלים) — הנרי פונדה ועוד 11 גברים נרגזים מכריעים את גורלו של נער, הנאשם ברצח אביו. מותח.

● **מבשרי הגורל** (אוריון, חיפה) — גשר וטרלו בגירסה רוסית פיוטית ונפלאה.

● **לה סטרדה** (אורלי, חיפה) — גיולייטה מסינה הופכת לרכושן של אתלטים אלים וחסר-לב. אנתוני קהן, ריצארד ביס-הרט.

● **הצריף הקטן** (אסתר, תל-אביב) — ראה לעיל.

מלכת המים '58

שאלון מועמדות

את השאלון חזו זכאית למלא המועמדת עצמה, וכן כל אדם אחר המעוניין להשיג ליץ על מועמדת, הסתאימה לדעתו לתחרות.

השם:

מצב משפחתי:

הנתיב המלא:

שנת הלידה:

מקום הלידה:

שנת העלייה:

גובה:

צבע שיער:

צבע עיניים:

השכלה קודמת:

ידועת שמות:

ספורט (לציין איזה):

מקצוע או שטח לימודים:

מקום העבודה או הלימודים:

השם המועמדת הוותיקה או הנח חברה איננו נעדר, תנועה קיבוצית, ארגון ספורט, להקת אמנותית או כל אזור אחר:

פרט איזה ומתי:

הוכחות:

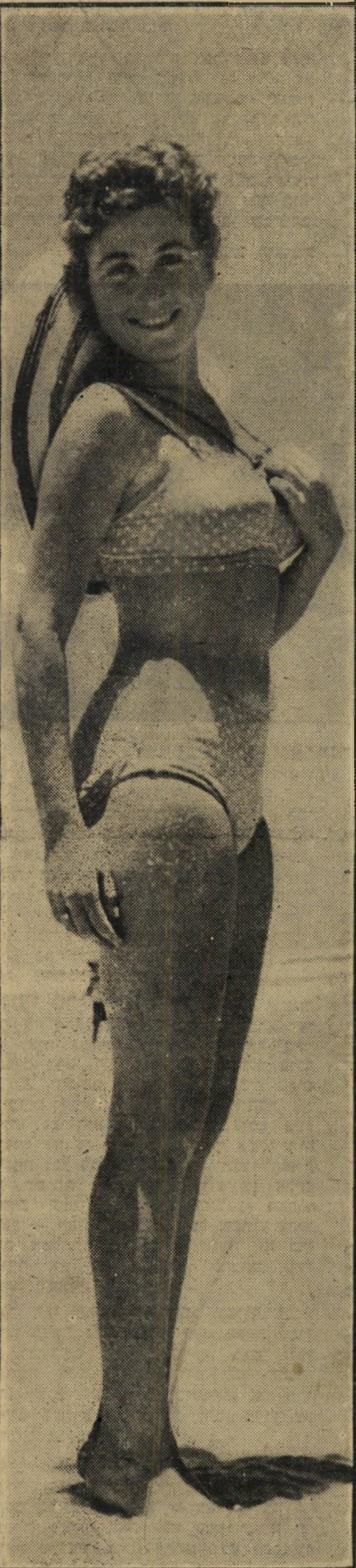
אם אחד הפרטים אינו חל על המועמדת אל תמלא אותו. יש לצרף לשאלון זה את תולדות החיים של המועמדת, עד כמה שהן ידועות לממלא שאלון זה.

נא לשלוח את השאלון הממלא בצירוף הסומך למערכת העולם הזה, ת.ד. 136, תל-אביב ולציין על המעטפה "מלכת המים 1958".

נא להדביק את תמונת המועמדת כאן

סידרת מועמדות שביעית

השבוע נערכה ישיבה של הועדה המכינה של תחרות "מלכת המים 1958". הנושא המרכזי: קביעה סופית של סדרי הבחירה ותוכנית הנשף שבו תיבחר המלכה. על מנת שלא יהיה כל מקום לספקות ביושר הבחירה, כל משתתף בנשף הבחירה יקבל פתק בוחר, עליו יממן את בחירתו. הפתקים יוכנסו לקלפיות והספירה תיעשה על-השבוע נערכה ישיבה של הועדה המכינה של תחרות "מלכת המים 1958". הנושא המרכזי: קביעה סופית של סדרי הבחירה ותוכנית הנשף שבו תיבחר המלכה. על מנת שלא יהיה כל מקום לספקות ביושר הבחירה, כל משתתף בנשף הבחירה יקבל פתק בוחר, עליו יממן את בחירתו. הפתקים יוכנסו לקלפיות והספירה תיעשה על-

אילה הופמן צברית בת 21, שורה שאסיני ועיניה ירוקות. חובבתה הגדולה: כדורגל.

אדינה קורר מסיימת השנה את הקונסרבטוריון למוסיקה. שאיפתה: להיות מורה לפסנתר. היא צברית ומתגוררת בת 17. שיערה בלונדי ועיניה כחולות. מבלה שבתותיה בחוף הרצליה.

אסתר קובץ צברית בת 22, התחתנה לפני שלושה חודשים לצעיר מהונגריה, אשר מתרחצים רבים בשפת הים אמרו כי הוא ראוי לתואר "מלך המים 1958". שיערה שחור, עיניה ירוקות.